

Số 92
(9944)
CHỦ NHẬT
2.4.2023
(12.2 Quý Mão)

THANH NIÊN

DIỄN ĐÀN CỦA HỘI LIÊN HIỆP THANH NIÊN VIỆT NAM
Đường dây nóng: (024) 38570897 - 0917700000 (Hà Nội), 0903956846 (TP.HCM), Email: duongdaynong@thanhnien.vn

thanhnien.vn
Mobile/FB/YouTube/TikTok/Lotus

Chào ngày mới

Để lạ sớm thành quen

HUYỀN VĂN THÔNG

Sau một sự kiện “lạ” như ngày hội Game Việt Nam lần đầu tiên được tổ chức ở TP.HCM, liệu có điều gì đáng suy ngẫm về việc tạo cơ hội cho cái “lạ” trở thành quen thuộc trong đời sống xã hội Việt Nam.

→18

Tạo mọi điều kiện thuận lợi để Khánh Hòa phát triển, giàu mạnh

→4

TP.HCM tìm cách “đứng dậy” sau tăng trưởng thấp

→5

Diễn đàn Game Việt Nam 2023: “Nên nuôi dưỡng và đầu tư chứ đừng tận thu”

→22

Chủ động bảo mật thông tin cá nhân

→2,3

Nhiều người còn vô tư chia sẻ thông tin cá nhân trên mạng xã hội

ẢNH: NGỌC DƯƠNG

Được đặt tiền bảo lãnh xe vi phạm giao thông?

→7

1,67 triệu SIM bị khóa một chiều

→4

Tham vọng của U.22 Thái Lan và U.22 Indonesia

→20

Nhận biết và xử trí ngộ độc thực phẩm ở trẻ nhỏ

→17

Ông Trump tuyên bố sẵn sàng “ứng chiến”

→24

Xứ sở nhà rông tuyệt mỹ

ẢNH: TRẦN HIẾU

→19

Trên thực tế, đã có rất nhiều người bị đánh cắp thông tin để chiếm đoạt tài sản từ các cuộc điện thoại
ANH: ĐÀO NGỌC THẠCH

Chủ động bảo mật thông tin cá nhân

THU HẰNG

Ý thức bảo vệ thông tin cá nhân của người dân còn hạn chế, trong khi tình trạng mua bán dữ liệu cá nhân tràn lan trên mạng. Theo các chuyên gia, cùng với sim rác, đây là nguyên nhân dẫn đến gia tăng các vụ lừa đảo công nghệ trong thời gian gần đây.

MÔ TÍP LỪA QUEN THUỘC, NHIỀU NGƯỜI VẪN "SẬP BÃY"

Mặc dù đã dùng số điện thoại di động MobiFone gần 20 năm, song đứng vào ngày 31.3 - hạn chót để các thuê bao chưa chuẩn hóa phải cập nhật dữ liệu thì chị N.T.T (trú Q.Đống Đa, Hà Nội) nhận được cuộc gọi từ số điện thoại 0776565594, xưng là người của Bộ TT-TT thông báo số điện thoại sẽ bị khóa trong vòng 2 ngày.

Chị T. chia sẻ: "Những ngày qua, tôi không hề nhận được tin nhắn của nhà mạng thông báo phải chuẩn hóa thông tin nên khi nhận được cuộc gọi của người tự xưng ở Bộ TT-TT tôi vô cùng lo lắng. Người này hướng dẫn nếu không muốn bị khóa sim thì bấm số 1, tôi làm theo thì nghe thấy đầu dây bên kia là giọng đàn ông yêu cầu tôi cung cấp giấy tờ cá nhân và đọc thêm các số điện thoại liên lạc gần đây để kiểm tra. Sợ quá, tôi đập máy luôn, may chưa bị lừa mất tiền".

Không phải ai cũng kịp tỉnh táo để nhận diện cuộc gọi lừa đảo. Ngày 27.3, cũng với chiêu bài nhân viên tổng đài viễn thông thông báo số thuê bao bị rò rỉ thông tin cá nhân, ông C.V.S,

3 NGUYÊN TẮC "VÀNG" ĐỂ KHÔNG BỊ LỪA ĐẢO

CHẠM LẠI

Những kẻ lừa đảo thường tạo ra cảm giác cấp bách để chúng có thể vượt qua khả năng nhận định của bạn. Hãy dành thời gian và đặt câu hỏi để tránh bị dẫn vào tình huống xấu.

KIỂM TRA TẠI CHỖ

Tìm hiểu thêm để xác thực thông tin bạn đang nhận được. Nếu bạn nhận được một cuộc gọi không mong muốn, hãy tra cứu số ngân hàng, cơ quan, hoặc tổ chức đang gọi đến và liên hệ lại trực tiếp.

DỪNG LẠI! KHÔNG GỬI

Không một cá nhân hoặc cơ quan nào yêu cầu thanh toán ngay tại chỗ. Vì vậy, nếu bạn cảm thấy giao dịch này không đáng tin, hãy dừng lại.

ĐỒ HỌA: TẠ CHÍ HIẾU

hiệu trưởng một trường tiểu học tại H.Cẩm Xuyên (Hà Tĩnh), đã bị kẻ gian dẫn dụ lừa gần 1 tỉ đồng trong tài khoản ngân hàng.

Ông C.V.S kể: "Nhân viên này bảo số điện thoại của tôi bị đăng ký tài khoản ở TP.Đà Nẵng để phát tán thông tin xấu, nếu xóa thì phải có sự thanh kiểm tra của Công an TP.Đà Nẵng và họ cho tôi số điện thoại của Đội Điều tra Công an TP.Đà Nẵng để liên lạc. Trong quá trình trao đổi qua điện thoại, người tự xưng là đại úy công an đã yêu cầu tôi phải đến trực tiếp Công an TP.Đà Nẵng trình báo. Tuy nhiên, đối tượng lừa đảo này lại thông báo nếu không sắp xếp để vào trực tiếp được thì sẽ tạo điều kiện để làm việc gián tiếp qua mạng".

Để chứng minh mình trong sạch, không liên quan đến việc mở tài khoản lừa đảo, chiếm đoạt tài sản, ông S. đã tin lời nhóm lừa đảo, cung cấp toàn bộ thông tin

cá nhân, số tài khoản ngân hàng, mã OTP. Ông S. đã vay mượn số tiền 965 triệu đồng của bạn bè, người thân chuyển vào tài khoản. Khi người thân biết, nói ông bị lừa thì toàn bộ số tiền trong tài khoản cũng đã bị "bốc hơi".

Trước đó, bà D. (69 tuổi, trú Q.Long Biên, Hà Nội) nhận được cuộc gọi từ số máy lạ. Đối tượng tự xưng là đại tá công an và dọa bà

D. liên quan đến một đường dây mua bán trái phép chất ma túy, sau đó yêu cầu cung cấp thông tin tài khoản ngân hàng để phục vụ điều tra. Do lo sợ, bà D. làm theo thì ít phút sau phát hiện tài khoản ngân hàng bị mất gần 6 tỉ đồng.

ĐỦ CHIỀU TRÒ CHIẾM ĐOẠT TÀI SẢN TỪ CÁC CUỘC ĐIỆN THOẠI

Theo Trung tâm Giám sát an toàn không gian mạng quốc gia (NCSC, Bộ TT-TT), thời gian qua, đơn vị này thường xuyên nhận được phản ánh từ người dân về các cuộc gọi giả mạo. Riêng trong dịp Tết Nguyên đán 2023, hệ thống đã bảo vệ hơn 1,6 triệu người dân trước các tấn công lừa đảo trực tuyến, vi phạm pháp luật trên không gian mạng. Mặc dù đa số người dân đã biết đến hình thức lừa đảo này, nhưng kể cả những người có kiến thức về công nghệ cũng như cập nhật các tin tức xã hội thường xuyên cũng vẫn bị mắc bẫy, do những thủ đoạn lừa đảo này quá tinh vi và chuyên nghiệp.

Đại diện NCSC cho hay:

"Để khiến người dùng "sập bẫy", đối tượng thực hiện các cuộc gọi lừa đảo chủ yếu đánh vào lòng tham hay nỗi sợ hãi. Một số kịch bản phổ biến đang được nhiều đối tượng xấu sử dụng như: giả mạo lực lượng công an, viện kiểm sát, tòa án gọi điện thông báo nạn nhân đang liên quan đến một vụ nghiêm trọng như buôn ma túy, gây tai nạn bỏ trốn, lừa đảo xuyên quốc gia...; giả mạo nhân viên của sàn thương mại điện tử, trung tâm mua sắm, đài truyền hình, công ty xổ số... gọi điện hoặc nhắn tin cho nạn nhân thông báo họ may mắn nhận được phần thưởng có giá trị cao của một chương trình nào đó".

Ngoài ra, vị này cho biết còn có những cuộc gọi giả làm nhân viên bưu điện gọi điện thông báo nhận bưu phẩm; nhân viên viễn thông gọi điện thông báo nợ cước; nhân viên điện lực gọi điện thông báo nợ cước, dọa cắt điện... Trên thực tế, đã có rất nhiều người bị đánh cắp thông tin để chiếm đoạt tài sản từ các cuộc điện thoại.

SẼ CÓ NGHỊ ĐỊNH RIÊNG VỀ BẢO VỆ THÔNG TIN CÁ NHÂN

Trước nhiều ý kiến quy định pháp luật về bảo mật thông tin, đảm bảo an toàn thông tin cá nhân tại VN còn bất cập, năm 2022, Bộ TT-TT cũng đã đề nghị Bộ Công an hoàn thiện, trình ban hành nghị định quy định về bảo vệ dữ liệu cá nhân, tiến tới xây dựng luật Bảo vệ dữ liệu cá nhân. Đầu tháng 2, Chính phủ đã thông qua, ban hành Nghị quyết số 13/NQ-CP thông qua hồ sơ xây dựng Nghị định bảo vệ dữ liệu cá nhân trình xin ý kiến Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Dự thảo nghị định quy định 11 quyền của chủ thể dữ liệu gồm: quyền được biết; quyền đồng ý; quyền truy cập; quyền rút lại sự đồng ý; quyền xóa dữ liệu; quyền hạn chế xử lý dữ liệu; quyền cung cấp dữ liệu; quyền phản đối xử lý dữ liệu; quyền khiếu nại, tố cáo;

quyền yêu cầu bồi thường thiệt hại theo quy định của pháp luật; quyền tự bảo vệ.

Cùng với 11 quyền, các nghĩa vụ của chủ thể dữ liệu cũng được quy định cụ thể tại dự thảo nghị định gồm: có trách nhiệm tự bảo vệ dữ liệu cá nhân của mình; yêu cầu các tổ chức, cá nhân khác có liên quan bảo vệ dữ liệu cá nhân của mình; tôn trọng, bảo vệ dữ liệu cá nhân của người khác; cung cấp đầy đủ, chính xác dữ liệu cá nhân khi đồng ý cho phép xử lý dữ liệu cá nhân; tham gia tuyên truyền, phổ biến kỹ năng bảo vệ dữ liệu cá nhân; thực hiện quy định của pháp luật về bảo vệ dữ liệu cá nhân và tham gia phòng, chống các hành vi vi phạm quy định về bảo vệ dữ liệu cá nhân.

Thu Hằng

“Người dân nên lưu ý, nếu đối tượng nào đó chủ động liên lạc, làm quen, mời kết bạn qua Facebook, Zalo sau đó dụ sang Telegram thì hãy cảnh giác, chặn ngay kết bạn bởi đó có thể là một trong những dấu hiệu lừa đảo.”

—Chuyên gia bảo mật NGÔ MINH HIẾU

KHUYẾN CÁO Ở MỘT SỐ NƯỚC

Các cơ quan ở một số nước như Mỹ, Anh và Úc đã đưa ra khuyến cáo cũng như hướng dẫn bảo vệ thông tin cá nhân nhằm đối phó tình trạng tội phạm mạng ngày càng tăng. Chẳng hạn, Cục An sinh xã hội (SSA) của Mỹ nêu ra một số cách mà mọi người nên thực hiện để bảo vệ bản thân và người thân khỏi hành vi trộm cắp danh tính. Đó là bảo vệ số An sinh xã hội của mình bằng cách giữ thẻ An sinh xã hội ở một nơi an toàn trong nhà, không bao giờ cung cấp thông tin cá nhân hoặc thông tin tài chính khi trả lời một cuộc gọi hoặc tin nhắn từ người lạ và không bao giờ đăng thông tin đó lên mạng xã hội.

SSA cũng khuyến mọi người tạo mật khẩu mạnh, duy nhất để người khác không thể dễ dàng truy cập vào tài khoản của mình và thường xuyên kiểm tra các tài khoản tài chính để phát hiện những giao dịch đáng ngờ. Người sử dụng có thể tránh các mối đe dọa từ internet bằng cách cài đặt, duy trì phần mềm chống vi rút mạnh trên tất cả các thiết bị, và không thực hiện một số hoạt động liên quan đến dữ liệu nhạy cảm, như mua sắm và giao dịch ngân hàng, trên mạng wifi công cộng.

Tương tự, Trung tâm An ninh mạng Bắc Ireland (Anh) đưa ra một số mẹo nhằm giúp công dân bảo mật tài khoản mạng xã hội của họ, như sử dụng xác thực hai yếu tố (2FA) để thêm một lớp bảo mật. Trung tâm khuyến cáo người dùng suy nghĩ kỹ về những gì họ đưa lên mạng, bao gồm hình ảnh và cập nhật trạng thái của họ. Tội phạm có thể sử dụng thông tin công khai như thế để đánh cắp danh tính của người dùng hoặc sử dụng thông tin đó nhằm làm cho các tin nhắn lừa đảo trở nên thuyết phục hơn.

Cảnh sát liên bang Úc (AFP) khuyến cáo phụ huynh nên giữ kín thông tin cá nhân của con, bao gồm tên đầy đủ và tuổi, đảm bảo các ảnh hoặc video được đưa lên mạng không tiết lộ địa chỉ hoặc vị trí của họ, tránh đăng ảnh con mặc đồng phục học sinh, và chỉ chia sẻ hình ảnh của con với những người họ biết và tin tưởng.

Văn Khoa (tổng hợp)

DỄ DÀNG ĐÁNH CẮP THÔNG TIN CÁ NHÂN

Chỉ ra “lỗ hổng” trong bảo mật thông tin cá nhân tại VN, ông Vũ Ngọc Sơn, Giám đốc kỹ thuật Công ty NSC, cho hay thông tin cá nhân bị lộ, lọt thường đến từ 2 nguồn. Thứ nhất, nguồn chủ động từ phía chính người dùng khi họ vô tư chia sẻ thông tin cá nhân trên mạng xã hội ở chế độ công khai; từ ngày tháng năm sinh, nơi làm việc đến quê quán, học ở đâu... và thói quen chia sẻ hoạt động của mình trên mạng xã hội.

Nguồn thứ hai là bị động, khi các cá nhân thực hiện các giao dịch mua hàng, học online, tham gia các hoạt động tại các CLB trung tâm thể dục thể thao, dịch vụ tư vấn sức khỏe, làm đẹp... Những nơi này lẽ ra phải đảm bảo lưu trữ an toàn thông tin có trách nhiệm cho khách hàng, người dùng, nhưng hiện nay tại VN chưa đảm bảo. Từ đây, có thể lộ thông tin do nhân viên bán dữ liệu hoặc do hacker tấn công.

Theo chuyên gia bảo mật Ngô Minh Hiếu, lộ thông tin cá nhân đến từ nguồn gián tiếp rất nguy hiểm. Hiện các tệp dữ liệu cá nhân, data khách hàng được mua bán công khai với giá rẻ trên các diễn đàn hacker, hội nhóm chỉ với 20.000 đồng/tệp, bao gồm: địa chỉ, ngày tháng năm sinh, Facebook cá nhân, các số điện thoại liên quan.

“Việc mua bán thông tin cá nhân quá dễ dàng, với giá rẻ là

một trong những nguyên nhân dẫn đến các cuộc gọi lừa đảo gia tăng trong thời gian qua. Bên cạnh đó, việc tìm kiếm thông tin trên Facebook, Zalo, TikTok... quá dễ, đối tượng lừa đảo có thể biết người dùng làm nghề gì, công ty nào, khả năng tài chính đến đâu để có thể dàn dựng kịch bản lừa đảo”, ông Hiếu nói.

Đáng chú ý, theo chuyên gia bảo mật này, hiện bọn tội phạm công nghệ và các cá nhân mua bán dữ liệu thường hoạt động trên Telegram bởi dễ ẩn danh và dễ xóa dấu vết. Ông Hiếu cảnh báo: “Người dân nên lưu ý, nếu đối tượng nào đó chủ động liên lạc, làm quen, mời kết bạn qua Facebook, Zalo sau đó dụ sang Telegram thì hãy cảnh giác, chặn ngay kết bạn bởi đó có thể là một trong những dấu hiệu lừa đảo”.

Để không trở thành mục tiêu tấn công của tội phạm, theo ông Hiếu, việc bảo mật thông tin cá nhân vô cùng quan trọng, phụ thuộc rất nhiều vào nhận thức của chính bản thân người dùng. Ông Hiếu khuyến cáo: “Chúng ta phải nâng cao cảnh giác, hãy tự bảo vệ thông tin của chính mình khi lên mạng xã hội, như thói quen đi ra đường phải đeo khẩu trang”.

Đại diện Cục An toàn thông tin (Bộ TT-TT) cho biết: “Trong trường hợp gặp phải vấn đề liên quan đến việc lộ, lọt dữ liệu cá nhân, người dân có thể kiểm tra và phản ánh thông tin tới kênh trực tuyến tại địa chỉ khonggianmang.vn do Bộ TT-TT quản lý”.

Mạnh tay xử lý hình sự

Ngày 1.4, thiếu tướng Lê Hồng Nam, Giám đốc Công an TP.HCM, cho hay trong tháng 3 vừa qua lực lượng chức năng tại TP.HCM đã phát hiện 3 vụ hack điện thoại, lấy cắp thông tin cá nhân để thực hiện hành vi lừa đảo.

Công an TP.HCM phối hợp lực lượng nghiệp vụ của Bộ Công an đã triệt phá cả 3 vụ việc này, bắt những người liên quan.

Gần đây, tại TP.HCM nổi lên thủ đoạn lừa đảo như sau: Các đối tượng mạo danh giáo viên, nhân viên bệnh viện điện thoại trực tiếp đến phụ huynh thông báo học sinh bị tai nạn đang được nhập viện cấp cứu để thực hiện hành vi lừa đảo.

Về việc để lộ, lọt thông tin của học sinh cho các đối tượng thực hiện hành vi lừa đảo, Công an TP.HCM cho biết thông tin có thể lộ, lọt bằng nhiều cách như do lỗ hổng bảo mật các phần mềm sử dụng trên môi trường mạng, liên quan đến cơ quan, doanh nghiệp thu thập thông tin làm lộ, lọt hoặc bán lại cho các cá nhân.

“Khi phụ huynh, học sinh đến cửa hàng làm thẻ khách hàng thân thiết hay đến các trung tâm học ngoại ngữ... đều phải cung cấp thông tin nên có nguy cơ bị lộ, lọt”, thượng tá Lê Mạnh Hà, Phó trưởng phòng Tham mưu Công an TP.HCM, lấy ví dụ.

Luật sư Bùi Quốc Tuấn (Đoàn luật sư TP.HCM) cho rằng khoảng 80% nguyên nhân lộ, lọt thông tin cá nhân là xuất phát từ chính sự bất cẩn của người dùng. Hầu hết các thông tin cá nhân như ngày tháng năm sinh, trường học, nơi làm việc, nơi ở... được kê khai trên tài khoản mạng xã hội như Facebook, YouTube, Instagram và đều do chính người sử dụng tự đưa lên, để ở chế độ mở. Hay khi đặt vé xe, máy bay, mua hàng online..., người dân thường

được yêu cầu cung cấp thêm số điện thoại, email, CCCD... và đều vô tư đăng ký.

Thượng tá Lê Mạnh Hà từng khuyến cáo người dân không cung cấp thông tin cá nhân, số điện thoại, số giấy tờ tùy thân, địa chỉ, số tài khoản ngân hàng, mã OTP trên điện thoại cá nhân cho bất kỳ tổ chức, cá nhân nào yêu cầu mà không quen biết qua điện thoại. Đồng thời, Công an TP.HCM cũng cảnh báo người dân về hành vi mua bán, cho thuê, cho mượn số tài khoản ngân hàng tạo điều kiện để đối tượng lừa đảo chiếm đoạt tiền hoặc dùng thông tin cá nhân để đăng ký mở tài khoản ngân hàng rồi thực hiện hành vi lừa đảo chiếm đoạt tài sản.

Theo luật sư Bùi Quốc Tuấn, giải pháp căn cơ, bảo vệ thông

tin cá nhân của người dùng thì cần phải truy cứu trách nhiệm, áp dụng các biện pháp xử lý mạnh mẽ đối với các đơn vị, doanh nghiệp để ròi dữ liệu liên quan. Cụ thể, khi phát hiện bên cung cấp dịch vụ có hành vi mua bán thông tin cá nhân cho bên thứ 3 thì hành vi này có thể bị xử lý hình sự về tội “đưa hoặc sử dụng trái phép thông tin mạng máy tính, mạng viễn thông” theo điều 288 bộ luật Hình sự, khung hình phạt cao nhất là 7 năm tù, phạt tiền từ 20 - 200 triệu đồng; trường hợp có tình tiết tăng nặng thì phạt tối đa 1 tỉ đồng; hoặc tội xâm phạm bí mật hoặc an toàn thư tín, điện thoại, điện tín hoặc hình thức trao đổi thông tin riêng tư khác của người khác tại điều 159 bộ luật Hình sự.

Phan Thương - Ngọc Lê

KHUYẾN CÁO BẢO VỆ THÔNG TIN CÁ NHÂN

Hạn chế chia sẻ thông tin, hình ảnh cá nhân, con cái, danh tính của mình lên mạng xã hội; hủy bỏ những dịch vụ mà mình đã đăng ký không còn nhu cầu nữa để hạn chế việc các đơn vị giữ thông tin cá nhân của mình.

Khi nhận các cuộc điện thoại, tin nhắn có dấu hiệu bất thường, người dân cần bình tĩnh xác minh thông tin, xem xét một cách tỉnh táo, cẩn thận, không vội vã trả lời hay thực hiện theo nội dung mà đối tượng đưa ra.

Không cung cấp thông tin cá nhân, số điện thoại, số chứng minh thư (căn cước công dân), địa chỉ nhà ở, số tài khoản ngân hàng, mã OTP trên điện thoại cá nhân... cho bất kỳ ai không quen biết hoặc khi chưa biết rõ nhân thân, lai lịch.

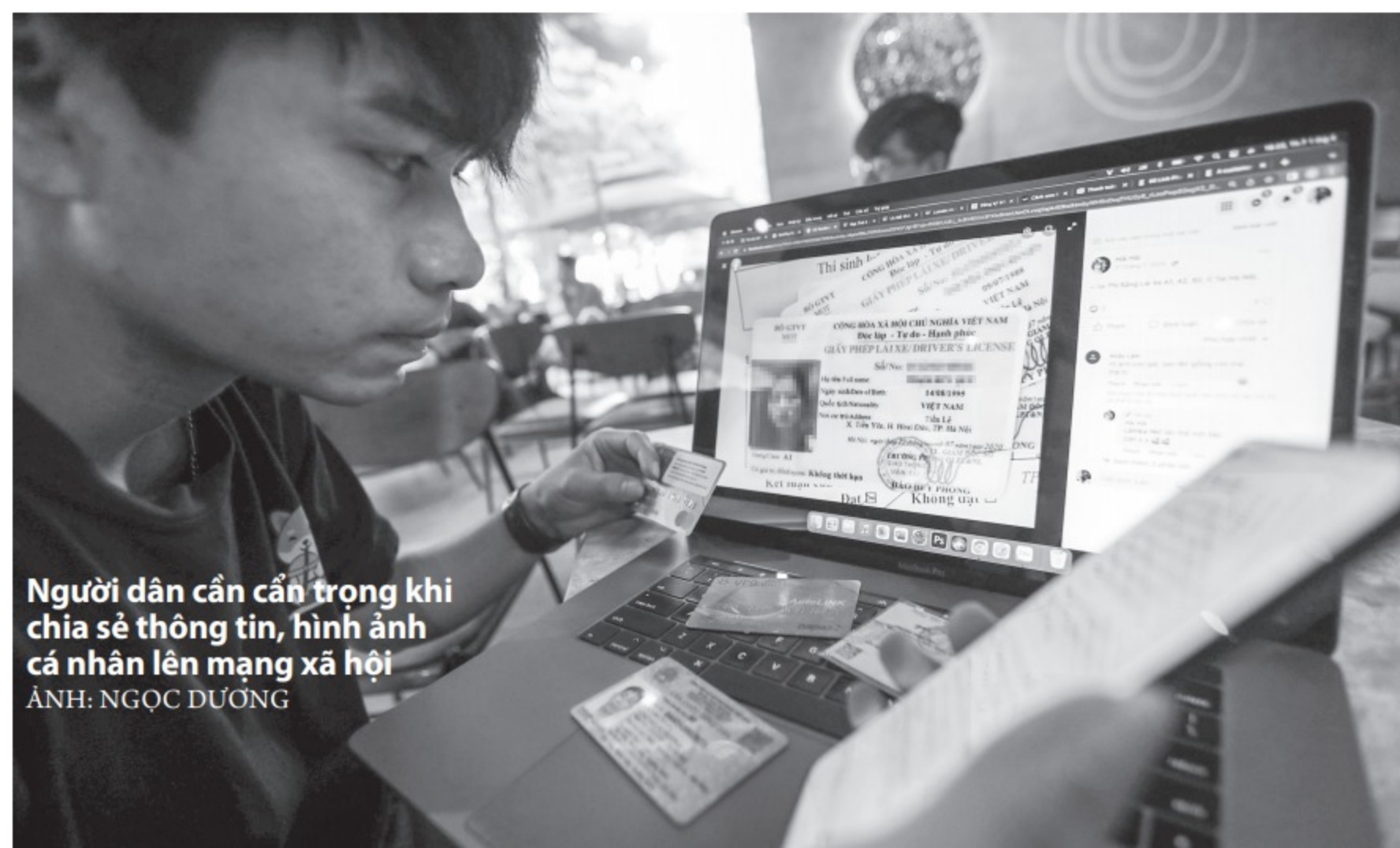

Tuyệt đối không truy cập các đường link, liên kết trong tin nhắn lạ hoặc không rõ nguồn gốc; không đăng nhập tài khoản cá nhân vào những địa chỉ này.

Các tổ chức, cá nhân có thể truy cập vào cổng thông tin khonggianmang.vn để tra cứu hoặc phản ánh tới cơ quan chức năng về những trường hợp nghi ngờ lừa đảo trực tuyến. Nếu phát hiện dấu hiệu lừa đảo, hãy gửi phản ánh về địa chỉ của trang cảnh báo an toàn thông tin VN <https://canhbao.khonggianmang.gov.vn>

NGUỒN: CỤC AN TOÀN THÔNG TIN (BỘ TT-TT) - ĐỒ HỌA: TẠ CHÍ HIẾU

Người dân cần cẩn trọng khi chia sẻ thông tin, hình ảnh cá nhân lên mạng xã hội
ẢNH: NGỌC DƯƠNG

1,67 triệu SIM bị khóa một chiều

Ngày 1.4, ông Nguyễn Phong Nhã, Phó cục trưởng Cục Viễn thông (Bộ TT-TT), cho biết qua tổng hợp báo cáo nhanh từ các nhà mạng, trong hơn 3,84 triệu SIM thuê bao mà doanh nghiệp xác định phải chuẩn hóa do sai thông tin so với Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư đã có 2,17 triệu SIM được chuẩn hóa (56,49%). Còn lại 1,67 triệu SIM thuê bao đã chính thức bị khóa một chiều từ đêm 31.3. Chủ thuê bao sẽ chỉ có thể nhận cuộc gọi từ các người dùng khác.

“Sau khi khóa một chiều, các chủ thuê bao muốn mở lại sẽ phải thực hiện chuẩn hóa thông tin thuê bao bằng cách đến trực tiếp hoặc qua ứng dụng, website của nhà mạng. Nếu trong 15 ngày tiếp theo, chủ thuê bao không thực hiện sẽ tiếp tục bị khóa hai chiều và sẽ bị thu hồi số vào kho SIM sau 30 ngày kể từ thời điểm bị khóa hai chiều. Trong trường hợp bị khóa liên lạc hai chiều, người dùng cần đến trực tiếp các điểm giao dịch của nhà mạng trên toàn quốc để được hỗ trợ thực hiện chuẩn hóa thông tin thuê bao”, ông Nhã nói.

Theo lãnh đạo Cục Viễn thông, bước tiếp theo, các nhà mạng phải rà soát phân loại, cá thể hóa theo từng nhóm thuê bao cần chuẩn hóa (theo

thiết bị đầu cuối sử dụng, độ tuổi...), bảo đảm người dân tiếp cận đầy đủ chính xác thông tin, dễ dàng cập nhật, đồng thời tránh làm phiền khách hàng đã có thông tin đúng.

Cục Viễn thông sẽ phối hợp các Sở TT-TT giám sát, kiểm tra quá trình thực hiện của các doanh nghiệp, đặc biệt với việc phát triển thuê bao mới, báo cáo lãnh đạo Bộ TT-TT xử lý nghiêm, bao gồm đề nghị đình chỉ hoạt động phát triển thuê bao mới đối với các doanh nghiệp vi phạm, nhất là những hành vi cung cấp dịch vụ cho thuê bao phát triển mới có thông tin không đầy đủ hoặc không chính xác; bán và lưu thông trên thị trường SIM thuê bao đã được nhập sẵn thông tin, kích hoạt sẵn dịch vụ di động cho SIM thuê bao.

Trước đó, thực hiện chỉ đạo của Bộ TT-TT và theo hướng dẫn tại Nghị định 49/2017/NĐ, kể từ ngày 15.3, các nhà mạng nhận tin thông báo liên tục trong 5 ngày, đồng thời đã thực hiện các cuộc gọi thông báo, hướng dẫn cho khách hàng chuẩn hóa thông tin thuê bao trước 31.3. Việc chuẩn hóa thông tin thuê bao nhằm giúp bảo vệ quyền lợi của khách hàng sử dụng các dịch vụ viễn thông, đồng thời hạn chế tình trạng “SIM rác” trên thị trường. **Thu Hằng**

Bắt cựa đảng kiểm viên để làm rõ tội nhận hối lộ

Mở rộng điều tra vụ án “nhận hối lộ” xảy ra tại Trung tâm đăng kiểm xe cơ giới 98-06D (Công ty cổ phần đăng kiểm xe cơ giới Thái Nam), ngày 1.4, Công an tỉnh Bắc Giang đã ra quyết định khởi tố bị can, lệnh tạm giam đối với ông Nguyễn Văn Nhiên (32 tuổi, trú H.Lục Nam, tỉnh Bắc Giang) về tội “nhận hối lộ”. Bị can Nhiên là cựu đảng kiểm viên của trung tâm đăng kiểm này. Trong vụ án, Công an tỉnh Bắc Giang đã khởi tố và bắt tạm giam các bị can Nguyễn Mạnh Tuấn, Giám đốc Công ty cổ phần đăng kiểm xe cơ giới Thái Nam; Thân Văn Hòa, Trần Văn Quyền, Trần

Văn Nam, Nguyễn Ngọc Tuyến (đều là Phó giám đốc Trung tâm đăng kiểm xe cơ giới 98-06D) và Trương Ngọc Tân (nhân viên) cùng về tội “nhận hối lộ”. Công an tỉnh Bắc Giang xác định, từ tháng 3.2021 đến khi bị khởi tố, các bị can đã vơ vét, nhận tiền của chủ phương tiện xe cơ giới để bỏ qua một số lỗi các xe ô tô đến kiểm định và cấp giấy đăng kiểm. Nhóm bị can thừa nhận đã nhận từ 100.000 - 500.000 đồng của các chủ phương tiện để cấp giấy đăng kiểm. Tổng số tiền các bị can nhận hối lộ lên tới hàng tỉ đồng, sau đó chia nhau theo tỷ lệ thỏa thuận. **Trần Cường**

Thủ tướng thăm hỏi bệnh nhân và người nhà bệnh nhân tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Khánh Hòa

ÀNH: BẢ DUY

Tạo mọi điều kiện thuận lợi để Khánh Hòa phát triển, giàu mạnh

THẾ QUANG

Tối 1.4, tại Quảng trường 2.4, TP.Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa tổ chức lễ kỷ niệm 370 năm xây dựng và phát triển Khánh Hòa (1653 - 2023).

Đến dự có Thủ tướng Phạm Minh Chính; Trưởng ban Kinh tế T.Ư Trần Tuấn Anh; Phó chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân; Phó chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định, cùng lãnh đạo các bộ, ngành T.Ư, các địa phương trên cả nước.

Phát biểu tại lễ kỷ niệm, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã chúc mừng và biểu dương những thành tựu của Đảng bộ, chính quyền, quân và dân tỉnh Khánh Hòa đã đạt được trong chặng đường đã qua.

Thủ tướng đề nghị tỉnh Khánh Hòa cần hoàn thiện bộ máy chính quyền tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, vì dân, gần dân, trọng dân gắn với tăng cường năng lực và phẩm chất của cán bộ lãnh đạo, quản lý, nhất là người đứng đầu. Xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức năng động, sáng tạo, tận tụy vì nhân dân phục vụ. Đặc biệt, Thủ tướng đề nghị tỉnh Khánh Hòa tận dụng các tiềm năng và lợi thế, đầu tư phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn gắn với giữ gìn, phát triển và phát huy truyền thống cách

mạng, lịch sử, văn hóa, con người tỉnh Khánh Hòa.

Bên cạnh đó, Thủ tướng cũng lưu ý tỉnh cần đẩy mạnh xây dựng và phát triển huyện đảo Trường Sa thành trung tâm kinh tế, văn hóa, xã hội trên biển; là pháo đài vững chắc bảo vệ chủ quyền của Tổ quốc. “Khánh Hòa tự hào với lịch sử 370 năm đã qua và có một tương lai rực rỡ phía trước. Trách nhiệm của tất cả chúng ta là làm sao để tương lai tươi đẹp ấy tới nhanh hơn. T.Ư Đảng, Quốc hội, Chính phủ luôn sâu sát, đồng hành, ủng hộ, tạo mọi điều kiện thuận lợi để Khánh Hòa phát triển, giàu mạnh”, Thủ tướng nhấn mạnh.

NỖ LỰC CAO NHẤT ĐỂ BẢO VỆ VÀ CHĂM SÓC SỨC KHỎE NHÂN DÂN

Trước đó, trong sáng cùng ngày, Thủ tướng cùng đoàn công tác của Chính phủ đã đến thăm và làm việc tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Khánh Hòa. Tại đây, Thủ tướng ghi nhận và biểu dương những đóng góp quan trọng của đội ngũ y, bác sĩ, nhân viên trong suốt thời gian qua. Đồng thời đề nghị bệnh viện cần phát huy tinh thần tự lực, tự cường, nỗ lực cao nhất trong điều kiện hiện có để thực hiện sứ mệnh cao cả là bảo vệ và chăm sóc sức khỏe nhân dân.

Trước mắt, Thủ tướng đề nghị

cán tập trung giải quyết xử lý dứt điểm các vấn đề về thiếu thuốc, trang thiết bị, vật tư y tế, đáp ứng tốt nhất nhu cầu của người bệnh. “Các bộ ngành phải vào cuộc ngay bởi ban hành một chính sách có cái được và không. Tuy nhiên, chúng ta quyết tâm chấm dứt tình trạng thiếu thuốc trong bệnh viện”, Thủ tướng nhấn mạnh.

Đến thăm Làng trẻ em SOS Nha Trang, Thủ tướng bày tỏ bản thân cảm thấy rất vui mừng khi thấy qua 24 năm thành lập, Làng trẻ em SOS Nha Trang đã giúp cho 235 em trưởng thành, vững niềm tin vào cuộc sống, hòa nhập xã hội. “Tôi mong muốn các cán bộ, nhân viên của Làng trẻ em SOS Nha Trang tiếp tục hoàn thành tốt nhiệm vụ chăm sóc và nuôi dưỡng trẻ em bị bỏ rơi, trẻ mồ côi không nơi nương tựa và trẻ có hoàn cảnh đặc biệt, trở thành những người ruột thịt, cho các cháu một lần nữa cảm nhận tình cảm yêu thương, được nuôi dưỡng, chăm sóc, dạy dỗ”, Thủ tướng chia sẻ.

Tiếp đó, trưa cùng ngày, Thủ tướng đã tham dự và cắt băng khánh thành Nhà hát Đố tại TP.Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Nhà hát Đố được thiết kế lấy cảm hứng từ chiếc đố - một dụng cụ đánh bắt thủy sản theo phương thức truyền thống của cư dân nông nghiệp lúa nước.

Tiếp tục thí điểm Ban Quản lý an toàn thực phẩm TP.HCM

Phó thủ tướng Trần Hồng Hà đã ký quyết định kéo dài thời gian hoạt động của Ban Quản lý an toàn thực phẩm (ATTP) TP.HCM kể từ ngày 1.4.2023, cho đến khi Thủ tướng Chính phủ quyết định mô hình hoạt động chính thức. UBND TP.HCM có trách nhiệm đánh giá kết quả thực hiện thí điểm Ban Quản lý ATTP; phối hợp với các bộ, ngành trong quá trình nghiên cứu, sửa đổi các

quy định pháp luật có liên quan.

Ban Quản lý ATTP được Thủ tướng cho phép TP.HCM thí điểm từ tháng 12.2016, thời gian 3 năm. Ngày 1.4.2020, Thủ tướng cho phép kéo dài thời gian thí điểm thêm 3 năm. Qua 6 năm, Ban Quản lý ATTP đã bước đầu khẳng định chủ trương đúng đắn về thành lập mô hình cơ quan đầu mối quản lý nhà nước về ATTP. Tuy nhiên, vì là mô hình thí điểm nên Ban gặp

nhiều khó khăn do vướng quy định của luật ATTP, luật Xử lý vi phạm hành chính.

UBND TP.HCM cũng đã đề xuất thành lập Sở ATTP là cơ quan chuyên môn quản lý về ATTP trực thuộc UBND TP.HCM. Sở này có chức năng thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm pháp luật, vi phạm hành chính về ATTP. Cấp giấy chứng nhận kiểm dịch sản phẩm động vật ra khỏi TP.HCM... **Duy Tính**

Góc biếm họa

TP.HCM tìm cách “đứng dậy” sau tăng trưởng thấp

SỸ ĐÔNG

Nhiều giải pháp vực dậy kinh tế được thảo luận trong phiên họp kinh tế - xã hội hôm qua (1.4) của UBND TP.HCM với chủ đề “Thúc đẩy đầu tư công, đẩy nhanh tiến độ thực hiện các công trình trọng điểm”.

Phiên họp diễn ra trong bối cảnh tăng trưởng kinh tế quý 1/2023 của TP.HCM chỉ 0,7%, con số được nhiều chuyên gia nhận định là không quá bất ngờ nhưng rất đáng lo ngại.

3 TRỤ CỘT CHƯA MANG LẠI HIỆU QUẢ

TS Trần Du Lịch, thành viên Hội đồng Tư vấn chính sách - tiến bộ quốc gia, nói đây là mức tăng trưởng thấp nhất của TP.HCM trong nhóm 5 TP trực thuộc T.Ư kể từ năm 1982. Chuyên gia này nêu ra 3 động lực mà Chính phủ và TP.HCM thống nhất để ra để kéo nền kinh tế trở lại nhưng TP.HCM chưa làm được.

Đầu tiên là giải ngân vốn đầu tư công quý 1/2023 chỉ được 2% nên bỏ lỡ công cụ kích thích nền kinh tế. Thứ hai là chưa hấp thụ được vốn. Thứ ba là chưa phát triển được thị trường nội địa. “Đây là 3 trụ cột thúc đẩy nền kinh tế, liệu thuốc sau thời kỳ bạo bệnh nhưng TP.HCM đều không sử dụng hiệu quả”, ông Lịch nêu quan điểm.

Nêu cụ thể khó khăn của doanh nghiệp đang đối mặt, Chủ tịch Hiệp hội Doanh nghiệp TP.HCM Nguyễn Ngọc Hòa cho hay, tâm trạng chung của doanh nghiệp hiện nay chia thành 2 nhóm. Nhóm 1 là cầm cự hoạt động do nhu cầu thị trường trong và ngoài nước sụt giảm, hàng tồn kho tăng và đang gặp vấn đề về thanh khoản. Nhóm 2 là các doanh nghiệp đang cố gắng xoay sở và áp ụ nhiều ý tưởng đầu tư, phát triển dài hạn.

Ông Hòa đề xuất ngân hàng nên có chính sách hỗ trợ kịp thời, giúp dòng vốn lưu động, doanh nghiệp có thể cầm cự; hoặc xem xét chấp nhận cho vay tín chấp hoặc thế chấp bằng vật tư, nguyên liệu, thành phẩm tồn kho.

Về bất động sản, ông Trần Hoàng Quân, Giám đốc Sở

Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Văn Nền chia sẻ tại cuộc họp

ẢNH: TRUNG TÂM BÁO CHÍ TP.HCM

CẢ XÃ HỘI ĐANG QUAN TÂM TP.HCM

Trao đổi tại phiên họp, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Văn Nền chia sẻ bản thân cũng không ngờ tăng trưởng kinh tế của TP.HCM “thấp mức sâu như thế”. Trong những ngày qua, nhiều chuyên gia, nhà khoa học, nhà nghiên cứu đã đánh giá, đặt câu hỏi và giải đáp về sự tăng trưởng này với tinh thần khách quan, sẻ chia. “Hiện nay, cả xã hội đang quan tâm với tinh thần cả nước vì TP.HCM. Chúng ta phải tự xem lại mình để nỗ lực, thúc đẩy”, ông Nền nói.

Bí thư Nguyễn Văn Nền cho biết bản thân nhận được nhiều chia sẻ của chuyên gia rằng sự bật dậy của TP.HCM trong năm 2022 chỉ là sự gượng gạo chứ chưa bền vững, bởi những tác động sâu rộng sau đại dịch Covid-19. Do đó, từng sở, ngành cần nhìn nhận, đánh giá khách quan và nghiêm túc nhất, đặc biệt là để ra giải pháp cho các quý sau để bù lại mức tăng trưởng thấp của quý 1.

Bí thư Thành ủy TP.HCM nhận định công tác triển khai các chủ trương, đường lối, chính sách từ T.Ư rất nghiêm túc, giao nhiệm vụ kịp thời, triển khai công trình trọng điểm quyết liệt, cải cách hành chính được đánh giá có chuyển biến... nhưng kết quả mang lại chưa đạt như kỳ vọng. “Chúng ta làm nhiều nhưng cần hiệu quả trong bối cảnh hiện nay”, ông Nền yêu cầu.

Xây dựng, thông tin TP.HCM vừa chấp thuận 5 dự án nhà ở được phép huy động vốn, dự kiến đưa ra thị trường hơn 7.500 căn. Các doanh nghiệp cần 105.000 tỉ đồng nhưng gặp vướng mắc về các chính sách tài chính, ngân hàng. Ngoài ra, Sở Xây dựng đang tham mưu UBND TP.HCM phân nhóm 60 dự án gặp vướng mắc về đầu tư, tài chính, đất đai, xây dựng, bồi thường và xác định trách nhiệm từng sở, ngành. “Nếu giải quyết được trên 60 dự án thì sản phẩm đưa ra thị trường trong quý 2 và các tháng cuối năm sẽ có chuyển động”, ông Quân nhận định.

Trong 5 chương trình, đề án của nhiệm kỳ 2020 - 2025, ông

Quân dự báo có 4 chương trình khó đạt khả năng để ra, gồm: công viên cây xanh, chiếu sáng, chống ngập và nhà ở do khó khăn về nguồn vốn. Đáng lo ngại nhất là chương trình phát triển nhà ở, bởi TP.HCM đặt mục tiêu đưa 50 triệu m² sản vào sử dụng trong nhiệm kỳ, nhưng 2 năm đầu chỉ đạt 13,5 triệu m². Trong 3 năm còn lại, mỗi năm thành phố cần 12,5 triệu m² sản nhưng quý 1/2023 chỉ đưa vào được 1 triệu m².

Tương tự, TP.HCM đặt mục tiêu khoảng 35.000 nhà ở xã hội và nhà lưu trú công nhân nhưng chỉ mới có 1 dự án hoàn thành với 260 căn. Trong 18 dự án đăng ký, có 9 dự án khởi công, động thổ nhưng đều đang “đứng

hình” do vướng chính sách liên quan các luật về nhà ở, đất đai, tài sản công.

TẬP TRUNG HỖ TRỢ DOANH NGHIỆP

Nêu giải pháp lưu thông hàng hóa, Giám đốc Sở Công thương Bùi Tá Hoàng Vũ cho biết trước mắt sẽ tập trung giúp doanh nghiệp xuất khẩu thuận lợi hơn, đi tìm thêm thị trường mới mà doanh nghiệp còn dư địa phát triển thêm. Đồng thời, triển khai chương trình hợp tác tiêu dùng sản phẩm công nghiệp và công nghiệp hỗ trợ; thúc đẩy phân phối hàng hóa qua nền tảng số và thương mại điện tử, tổ chức chương trình khuyến mãi tập trung với ngành du lịch.

Trong khi đó, Giám đốc Sở Du lịch Nguyễn Thị Ánh Hoa cho biết thêm các doanh nghiệp ngành du lịch đang gặp khó khăn về tiếp cận vốn và chính sách thuế; các doanh nghiệp để xuất giảm giá điện trong 3 năm giống như nhóm ngành sản xuất.

Kết luận phiên họp, Chủ tịch UBND TP.HCM Phan Văn Mai nhắc lại những khó khăn của đại dịch Covid-19 rất lớn nhưng TP.HCM đã vượt qua, đồng thời đánh giá “khó khăn lần này không nhỏ nhưng chắc chắn chúng ta cũng phải đứng dậy đi tới”. Trong bối cảnh đó, cần xác định hành động trọng tâm, quyết liệt để sớm thoát khỏi tình trạng tăng trưởng thấp. Đối với nhóm công việc cần sự phối hợp, ông Mai dẫn lại quy chế phối hợp và yêu cầu các đơn

vị không chờ đợi khi xin ý kiến. Trong thời gian nhất định, nếu đơn vị được xin ý kiến không phản hồi thì coi như đồng ý.

“Gần đây, một số sở phản ánh lấy ý kiến các sở khác nhưng chưa phản hồi nên phải chờ. Tôi đề nghị chấm dứt việc này”, ông Mai nói và giao Văn phòng UBND TP.HCM tổng hợp danh sách đơn vị không trả lời để có hình thức nhắc nhở.

Đối với các công việc còn tồn đọng, các sở, ngành xác định những dự án cần tập trung xử lý trong quý 2, báo cáo trước ngày 15.4. Bên cạnh đó, 138 dự án bất động sản gặp vướng mắc mà Hiệp hội Bất động sản TP.HCM đề nghị tháo gỡ cũng cần được phân nhóm ưu tiên xử lý.

Công tác giải ngân vốn đầu tư công tại TP.HCM đang đi vào vết xe cũ của năm 2022 khi quý 1 giải ngân chưa tới 1.000 tỉ đồng, đạt khoảng 2% số vốn đã giao là hơn 43.400 tỉ đồng. Trong cơ cấu tổng vốn đầu tư công, 4 ban quản lý dự án lớn (đường sắt, giao thông, hạ tầng đô thị, dân dụng và công nghiệp) chiếm 67%.

Với vai trò dẫn dắt của đầu tư công, ông Mai yêu cầu 4 ban quản lý, chủ đầu tư dự án trọng điểm thường xuyên cập nhật tiến độ, đôn đốc giải quyết các vướng mắc phát sinh. TP.HCM cũng sẽ chuẩn bị sẵn các dự án để khi nhận được khoản tiền thu vượt kế hoạch năm 2022 (dự kiến khoảng 7.200 tỉ đồng) thì triển khai ngay. Bên cạnh đó, Sở Tài chính và Sở Tư pháp khẩn trương hoàn thiện thủ tục để mua sắm tài sản công sau thời gian dài bị đình trệ.

Liên quan các khó khăn của doanh nghiệp, Chủ tịch TP.HCM đề nghị cần tập trung tháo gỡ các thủ tục về đất đai, đầu tư, xây dựng, PCCC, hoàn thuế, giới thiệu các gói tín dụng chung cả nước. Riêng gói tín dụng của hệ thống ngân hàng tại TP.HCM khoảng 80.000 tỉ đồng và 100 triệu USD, các ngân hàng cần công khai lĩnh vực, điều kiện, hồ sơ để doanh nghiệp tiếp cận vốn.

Đối với chương trình kích cầu, ông Mai cho biết trong nghị quyết thay thế Nghị quyết 54/2017, TP.HCM đề xuất dùng ngân sách để kích cầu, hỗ trợ lãi suất. Nếu Quốc hội thông qua tại kỳ họp tháng 5.2023 thì trong tháng 7.2023, TP có thể triển khai. ▶

MỸ QUYÊN

Sau một chuỗi hoạt động diễn ra tại các tỉnh, thành phía nam, hôm nay 2.4, Chương trình Tư vấn mùa thi do Báo Thanh Niên phối hợp với Bộ GD-ĐT tổ chức sẽ khép lại chuỗi tư vấn cộng đồng năm 2023 tại Trường THPT Trương Định, Tiền Giang.

Chương trình được truyền hình trực tuyến tại website Báo Thanh Niên thanhnien.vn, qua fanpage Thanh Niên và qua kênh YouTube, TikTok của Báo Thanh Niên.

PHỤ HUYNH CÓ “TRUYỀN THỐNG” ĐI NGHE TƯ VẤN CÙNG CON

Năm nay là năm thứ 7 chương trình Tư vấn mùa thi có mặt tại Trường THPT Trương Định. Trong buổi sáng này, gần 2.000 học sinh lớp 12 của các trường THPT Trương Định, Gò Công, Bình Đông (TX.Gò Công) và THPT Gò Công Đông (H.Gò Công Đông) cùng rất nhiều phụ huynh có mặt để được cung cấp thông tin về kỳ thi tốt nghiệp THPT và xét tuyển ĐH, CĐ năm 2023.

Thạc sĩ Nguyễn Thanh Hải, Hiệu trưởng Trường THPT Trương Định, cho biết: “Từ đầu tháng 3, chúng tôi đã thông tin tới toàn thể học sinh và phụ huynh về sự kiện chương trình Tư vấn mùa thi được tổ chức tại đây. Các em rất háo hức mong chờ. Đặc biệt, năm bắt được nhu cầu của phụ huynh qua nhiều năm, chúng tôi đã gửi thư mời tham dự và đã có nhiều phụ huynh đăng ký tới trường nghe tư vấn cùng con”.

Học sinh và phụ huynh cùng nghe tư vấn

Tiến sĩ Nguyễn Trung Nhân, Trưởng phòng Đào tạo Trường ĐH Công nghiệp TP.HCM, giải đáp thắc mắc của học sinh sau một chương trình Tư vấn mùa thi tổ chức tại Trường THPT Trương Định (TX.Gò Công)
ẢNH: NGỌC DƯƠNG

Theo thạc sĩ Hải, việc đến trường nghe tư vấn cùng con đã trở thành “truyền thống” của phụ huynh TX.Gò Công. “Nhiều phụ huynh mặc dù rất bận rộn nhưng vẫn sắp xếp thời gian để đến đây trực tiếp tìm hiểu thông tin về ngành học, trường học, các quy định thi cử, xét tuyển từ các trường ĐH, CĐ. Đây là điều vô cùng quý giá, vì các em sẽ được ba mẹ đồng hành trong giai đoạn lựa chọn ngành nghề rất quan trọng này”, thạc sĩ Hải nhìn nhận.

Phan Trí Hiếu, học sinh lớp 12/2 Trường THPT Trương Định, và các bạn cùng lớp cũng háo hức cả tuần nay và đã chuẩn bị rất nhiều câu hỏi. Hiếu cho hay: “Em thích ngành công nghệ thông tin, khoa học máy tính và đã tìm hiểu thông tin về các ngành này ở trên mạng. Tuy

nhiên, em vẫn chưa quyết định lựa chọn ngành nào, trường nào vì em muốn được đặt câu hỏi và nghe tư vấn trực tiếp từ các thầy cô trong chương trình của Báo Thanh Niên để có được thông tin chính xác, tin cậy”.

Được biết 5 học kỳ Hiếu đều có điểm tổng kết trên 9.0, Hiếu tham gia cả kỳ thi đánh giá năng lực do ĐH Quốc gia TP.HCM tổ chức và đang tập trung ôn thi tốt nghiệp. “Sau hôm nay, khi được nghe thầy cô giải đáp, chắc chắn em sẽ có lựa chọn cho mình”, Hiếu nói.

“CÁC EM LUÔN KHAO KHÁT TÌM CƠ HỘI PHÁT TRIỂN BẢN THÂN”

Là người tham gia chương trình Tư vấn mùa thi tại Trường THPT Trương Định suốt nhiều năm qua, tiến sĩ Phạm Tấn Hạ, Phó hiệu trưởng Trường ĐH

Khoa học xã hội và nhân văn (ĐH Quốc gia TP.HCM), nhìn nhận: “Các em học sinh ở Gò Công có năng lực học tập tốt và rất nghiêm túc trong việc lựa chọn ngành học nên thường đặt những câu hỏi rất thông minh và thực tế. Trong những thắc mắc của các em, tôi luôn nhìn thấy tinh thần ham học, khao khát tìm kiếm cơ hội để phát triển bản thân trong quá trình học ĐH cũng như đi làm sau này”.

Theo tiến sĩ Hạ, để có được năng lượng đó, chắc chắn học sinh đã có một môi trường học tập rất tốt và được sự quan tâm, đồng hành của cả thầy cô lẫn gia đình.

Cùng nhận định đó, tiến sĩ Nguyễn Trung Nhân, Trưởng phòng Đào tạo Trường ĐH Công nghiệp TP.HCM, cho rằng năm nào đi tư vấn tại Trường THPT Trương Định, các thầy cô cũng cảm thấy hạnh

Tham gia tư vấn có đại diện các trường ĐH: Khoa học xã hội và nhân văn, Khoa học tự nhiên (ĐH Quốc gia TP.HCM), Cần Thơ, Việt Đức, Công nghiệp TP.HCM, Tài chính - Marketing, Ngân hàng TP.HCM, Quốc tế Sài Gòn, FPT TP.HCM và Trường CĐ Kỹ thuật Cao Thắng...

phúc vì học sinh ở đây luôn chăm chú lắng nghe và đặt những câu hỏi sâu sắc. “Các em nắm bắt thông tin thời sự, xã hội và xu hướng ngành nghề rất tốt, từ đó đưa ra những thắc mắc thiết thực liên quan đến việc chọn ngành. Không chỉ vậy, phụ huynh của các em cũng quan tâm từ đầu đến cuối. Khi chương trình kết thúc, học sinh còn nán lại rất lâu để được giải đáp thêm khiến chúng tôi quên cả mệt nhọc”.

Tiến sĩ Nhân cho biết học sinh Trường THPT Trương Định và các trường lân cận có chất lượng học tập rất tốt nên phần lớn đều đầu vào các ngành và trường ĐH có mức điểm chuẩn cao. “Đặc biệt, hằng năm các em được trường quan tâm, tư vấn hướng nghiệp tốt và được các thầy cô đến từ trường ĐH, CĐ trực tiếp giải đáp trong chương trình Tư vấn mùa thi của Báo Thanh Niên, nên cơ hội trúng tuyển đúng ngành học, trường học mà các em yêu thích tăng lên rất nhiều”, tiến sĩ Nhân chia sẻ.

Trung Quang - quán quân “Thần tượng Bolero 2016” hát cùng thí sinh Tiền Giang

Hôm nay (2.4), chương trình Tư vấn mùa thi của Báo Thanh Niên thực hiện tại Trường THPT Trương Định, TX.Gò Công, Tiền Giang sẽ có sự tham gia của ca sĩ Trung Quang, quán quân cuộc thi “Thần tượng Bolero 2016”. Trung Quang sẽ hát và giao lưu cùng hàng ngàn học sinh.

Trung Quang cho biết đây cũng là lần đầu tiên anh biểu diễn tại Tiền Giang, đồng thời hát cùng khán giả là các bạn tuổi học trò đang đứng

trước ngưỡng cửa chọn ngành, chọn trường trong tương lai.

“Không chỉ sở trường bolero, tôi sẽ gửi đến các bạn học sinh những ca khúc dễ thương của tuổi học trò. Đặc biệt, với bài hát *Mong ước kỷ niệm xưa*, tôi mong muốn dành tặng các em học sinh lớp 12 sắp rời xa mái trường THPT, nơi gắn bó bao kỷ niệm tươi đẹp trong thời áo trắng của tất cả chúng ta”, quán quân “Thần tượng Bolero 2016” cho biết.

Trung Quang yêu ca hát từ

nhỏ. Từ ngày là học sinh tiểu học, THCS tại H.Nông Cống, Thanh Hóa, anh đã giành giải nhất nhiều cuộc thi hát. Năm 15 tuổi, Trung Quang vừa học song song hệ THPT và hệ trung cấp thanh nhạc tại Thanh Hóa. Sau đó, anh thi đậu Nhạc viện Hà Nội. Anh đăng quang cuộc thi “Thần tượng Bolero 2016” khi mới 19 tuổi. Sau cuộc thi, Trung Quang vào TP.HCM ca hát, lập nghiệp. Hiện anh được ca sĩ Đan Trường và ông bầu Hoàng Tuấn dẫn dắt.

Nhìn lại hành trình đã qua, Trung Quang cho biết mình đã phải vượt qua rất nhiều thử thách, chông gai, có lúc rất nản chí nhưng tình yêu với ca hát, sự đam mê với nghệ thuật đã giúp anh vượt qua. “Tôi muốn gửi tới những bạn thí sinh lớp 12 thông điệp hãy lắng nghe trái tim mình mách bảo, xem đam mê của mình là gì và cố gắng từng ngày biến giấc mơ của mình thành hiện thực”, nam ca sĩ sinh năm 1997 bộc bạch.

Thúy Hằng

Ca sĩ Trung Quang

ẢNH: NVCC

Kho tang vật của PC08 Công an TP.HCM ở xã Lê Minh Xuân, H.Bình Chánh

ANH: ĐẶNG VĂN

Được đặt tiền bảo lãnh xe vi phạm giao thông?

NGÂN NGÀ - CÔNG NGUYÊN

Kho bãi tạm giữ xe vi phạm giao thông tại TP.HCM đang quá tải. Để góp phần giải tỏa áp lực căng thẳng này, nhiều ý kiến cho rằng người vi phạm giao thông có thể đặt tiền bảo lãnh mang xe về tự giữ...

QUY ĐỊNH PHÁP LUẬT ĐÃ CÓ

Hôm 28.3, Ban Pháp chế HĐND TP.HCM có buổi giám sát tại Phòng CSGT đường bộ, đường sắt (PC08) - Công an TP.HCM về công tác quản lý, bảo quản và xử lý tang vật, phương tiện vi phạm hành chính bị tạm giữ, tịch thu theo thủ tục hành chính.

Tại buổi giám sát, thượng tá Đoàn Văn Quới, Phó phòng PC08, cho biết các kho bãi tạm giữ phương tiện vi phạm hành chính do đơn vị này quản lý hiện đang quá tải. TP.HCM mỗi ngày có khoảng 500 phương tiện vi phạm giao thông bị CSGT tạm giữ. Riêng PC08 tạm giữ 200 xe/ngày và đang tạm giữ, tịch thu hơn 31.000 xe.

Theo thượng tá Quới, công tác quản lý, bảo quản xe tang vật vi phạm của người dân tại đơn vị này gặp một số khó khăn, vướng mắc. Điển hình như, việc đặt tiền bảo lãnh để tự bảo quản phương tiện chưa có hướng dẫn về hóa đơn chứng từ khi người vi phạm đặt tiền, hướng xử lý đối với số tiền này, quy định xử lý trong trường hợp người vi phạm tiếp tục sử dụng phương tiện tham gia giao thông...

Ngược lại, bà Nguyễn Thị Kim Liên, Trưởng phòng Công tác thi hành pháp luật và Quản lý xử lý vi phạm hành chính (Sở Tư pháp TP.HCM), lại cho rằng, tại điều 15 Nghị định 138/2021/NĐ-CP (quản lý, bảo quản tang vật, phương tiện vi phạm hành chính bị tạm giữ,

tịch thu và giấy phép, chứng chỉ hành nghề bị tạm giữ theo thủ tục hành chính), có quy định về trình tự thủ tục, phương thức để cơ quan chức năng thực hiện việc nhận tiền bảo lãnh phương tiện vi phạm của người dân.

"Theo hướng dẫn, chúng ta lập biên bản nội dung vụ việc, trong biên bản đó cũng có ghi rõ nội dung, số tiền người dân bảo lãnh thế nào, trách nhiệm cơ quan chức năng giữ số tiền đó ra sao", bà Liên nói.

Cũng theo bà Liên, nếu người vi phạm chọn phương thức tự bảo quản phương tiện của mình, mà không chấp hành quyết định xử phạt hành chính, thì luật cho phép cơ quan chức năng khấu trừ luôn số tiền mà người dân không chấp hành.

"Thế nên, cũng rất mong PC08 triển khai theo hướng dẫn tại điều 15 Nghị định 138. Trong quá trình thực hiện còn khó khăn, vướng mắc nào thì PC08 tiếp tục đề xuất, kiến nghị để tìm giải pháp tháo gỡ", bà Liên nêu.

Thượng tá Quới thông tin thêm: "Chưa có người dân nào đề nghị chúng tôi cho họ bảo lãnh nhận xe vi phạm về bảo quản".

MỨC TIỀN BẢO LÃNH QUÁ CAO

Trao đổi với PV Thanh Niên, PGS-TS Đoàn Thị Phương Diệp (Trường đại học Kinh tế - luật, Đại học Quốc gia TP.HCM) cho biết, tại khoản 8, điều 125 luật Xử lý vi phạm hành chính quy định: thời hạn tạm giữ tang vật, phương tiện vi phạm hành chính, giấy phép,

chứng chỉ hành nghề không quá 7 ngày làm việc. Trường hợp vụ việc phải chuyển hồ sơ đến người có thẩm quyền xử phạt thì thời hạn tạm giữ không quá 10 ngày làm việc...

Thời hạn tạm giữ có thể được kéo dài đối với vụ việc mà cá nhân, tổ chức có yêu cầu giải trình hoặc phải xác minh các tình tiết có liên quan nhưng không quá 1 tháng.

Đối với vụ việc thuộc trường hợp đặc biệt nghiêm trọng, có nhiều tình tiết phức tạp, thì thời hạn tạm giữ có thể tiếp tục kéo dài nhưng không quá 2 tháng, kể từ ngày tạm giữ.

PGS-TS Diệp khẳng định, Nghị định 138 quy định khá rõ về toàn bộ cách thức xử lý, bao gồm luôn cả việc nộp tiền bảo lãnh để được tự mình bảo quản phương tiện giao thông vi phạm hành chính.

Luật sư Nguyễn Hữu Thế Trạch (Đoàn luật sư TP.HCM) cũng cho rằng, đối với quy định về đặt tiền bảo lãnh phương tiện để tự bảo quản không phải là điều mới mẻ, nhiều nước trên thế giới đã áp dụng như Mỹ, Anh, Úc, Canada, Thụy Điển, Hà Lan, Đức... Việc đặt tiền bảo lãnh là biện pháp hữu hiệu góp phần giải quyết các yếu tố như: kho bãi, nhân sự bảo quản, giảm thiểu nguy cơ cháy nổ, hư hỏng tài sản...

"Đối chiếu với các quy định hiện nay về đặt tiền bảo lãnh phương tiện để tự bảo quản là khá đầy đủ, chặt chẽ. Theo tôi, các đơn vị có thẩm quyền cần tạo điều kiện cho tổ chức, cá nhân

Theo Cục CSGT (C08) Bộ Công an, Nghị định 138/2021 quy định về quản lý, bảo quản tang vật, phương tiện vi phạm hành chính bị tạm giữ, tịch thu theo thủ tục hành chính.

Theo đó, phương tiện giao thông vi phạm hành chính thuộc trường hợp bị tạm giữ để bảo đảm thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính, nếu tổ chức, cá nhân vi phạm có khả năng tài chính đặt tiền bảo lãnh thì có thể được tự giữ, bảo quản phương tiện vi phạm để tránh hư hỏng.

Tuy nhiên, phương tiện vi phạm trong thời gian được giao cho tổ chức, cá nhân giữ, bảo quản sẽ không được phép lưu hành, giấy chứng nhận đăng ký phương tiện sẽ bị tạm giữ cho đến khi thi hành quyết định xử phạt.

Trần Cường

có khả năng đặt tiền bảo lãnh phương tiện để cho họ tự bảo quản", luật sư Trạch nói.

Còn luật sư Nguyễn Văn Hậu (Phó chủ nhiệm Đoàn luật sư TP.HCM) bổ sung, theo điều 14 Nghị định 138, trong thời gian được giao giữ, bảo quản phương tiện vi phạm thì người vi phạm tuyệt đối "không được đưa phương tiện vào tham gia giao thông". Nếu vi phạm thì người có thẩm quyền tạm giữ xem xét quyết định đưa phương tiện về nơi tạm giữ của cơ quan chức năng.

Tuy nhiên, theo luật sư Hậu, nguyên nhân của việc đặt tiền bảo lãnh không được áp dụng nhiều trên thực tế là vì hai lý do chính.

Thứ nhất, khoản 3 điều 15 Nghị định số 138 quy định, mức tiền bảo lãnh là mức tối đa của khung hình phạt vi phạm. Nhiều chiếc xe máy có giá trị thấp, nên người dân đợi đến hết thời hạn tạm giữ để lấy xe về, hoặc chấp nhận bỏ xe nhằm không chấp hành mức xử phạt.

Trong một số trường hợp bị xử phạt tại mức thấp nhất, nhưng khi bảo lãnh lại phải đặt tiền ở mức tối đa. Do đó, người vi phạm cũng không lựa chọn thực hiện biện pháp này mà sẽ chấp hành nộp đúng mức tiền phạt và đợi cho đến hết thời hạn tạm giữ để nhận phương tiện về.

Thứ hai, trên thực tế người dân khi bị xử phạt, lập biên bản không được thông tin về biện pháp đặt tiền bảo lãnh mà chỉ được báo về mức phạt và thời hạn nhận xe.

"Cơ quan chức năng cần thông tin cho người vi phạm biết biện pháp đặt tiền bảo lãnh. Đặc biệt là cần xem xét chỉnh sửa về mức tiền bảo lãnh. Có như vậy mới giảm được tình trạng kho bãi tạm giữ bị quá tải. Bởi nếu cứ áp dụng mức tối đa cho mọi trường hợp thì chắc chắn nhiều người không có khả năng nộp tiền bảo lãnh", luật sư Hậu đề xuất.

CHUYÊN ĐÓNG

Jason Sosnowicz và Tabettha Sosnowicz
ANH: WTVG

Bị xử tù vì trói con

Đài WTVG hôm qua đưa tin ông Jason Sosnowicz (43 tuổi) ở TP.Northwood thuộc bang Ohio (Mỹ) ngày 30.3 đã bị kết án ít nhất 9 năm 6 tháng và tối đa 13 năm tù về tội gây nguy hiểm cho trẻ em và tội hành hung nặng.

Bản án được đưa ra sau khi ông Sosnowicz bị cáo buộc trói đứa con trai riêng 12 tuổi của vợ trong khách sạn vào tháng 7.2022. Người vợ, tên Tabettha Sosnowicz (39 tuổi), đã bị kết án 9 năm tù trong tháng 12.2022 về nhiều tội danh gây nguy hiểm cho trẻ em.

Theo cảnh sát, cặp vợ chồng trên đã trói cậu bé 12 tuổi bên cạnh giường trong phòng khách sạn ở Northwood, nơi gia đình sống trong tháng 7.2022. Cậu bé "bị trói cổ tay ở phía sau lưng bằng dây giày màu trắng, và cổ tay bị buộc vào cổ chân" trong 9 tiếng rưỡi, theo cảnh sát. Cả 2 vợ chồng khai với cảnh sát rằng họ "bình thường" trói cậu bé lại "để ngăn nó lấy kẹo khi chúng tôi đang ngủ".

Văn Khoa

Đầu bếp nổi tiếng bị kiện

Bà Barbara Lynch tại nhà hàng của mình

ANH: THE BOSTON GLOBE

Hai cựu nhân viên từng làm việc cho các nhà hàng của nữ đầu bếp nổi tiếng người Mỹ Barbara Lynch đã khởi kiện bà này vì không chia tiền boa cho nhân viên trong giai đoạn đại dịch Covid-19.

Theo tờ The Boston Globe ngày 31.3, các nguyên đơn cáo buộc 7 nhà hàng tại Boston thuộc Công ty Barbara Lynch Collective đã giữ lại toàn bộ tiền boa từ tháng 5 - 6.2020 và sử dụng cho một chương trình khác của công ty. Các nguyên đơn nói vì họ được trả lương thấp hơn mức lương tối thiểu nên có quyền được hưởng phần tiền boa được chia theo quy định.

Đại diện công ty nói trong 2 tháng đó đã nhận khoản vay từ chương trình hỗ trợ của chính phủ và đã trả lương cho nhân viên trên mức tối thiểu theo quy định của chương trình. Người này cho biết tiền boa được chia lại cho nhân viên từ tháng 7.2020 sau khi quỹ hỗ trợ kết thúc.

Vi Trần

Một khúc quanh của Đà Lạt

NGUYỄN VINH NGUYỄN

Trong hoàn cảnh lịch sử đặc biệt, Đà Lạt - một đô thị di dưỡng, đặc khu giáo dục, thành phố trí thức và văn hóa trong quá khứ - đã có sự biến đổi từ đầu mốc 3.4.1975 (ngày giải phóng Đà Lạt). Điều này được thể hiện trên những tờ báo có mặt từ rất sớm sau ngày đất nước thống nhất.

NGÔN TỪ KHÁC, TINH THẦN KHÁC

Lược đồ lịch sử văn hóa của Đà Lạt được định vị bởi những bước chuyển tiếp về chính trị nội tại và ngoại tại. Nhưng có thể tóm tắt thành các dấu mốc khá rõ ràng: đô thị kiểu Pháp từ khởi tạo thành phố hồi đầu thế kỷ 20 đến 1954; thành phố mang đậm dấu ấn nhân văn phương Tây do người Việt làm chủ, phát triển dưới thời chính quyền miền Nam (1954 - 1975) và thời kỳ đô thị hòa bình sau 1975. Theo sau các dấu mốc lịch sử đó, có thể nhận thấy sự thay đổi nhất định về khuynh hướng chức năng thành phố.

Nếu như trước 1975, Đà Lạt đã có những tờ báo đóng góp rất lớn vào đời sống thị dân như *Đà Lạt tuần san* (giai đoạn 1957 đến khoảng 1964), *Tờ Đặc san*

Ký họa trên báo *Đà Lạt Giải phóng*

ẢNH: N.V.N CHỤP LẠI

Cao Nguyên do Ty Thông tin Đà Lạt chủ trương cộng với các giai phẩm của giới văn nghệ, trí thức, đại học thực hiện như: *Chiều hướng mới*, *Tri Thức*, *Giai phẩm Tuyên Đà...*, thì sau sự kiện lịch sử thống nhất đất nước, Đà Lạt xuất hiện những tờ báo của chính quyền mới làm nhiệm vụ tuyên truyền trong một giai đoạn mới, hình thành những diễn ngôn mới.

Có thể thấy trong số này là tờ báo *Đà Lạt* của Cơ quan Thông tin Văn hóa Đà Lạt; tòa soạn đặt ở số 44 Hồ Tùng Mậu (38 Nguyễn Trường Tộ cũ). Tờ báo này nguyên là *Bản tin Đà Lạt*, chính thức ra mắt vào ngày 15.7.1975 với 3 - 5 ngày/kỳ. Cùng với *Bản tin Đà Lạt*, thì *Đà Lạt Giải phóng* đồng thời ra mỗi tháng 2 kỳ. *Bản tin Đà Lạt* chủ yếu tập trung các thông tin

vẫn mang tính tuyên truyền cho các chính sách của chính quyền cách mạng ở Đà Lạt và các phong trào thanh niên, phụ nữ, nông dân thi đua sản xuất, lao động học tập của các cơ sở trong thành phố cùng các sinh hoạt văn nghệ quần chúng. Riêng *Đà Lạt Giải phóng* thì có những số báo dày dặn hơn, có sáng tác thơ văn (không ngoài nội dung ca ngợi hòa bình, cảnh sắc địa phương

Sau khi tiếp quản Nha Địa dư
ẢNH: N.V.N CHỤP LẠI TỪ TẬP SAN
NHA ĐẠ DƯ (08/1975)

và niềm vui giải phóng). Có thể thấy trên số báo kỷ niệm 30 năm Cách mạng tháng 8 và thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa của tờ báo này bên cạnh các bài viết nhắc về Đà Lạt những ngày tháng 8 năm 1945, còn có bản nhạc ngợi ca đời sống mới của Xuân Bái (*Đà Lạt mến yêu*) và các bài thơ cũng không ngoài đường lối cảm xúc trên của Xuân Hoàng và Nguyễn Lương.

Trong bài thơ ghi thời điểm viết là tháng 8.1975 của Xuân Hoàng, có những câu gần với một bài về tả cảnh, mang màu sắc ngợi ca hiện thực của thơ ca cách mạng giai đoạn 1954

LONG PHẠM

Với hình ảnh, mối quan hệ và giọng hát đặc biệt, ca sĩ Khánh Ly là người viết biên niên sử nhạc Trịnh trọn vẹn, sâu sắc và thành công đến nay.

ĐEM NHẠC TRỊNH RA NƯỚC NGOÀI

Nhiều người thường nhận định Khánh Ly nổi tiếng được nhờ nhạc Trịnh, nếu không có

nhạc Trịnh sẽ không có Khánh Ly. Nhưng trên thực tế, trước khi đến với Trịnh Công Sơn, Khánh Ly đã hát nhạc của những nhạc sĩ khác và có thành công nhất định với Đoàn Chuẩn, Từ Linh, Văn Cao...

Bản thân nhạc Trịnh cũng được một số ca sĩ thể hiện từ trước, nhưng chỉ tới khi Khánh Ly bước chân vào mới thực sự thăng hoa, chiếm lĩnh khán giả. Nói cách khác, Khánh Ly không phụ thuộc vào nhạc Trịnh một chiều mà đóng vai trò người ký giả đặc biệt, viết trọn vẹn nhạc Trịnh qua giọng hát và song

hành cùng nó không thể tách rời.

Rõ ràng, cả Trịnh Công Sơn và Khánh Ly đều đã đi biểu diễn nhiều nơi trước đó, nhưng chỉ đến khi kết hợp lại cùng nhau, họ mới tạo nên kỳ tích. Đó là thứ kỳ tích về giai điệu, giọng hát, chất nhạc và quan trọng hơn cả là gắn chặt với thời đại, mang dấu ấn của lịch sử, như Trịnh Công Sơn từng nói: "Khánh Ly không thể tách rời những bài hát của tôi cũng như những bài hát của tôi không thể thiếu Khánh Ly".

Khánh Ly hát nhạc Trịnh đầy đủ nhất các mảng nhạc, từ tình ca tới nhạc Da Vàng. Chính

Trịnh Công Sơn từng nói, ông cho phép mình tập trung viết những ca khúc cho riêng giọng hát của Khánh Ly.

Mối quan hệ giữa Khánh Ly và nhạc sĩ họ Trịnh thật đặc biệt. Họ không phải anh em, tình nhân hay bạn bè mà là sự đồng điệu về tâm hồn, thức cảm, là "một đĩa cơm chia hai, một liều thuốc cùng hút, một ly cà phê cùng uống. Chia nhau nằm ngủ trên những tờ báo nhàu nát trải dưới đất" (chữ trong hồi ký của bà Khánh Ly - NV). Nhờ đó, Khánh Ly được đích thân Trịnh Công Sơn cất nghĩa từng ngôn từ, truyền tải

tinh thần âm nhạc rõ nét nhất.

Chính sự đồng điệu này giúp Khánh Ly hiểu nhạc Trịnh từ sâu thẳm, để tạo nên mối quan hệ của lịch sử, gắn với nhiều biến động, phong trào văn hóa, tư tưởng... chứ không chỉ đơn giản là giữa ca sĩ và nhạc sĩ.

Nói cách khác, Khánh Ly với tiếng hát và hình ảnh độc đáo (mái tóc đen dài, đôi chân trần, vóc dáng hao gầy, chất giọng bằng bạc, cuộc đời lang bạt, hòa mình cùng quần chúng) đã tạo nên cả một hình tượng văn hóa, nghệ thuật cho nhạc Trịnh, vượt ngoài một ca sĩ thể hiện đơn

KHÁNH LY - người viết biên niên sử nhạc Trịnh

- 1975: “Ở đây bát ngát cao nguyên/Làng làng nặng nề mây viển đỗi thông/Hồ như ngủ giữa không trung/Suối quanh quất hiện, đường thông thả chìm/Rất nhiều là những tiếng chim/Rất say là sắc màu riêng của đào/Hoa vườn sẵn có tay gieo/Hoa rừng cũng dập dề theo với đời/Núi xa thác đổ trắng ngời/Thung gấm, mát mẻ bao lời của rau” (Bài thơ Đà Lạt). Rõ ràng hơn, bài thơ của Nguyễn Lương là tiếng reo mừng chuyển tải một tinh thần lạc quan rất trực tiếp: “Đà Lạt đổi đời! Đà Lạt vào xuân!/Sương lấp lánh trên từng chiếc lá/Ngồi bên mẹ nghe đất trời êm ả/Nghe bước quê mình vui đến tương lai! (Đôi lời về mẹ).

Văn nghệ, thông điệp và mối quan tâm trên những tờ báo sau 1975 đã khác hẳn tinh thần văn nghệ học thuật và tư tưởng trên những tờ báo cũng tại Đà Lạt trước 1975.

CÁI NHÌN THÀNH PHỐ ĐỐI KHÁC

Trên các mặt báo, cũng thể hiện một cái nhìn đối khác về một “Đà Lạt thời kỳ mới”, hay cụ thể hơn, đưa ra một cách tiếp cận thành phố này khác ngày hôm qua. Trong số Xuân Bính Thân (1976) của tờ *Đà Lạt*, có bài ghi nhanh *Đà Lạt vào xuân* của Kim Oanh, được xem là bài đỉnh của kỳ báo đặc biệt.

Bài viết trên thuật lại một cái tết trong thời bình đầu tiên ở Đà Lạt với một ngôn ngữ bình dân, dễ đọc. Bằng một bút pháp hiện thực lạc quan, tác giả đi qua chỗ bán thiệp, khu bán hoa, ca ngợi chợ trời Đà Lạt đã được ban quản lý chợ sắp xếp lại chỗ ngồi “đi vào quy củ”, những người nghèo (giai cấp vô sản) có vị trí ở trong các hoạt động buôn bán, “làm rạng rỡ những khuôn mặt lâu nay đã mất cả sắc xuân”: “Năm nay

không còn cảnh chị bán hàng rong phải ngồi xúp núp bên những hàng thịt, hàng tạp hóa, hoặc rải rác chiếm cứ chỗ nào trống như trước kia”. Tác giả Kim Oanh dùng chân tả cảnh xếp hàng mua nếp, đường, sữa, thuốc lá, diêm quẹt, trà, nước mắm, nước ngọt, đậu xà, xà phòng và bột ngọt... tại một cửa hàng mậu dịch quốc doanh số 25 đường Phan Bội Châu. “Ở đây, từ anh công nhân, viên chức, những chị buôn thúng bán bưng, tất cả như rạng lên niềm hoan hỉ, mua sắm những mặt hàng Chính quyền phục vụ trong ngày tết”, tác giả viết.

Phương thức mua bán kiểu mậu dịch quốc doanh được ca ngợi hết lời; đời sống tinh thần mở mang lại được minh chứng bằng việc những trụ đèn đường ở trung tâm, bờ hồ được lắp lại, chiếu sáng, các chương trình văn nghệ quần chúng do Ty Thông tin Văn hóa tổ chức sẽ diễn ra ở nhà hát Lâm Viên...

Trong một số báo *Đà Lạt* giải phóng năm 1976, ông Mai Xuân Ngọc, Chủ tịch Ủy ban Quân quản Đà Lạt, có bài diễn văn ca ngợi những phong trào cách mạng “quật cường” của các tổ chức cách mạng Đà Lạt và đưa ra quan điểm về một thành phố đi đến tương lai bằng sự hàn gắn vết thương chiến tranh, phát triển thành phố từ những cánh đồng, kinh tế từ du lịch đến buôn bán tiếp cận mô hình hợp tác xã và văn hóa lý tưởng hóa tập thể.

Nhìn về quá khứ, những gì làm nên giá trị văn hóa, giáo dục “thời hoàng kim” của một Đà Lạt gắn với trung lưu, thượng lưu đã tạm khép lại nhường chỗ cho những bài học mới, thực tế mới và một lịch sử mới của đô thị. Có những điều cho thấy hệ hình văn hóa thành phố được đặt lại ở một xuất phát điểm khác biệt với hôm qua. ♪

Trường cao đẳng Sư phạm Đà Lạt

Nằm trên ngọn đồi bên bờ hồ Xuân Hương cách trung tâm Đà Lạt khoảng 2 km, Trường cao đẳng Sư phạm Đà Lạt (29 Yersin) được Hội Kiến trúc sư thế giới (UIA) công nhận là một trong 1.000 công trình độc đáo của thế giới trong thế kỷ 20.

Năm 1927, trường Petit Lycée thành lập, tập trung khối tiểu học. Từ năm 1932, trường mở rộng thành Grand Lycée có từ lớp đệ lục (lớp 7) đến đệ nhị (lớp 11). Đây là một trong những trường Pháp danh giá dành cho con cái quan chức và giới thượng lưu tại miền Nam. Năm 1935, trường đổi tên thành Lycée Yersin để ghi nhớ bác sĩ Yersin, người thám hiểm cao nguyên Lang Bian năm 1893. Từ năm 1976 đến nay trở thành Trường cao đẳng Sư phạm Đà Lạt. Năm 2001, công trình được công nhận là Di tích kiến trúc quốc gia.

Mang dáng dấp kiến trúc Bắc Âu rất phù hợp với địa hình đồi núi ở Đà Lạt, công trình được thiết kế bởi kiến trúc sư người Pháp Moncet (cũng là người thiết kế ga Đà Lạt) và xây dựng

Một trong 1.000 công trình độc đáo của thế kỷ 20 - ký họa của họa sĩ Phạm Công Tâm

từ năm 1929 đến năm 1941.

Dãy phòng học 3 tầng, 24 phòng (mặt trước dài 77 m, mặt sau dài 90 m) uốn hình vòng cung ôm lấy sân trường. Tường được xây bằng gạch trần đỏ (tạo cảm giác ấm áp nơi phố núi đầy sương lạnh) chõ từ châu Âu sang. Mái lợp ngói ardoise (đá chẻ) xanh đen được mang từ Pháp về. Tháp chuông hình khối vuông cao 54 m gợi nhớ tháp chuông tòa thị chính Stockholm

(Thụy Điển). Đứng từ hồ Xuân Hương có thể thấy tháp chuông như cây bút viết lên nền trời. Đáng tiếc, đồng hồ và chuông trên tháp đã bị tháo dỡ từ lâu.

Từng là biểu tượng lãng mạn và tri thức khi Đà Lạt còn là “đặc khu giáo dục” (từ năm 1954 đến 1975), nhiều người nổi tiếng đã từng học tại trường, điển hình là giáo sư vật lý thiên văn nổi tiếng thế giới Trịnh Xuân Thuận (hiện sống tại Mỹ). **Lam Yên**

CHUYÊN ĐỜI CHUYỆN NGHỀ

Thuyền Tiên nhặt rác ở kênh nước đen

Hoa hậu Hòa bình quốc tế 2021 Thùy Tiên ghi điểm vì loạt ảnh nhặt rác cùng các bạn trẻ khi làm sạch kênh rạch bẩn tại đường Phan Huy Ích, Q.Tân Bình, TP.HCM (ảnh). Được biết, những bạn trẻ này thuộc CLB Sài Gòn Xanh chuyên làm sạch các con kênh, đường ngập bẩn trong rác thải sinh hoạt của người dân TP.HCM nhằm bảo vệ môi trường. Hành động của những bạn trẻ trong CLB này đang được cộng đồng mạng quan tâm, hưởng ứng và Hoa hậu Thùy Tiên cũng đã tích cực tham gia cùng nhóm này.

ẢNH: S.V

Trước đó, thông qua series *Những điều nhỏ xíu* phát trên YouTube, Hoa hậu Thùy Tiên đã kêu gọi được hơn 1.000 đơn đăng ký hiến tặng, mô, truyền cảm hứng nhân văn đến cộng đồng với thông điệp “một hành động tử tế dù là lớn hay nhỏ đều sẽ không lãng phí”. Thời gian này, hình ảnh hoa hậu sinh năm 1998 Thùy Tiên trong series *Đu*

đem với trải nghiệm bán hàng rong, chạy xe ôm công nghệ cũng được khán giả quan tâm, giúp Thùy Tiên liên tục vào các bảng thống kê nhân vật ảnh hưởng nhất trên mạng xã hội. **P.C.Tùng**

Giọng ca Khánh Ly gắn với sáng tác của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn **ANH: TL**

thuần. Hình tượng này chỉ xuất hiện ở đúng thời điểm, hoàn cảnh đó, không thể lặp lại ở các nghệ sĩ sau này.

Đó là lý do vì sao Khánh Ly lại là người duy nhất đem nhạc Trịnh vươn ra ngoài, được người Nhật Bản yêu thích đến thế. Album nhạc Trịnh do Khánh Ly thể hiện đạt kỷ lục bán tới 2 triệu bản tại Nhật. Bản thân bà cũng nhiều lần được mời sang Nhật trình diễn, thu âm. Khánh Ly từng tâm sự: “Hãng đĩa và đài truyền hình Nhật còn cho người bay sang Mỹ để thu cho tôi. Đó là lần đầu tiên tôi được biết thế nào là xe limousine. Người Nhật cho xe limousine tới đón tôi rồi đưa lên phòng thu, oai lắm”.

TIẾNG HÁT ĐỘC ĐÁO

Ngoài những điều kiện bên lề

như hình ảnh, hoàn cảnh sống, lịch sử, văn hóa xã hội, tiếng hát Khánh Ly chính là yếu tố quan trọng nhất giúp nhạc Trịnh thăng hoa và ghi dấu đậm nét nhất trong lòng công chúng.

Khánh Ly không phải ca sĩ được học hành trường lớp bài bản. Bà hát chủ yếu theo bản năng, cảm nhận riêng từ trái tim, tâm hồn và được chính Trịnh Công Sơn cất nghĩa. Nhưng chính những điều đó lại khiến bà trở thành tượng đài nhạc Trịnh không thể thay thế.

Khánh Ly sở hữu giọng nữ trung có âm sắc đặc biệt, tối và hơi khàn, mang một chút nasal. Giọng hát này khá hiếm khi pha trộn âm sắc kim và mộc (thời trẻ), mộc và thổ (khi có tuổi).

Chính sự pha trộn âm sắc này tạo nên tính liêu trai, u tịch, mê

hồn và đậm màu tâm linh, triết học cho tiếng hát Khánh Ly khi thể hiện nhạc Trịnh, mà suốt nửa thế kỷ qua vẫn không ca sĩ nào có được. Cũng có người bắt chước cách bà hát, nhưng đều chỉ dừng lại ở bắt chước thiếu tự nhiên.

Nếu nghe kỹ sẽ thấy giọng Khánh Ly có chút khàn nhẹ, như vương vấn khói thuốc. Nó thể hiện sự từng trải, phiêu bạt của một con người rong ruổi khắp bốn phương tứ xứ, sống đời sống của nhiều tầng lớp người, với tinh thần hiện sinh sâu sắc, lại trải qua nhiều biến động, hợp nhất cùng nhạc Trịnh. Chính khói thuốc đã vương vấn, phả vào giọng hát Khánh Ly một chất khàn nhẹ và độ khè đặc biệt, giúp bà hát nhạc Trịnh trải hơn, đời hơn và “phủi” hơn.

Cách hát chậm rãi, tự sự của

Khánh Ly mang đậm chất folk (một trong những chất nhạc phổ biến của nhạc hiện sinh) và điệu blues, tự nhiên, mộc mạc, giản dị, hát như nói, không cầu kỳ, hoa mỹ, để cao âm sắc tự nhiên. Lối hát này hợp nhất với âm nhạc hiện sinh nói chung và thích hợp với mọi ca khúc của Trịnh Công Sơn nói riêng, tạo nên cả một mảng âm nhạc văn hóa, đúng như lời Trịnh Công Sơn từng nói: “Khánh Ly hát cho một thời vừa lãng mạn vừa đau thương trong chiến tranh. Hay nhất”.

Với hình ảnh, mối quan hệ và giọng hát đặc biệt, có thể khẳng định chắc chắn rằng, Khánh Ly chính là người viết biên niên sử nhạc Trịnh trọn vẹn, sâu sắc và thành công nhất tính đến hiện tại. (còn tiếp) ♪

MINH HỌA: TUẤN ANH

Trái tim vàng

Truyện ngắn của KIỀU BÍCH HẬU

Tấn đang chăm chú nghiên cứu bài thí nghiệm vật lý “Sự liên quan giữa nhiệt lượng và dòng”. Bài thí nghiệm này ngón của anh khá nhiều thời gian bởi anh muốn đưa ra mẫu thí nghiệm tốt nhất. Mái đầu muối tiêu đẹp đẽ của anh nghiêng nghiêng bên cổ máy loằng ngoằng dây nhợ, tạo nên một điều khắc thực sự lôi cuốn về hình tượng của một nhà nghiên cứu khoa học đầy đam mê.

Chuông điện thoại réo rất nhưng Tấn mặc kệ. Đường như thế giới bên ngoài không lôi kéo được anh ra khỏi cỗ máy thí nghiệm, cũng như hơn chục năm qua, chẳng bóng hồng nào quyến rũ nổi anh, chẳng ai có thể chiếm hữu thời gian của anh dù chỉ nửa giờ. Anh ăn ngủ trong phòng chế tạo thiết bị các bài thí nghiệm vật lý. Không chỉ là nhà nghiên cứu, phát minh các bài thí nghiệm vật lý hiệu quả cao, anh còn được cho là người có bàn tay vàng trong chế tạo thiết bị thể loại này. Mặc dù có những học trò và trợ lý giúp việc trong công ty riêng, nhưng Tấn vẫn thích tự tay mày mò, lắp ráp những mô hình bài thí nghiệm vật lý mẫu, trước khi đưa vào sản xuất theo số lượng đặt hàng của các trường phổ thông, mà phần lớn là các trường quốc tế, hoặc trường tư thục trong nước.

Anh có thể làm việc thâu đêm suốt sáng trong nhiều ngày, thậm chí quên cả ăn. Hai thứ nuôi sống cơ thể anh trong những ngày anh mài mê chế tạo thiết bị mới là mật ong và chè mạn. Để chống bị xiu do nhịn đói quá lâu, Tấn thường pha mật ong vào một

cốc đại nước ấm, uống dần để giữ sức, và dùng chè mạn pha đặc kiểu “cắm tằm không đở” để chống cơn buồn ngủ có thể đánh gục anh. Với mỗi một thiết bị mới, anh sẽ nghiên cứu và chế tạo, làm đi làm lại cho đến bao giờ thành công thì thôi. Sau mỗi lần như thế, anh sụt đi dăm, bảy ký là chuyện thường. Sau đó, khi công ty bắt đầu sản xuất thiết bị mới, anh sẽ bảo dưỡng sức khỏe bằng những cuộc chạy bộ đường dài, hoặc các chuyến đi thăm các trường trung học cơ sở, trung học phổ thông khó khăn nhất ở vùng sâu vùng xa, tặng thiết bị thí nghiệm các bài vật lý cho họ. Tuy đã ngoài lục tuần nhưng Tấn vẫn giữ được dáng người vừa vặn, săn chắc, dáng thẳng tắp như thanh niên, chỉ có mái đầu muối tiêu và nếp nhăn dề quạt đuôi mắt là tố cáo tuổi tác của anh.

Tấn đứng dậy, với tay lấy cốc mật ong pha loãng mà anh quên không uống từ sáng. Vừa uống chậm chậm, anh vừa với điện thoại xem giờ. Anh chú ý tới 5 cuộc gọi nhỡ từ một số máy lạ. Định bụng bỏ qua nhưng nghĩ thế nào, anh bấm máy gọi lại.

- Có phải số máy anh Tấn “bàn tay vàng” không ạ? - Một giọng nói quen quen cất lên khiến Tấn nao nao.

- Vàng Tấn đây, có phải là...

- Em Quyên đây! - Người phụ nữ nói nhanh, rồi lặng im.

Tấn cũng lặng đi. Chao ôi! Quyên. Quyên của anh một thời! Mỗi tình đầu của anh, người đàn bà duy nhất làm trái tim anh tan chảy thời thanh niên sôi nổi huy hoàng. Người đàn bà duy nhất

khiến anh đau đớn tận cùng khi nàng ruồng rẫy anh hơn hai mươi năm trước!

Họ gặp nhau trong quán cà phê mới mở ở phố Lò Đúc, anh gọi cho mình cà phê, còn Quyên muốn uống trà Ô Long sữa. Quyên tròn trịa đỏ đần, môi tô son hồng thắm và mái tóc uốn xoắn nâu bóng bĩnh, có cái hấp lực của đàn bà trưởng thành, đã thoát ra khỏi mọi áp lực cuộc sống. Tấn nheo mắt ngắm Quyên trước mặt, thăm so sánh với Quyên người yêu anh mộng mảnh xinh xắn thuở nào.

Thuở ấy, hai đứa học cùng lớp, cùng say mê môn Vật lý. Tấn học giỏi nhất trường, thi Olympic Vật lý toàn quốc cũng đoạt giải. Lại thêm đáng cao ráo, gương mặt lạnh lạnh và luôn như đang trầm tư suy nghĩ, Tấn trở thành mục tiêu săn đuổi của các bạn gái trong trường. Nhưng Tấn chỉ hướng đến Quyên, cô bạn gái cùng lớp, ngồi cùng bàn, có đôi mắt như hồ nước thu và mái tóc mây dài bết gót. Quyên luôn muốn đua tài môn Vật lý với Tấn, nhưng không thể đạt điểm cao bằng Tấn. Cô vừa ganh tỵ, lại vừa mê mẩn cậu bạn tài hoa của mình. Mỗi tình đẹp như thơ của họ khiến bao người mơ ước. Rồi Tấn được du học Liên Xô, ngành Vật lý. Quyên học ở nhà. Họ ngầm nguyền hứa hẹn sẽ làm lễ cưới khi Tấn trở về. Nào ngờ, khi sang du học được vài tháng thì Tấn được một nữ sinh tên Natasha dạy kèm tiếng Nga, và anh rơi vào vòng tay của Natasha như một định mệnh. Thông tin

nhanh chóng đến tai Quyên. Quyên thất vọng, viết thư đoạn tuyệt Tấn. Cô cũng nhanh chóng “xóa” Tấn bằng một chàng trai khác. Khi Tấn tốt nghiệp thì cũng là lúc Natasha có bầu, dù không mấy yêu cô gái Nga mắt xanh biếc có mái tóc như dải nắng tơ óng vàng, nhưng Tấn cũng đồng ý làm lễ cưới, ở lại Liên Xô làm ăn.

Để có tiền nuôi vợ con và nghiên cứu khoa học, Tấn nhập thiết bị từ Nhật Bản về mở các phòng MiniLab chụp ảnh dịch vụ ở Nga. Nào ngờ dịch vụ ăn nên làm ra, hái ra tiền. Tấn liên tiếp mở mới các cơ sở chụp ảnh lấy nhanh. Anh kiếm được nhiều tiền, đi làm thâu đêm suốt sáng, bận tới nỗi bỏ cả nghiên cứu khoa học. Nhiều tiền, nhưng mâu thuẫn vợ chồng bắt đầu nảy sinh. Natasha không chịu được việc chồng đi làm về muộn thường xuyên, có khi qua đêm nơi khác không về nhà, thêm những khác biệt văn hóa khiến họ liên tục xung đột. Tấn cũng thất vọng và cảm thấy chơi vơi, không tìm được sự đồng cảm với vợ, anh thấy cuộc sống nơi này không phải dành cho mình. Đến khi con gái du học Mỹ, anh bàn giao lại tài sản cho Natasha, trở về Việt Nam, trở lại với Vật lý, niềm đam mê thực sự, ý nghĩa thực sự của cuộc đời mình.

Hồi Tấn mới về nước, anh đã có ý tìm Quyên nhưng không cách nào gặp được. Anh chỉ nghe nói Quyên làm việc ở một nhà xuất bản.

- Điều gì khiến em không tránh mặt tôi nữa? - Tấn hỏi,

trong lúc không rời khỏi cặp mắt hồ thu của Quyên, dù lúc này mí mắt cô đã hơi nặng.

- Em nghĩ mình đã vượt qua được chuyện cũ, và cần anh cho công việc chung, cho các lứa học trò... - Quyên xoay xoay ly trà Ô Long, dường như cái ống hút bệt màu đen khiến chị khó hút trà lên miệng. Tấn vội đứng lên, ra quầy lấy cho Quyên một ống hút tròn. Cử chỉ đón ý ân cần của Tấn làm Quyên chớp chớp mắt.

- Em cần tôi làm gì? - Tấn tiếp tục hỏi.

- Em mời anh tham gia nhóm xây dựng nội dung chương trình sách giáo khoa mới, bộ môn tự nhiên trong chương trình giáo dục phổ thông mới - Quyên đáp nhanh - Anh có thể tham gia với tư cách chuyên gia các bài thí nghiệm Vật lý. Công việc cụ thể là thế này: Anh sẽ chế tạo mẫu các bài thí nghiệm và viết nội dung hướng dẫn thí nghiệm trong sách theo chương trình khung...

- Điều gì khiến em chọn tôi? - Tấn ngắt lời Quyên.

- Bởi lịch sử lấy lòng của anh trong giới chế tạo các bài thí nghiệm Vật lý. Đi đến trường nào người ta cũng nói đến bài thí nghiệm của thầy Tấn, cứ ngồi với giới Vật lý là họ nói về Tấn “bàn tay vàng”... Em làm sao bỏ ngoài tai được. Hôm vừa rồi em họp thành lập nhóm nội dung sách bộ môn tự nhiên, thì người ta nói về anh hết nửa thời gian cuộc họp. Em dù đã nghỉ hưu ở nhà xuất bản, nhưng vẫn tham gia các dự án làm sách giáo khoa mới.

- Thôi được, tôi nhận lời, chỉ vì em thôi đấy - Tấn kết luận,

trong lòng anh chợt dấy lên hy vọng mơ hồ. Kỳ lạ thay, cái cảm xúc xốn xang này, anh tưởng nó đã chết vùi trong anh lâu lắm rồi.

- Mỗi một bài thí nghiệm, anh được thù lao 1,8 triệu đồng, anh đồng ý thì ký vào hợp đồng này ạ? - Cô kế toán đẩy một xấp giấy trước mặt Tấn.

- Ôi, có bố bèn chi. Tôi ký, khi nào có tiền tôi đãi các cô hết! - Tấn chẹp miệng.

- Anh nhớ nhé - Cô kế toán reo vui - Ông anh thật hào phóng.

Ký xong hợp đồng, Tấn tìm đến phòng Quyên. Anh muốn mời Quyên đi cà phê. Mấy bữa nay, không hiểu sao khi bắt tay vào công việc góp một phần làm sách giáo khoa, anh cứ nồn nao khó tập trung. Mái tóc bỗng bết, bờ vai tròn đầy và bầu ngực vẫn đầy căng sau làn áo mỏng mát mùa hè của chị đã đánh thức bản năng đàn ông trong anh, vốn ngủ vùi tắt ngấm bao ngày tháng... Thật kỳ quặc làm sao. Cả hai người đều đã bước qua tuổi lục tuần, mà sao lại có thứ khao khát này, vốn chỉ dành cho tuổi đôi mươi.

Quyên ngồi một mình trong phòng làm việc. Thấy Tấn, chị vội vã dọn đi cái gương soi trước mặt.

- Ôi, em cứ tưởng cô kế toán - Quyên hấp tấp bước ra, đóng chặt cửa lại - Sao anh lại vào đây? Em tưởng anh sẽ về ngay để ôm lấy cái phòng thí nghiệm!

Tấn hơi ngạc nhiên khi Quyên không sang ngồi chiếc ghế đối diện anh, mà lại ngồi sát vào anh trên chiếc ghế dài bọc da màu đỏ đun mượt mà. Lòng nhói lên, anh quàng tay qua vai Quyên, bàn tay xoa nhẹ trên bờ vai tròn mềm ấy. Cảm giác ấm áp, dựa dẫm ào về. Anh khát khao nâng mặt Quyên lên, chạm nhẹ môi mình lên làn môi chị. Thấy chị không phản ứng, anh ngón ngấu làn môi mềm rồi rớt, thơm ngát của chị...

Sau cái lần mê man trượt đi trong khao khát bản năng ở phòng mình, Quyên có ý tránh mặt anh. Tấn dò hỏi, thì chị chỉ nói rằng, anh có tự do, nhưng chị thì không, chị vẫn có chồng và còn nhiều ràng buộc. Nhưng mỗi khi hai người có cơ hội gặp mặt nhau, ánh mắt chị dành cho anh vẫn nồng nàn. Dù không được gặp riêng chị nữa, nhưng ánh mắt ấy, cảm xúc mãnh liệt mà chị truyền cho anh qua ánh mắt ấy đã khiến anh lao vào thực hiện các bài thí nghiệm mới.

Lại những chuỗi ngày dài không ăn không ngủ, Tấn rạc người đi, nhưng ánh mắt anh rừng rực như có lửa. Nguồn năng lượng yêu đương kim nén bao ngày ngùn ngụt dâng cao trong anh, khiến anh chỉ có thể cảm tạ trời phật đã ban cho anh nhựa sống tràn trề này. Chính bản thân anh cũng không hiểu tại sao

cuộc đời giờ đây ngọt ngào đến thế, ngay cả tán lá cây bên cửa sổ phòng thí nghiệm cũng xanh ngát cho anh, ngay cả ly nước lọc anh uống thay bữa sáng cũng ngọt thơm như mật.

Các bài thí nghiệm Vật lý được hội đồng thẩm định phê duyệt và ngợi khen hết lời. Chỉ riêng bài thí nghiệm Quang trong chương trình lớp 9, thiết kế của Tấn với đèn laser 3 tia lại bị chủ biên gạt đi, và nêu ý kiến vẫn đưa bài thí nghiệm cũ với đèn laser 4 tia vào. Tấn nổi xung to tiếng trong cuộc họp thẩm định, cho rằng trong thực tế thí nghiệm không ai dùng 4 tia đèn laser, mà chỉ dùng 3 tia. Trong 3 tia ấy có 1 tia thay đổi góc chiếu, khiến việc thực hành thí nghiệm tốt hơn rất nhiều, mà thiết bị lại giảm được chi phí, nhân lên với số trường trong cả nước thì con số tiền tiết kiệm được là khổng lồ, tới hàng chục tỉ đồng.

Mặc cho Tấn phản ứng, bài thí nghiệm cũ với đèn 4 tia vẫn được đưa vào sách giáo khoa. Tấn đi tìm gặp Quyên.

- Em xem, nếu đặt cái thiết bị đèn laser 4 tia của hội đồng chọn bên cạnh cái thiết bị đèn laser 3 tia mà tôi thiết kế, thì giáo viên Vật lý dưới trường người ta sẽ bỏ ngay cái 4 tia. Thế mà sao vẫn cứ đưa vào chương trình, mua sắm thiết bị đó tốn kém kinh khủng! - Tấn nói một hơi.

- Vấn đề là người ta đã quen nhập khẩu thiết bị thí nghiệm đó từ nước ngoài rồi - Quyên nói khẽ - Anh làm ở ngoài lâu rồi nên không hiểu, mọi sự đều có lý do của nó. Nếu anh đưa bằng được cái đèn 3 tia của anh vào, để rồi anh sản xuất bán cho các sở Giáo dục, anh có chịu làm phép tính chia không?

- Lại còn thế nữa! - Tấn cay đắng nói - Ăn ở đâu thì ăn, sao lại ăn vào tương lai thế!

- Anh chấp nhận đi, ở mình nó vậy bao lâu rồi - Quyên nói - Dầu sao anh cũng chỉ bị loại có một bài thôi, tỷ lệ thấp lắm.

- Tôi không chịu thua đâu, tôi sẽ làm các bài thí nghiệm Quang 3 tia đèn laser, tặng cho các trường! - Tấn khẳng khái.

- Ôi chàng Đồng-ki-sốt thế kỷ 21, anh bao nhiêu tuổi rồi! - Quyên than thở - Em biết anh có trái tim vàng, nhưng hãy dành nó cho bản thân thôi nhé, chiến đấu với đời thế đủ rồi, đâu phải trách nhiệm của riêng anh. Tin em đi, rồi mọi sự sẽ thay đổi theo lộ trình, sẽ tư nhân hóa dần dần, sẽ có minh bạch, trời sẽ sáng dần lên.

Quyên nở nụ cười với Tấn. Anh nhìn nụ cười ấy, bỗng đứng thấy lửa lại trong lòng.

Anh bước đi lăm lăm. Trời sẽ sáng dần lên ư? Có thể lắm, nhưng không từ phía ấy, anh sẽ không thỏa hiệp. ♪

THÁNG BA BÁCH MY

Trên tiếng gà gáy trưa
Rượu tưới đầm cơn nắng
Mùa xuân đã bỏ người trên những ngon cây thay lá
Tiếng chiêm chiêm theo bóng mây mùa đông thất lạc tìm về

Cánh đồng ê hể nắng
Dưới gốc lúa lùn trũng ốc chùm núp bóng
Mùa đã chảy theo sông
Tiếng dầm ghe đua chọc chân cát hạt
Những người mạng thủy đi dưới tháng ba
Hoa gạo hứng nhiều cơn mưa trời đang tới

Trên gò dầy trắng đơm bông
Tiếng ho vòng quanh chuỗi cườm cam thảo
Em bé nắm tay mẹ trèo lên lưng ngựa
Tiếng bò gọi theo vàng cả ngọn đồi

Tháng ba thức dậy bước chân hoa xoan
Những lời chưa nói chìm theo giấc ngủ
Cổ nhân bước vào cơn mộng
Hỏi ngày mai đã thức chưa?

MINH HỌA: TUẤN ANH

THƯƠNG VỀ PHÍA CỔNG NHẤT MẠT HƯƠNG

Tôi cứ hay để tâm những cái cổng, nơi bắt đầu để người ta cất bước đi vào hay trở bước đi ra. Có biết bao nhiêu những cái cổng, của những ngôi nhà, đình chùa, miếu mạo, xóm làng. Cũng biết bao nỗi niềm lắng lại - những vui buồn đắp lớp dày lên màu thời gian, năm tháng, rêu phong.

Là cổng của ngôi nhà đã gần bó suốt thời thơ ấu, sau này khi tôi lớn lên, bố mẹ xây nhà ra đất mới, nhà cũ vẫn để nguyên và cái cổng bản thân trông ngóng. Cánh cổng gỗ ngày nào xám xịt, thối gỗ lỗ chỗ, cong vênh; tiếng cọt kẹt như bản đàn lạc lõng giữa chiều xuân muộn. Một bên tường, rêu xanh mượt những ngày tháng sáu; bờ tường bên kia, mấy gốc thanh long như những cánh tay vươn ra ôm ấp mảng rìa lờm chờm vừa khô. Có những buổi sớm, cả một dải tường bừng sáng hoa thanh long: tinh khôi, thoát tục. Chỉ có sương và khóm cúc tần chứng kiến. Cái cổng ấy - ngày xưa, mỗi khi về tới lại thấy ấm áp, thân thương; muốn mở toang đôi cánh, sà vào trong sân để trút hết những mệt mỏi, bụi đường. Sau này, thi thoảng tạt qua, cứ rừng rưng, lưu luyến!

Và khi có dịp qua một ngôi làng cổ, tôi đã ngỡ ngàng dừng lại trước bao nhiêu cái cổng nhà. Những cái cổng mộc mạc, đơn sơ, tắm bao mưa nắng, cất giữ bao câu chuyện riêng mình. Có đọc được gì đâu từ những nâu trầm, cũ kỹ nhưng sao lòng cứ xao xuyến trước những cao, thấp, chênh vênh. Bao bàn chân đã bước qua những gờ cổng ấy? Chắc hẳn có những hân hoan, hạnh phúc, cũng không thiếu những mất mát, đớn đau. Có những hy vọng nảy mầm và cả những giải thoát bay lên. Có lẽ, những cái cổng nhà là nơi ghi dấu đặc biệt nhất, là bản minh chứng cảm xúc sống

động không thể nào chối bỏ. Bởi có nơi nào trong ngôi nhà được giữ gìn và thủy chung đến thế. Đôi nhánh cây còi cọc vươn lên từ một góc cổng già nua đến chẳng thể đoán tuổi, vẫn trở hoa vào mùa xuân, vẫy tay chào nắng mùa hè và đông tai nghe gió hát. Như quá khứ - hiện tại - tương lai song hành, đan diu.

Tôi cũng luôn kiếm tìm và hoài vọng những cái cổng làng cũ kỹ. Những cái cổng chơ vơ giữa ruộng đồng hay uy nghi nơi đầu làng, bên nước đều ẩn giấu bao điều thâm trầm. Những dòng chữ vinh danh truyền thống, gửi gắm bao điều cho hậu thế đã mờ đi đôi nét. Nhưng mỗi lần lại qua, người ta như được truyền thêm dòng nước mát lành của tự hào, thành kính. Những gốc đa, bóng để, rễ si trùm rợp; có khi quần quýt mấy trăm năm cùng vôi gạch, làm nên một biểu tượng thời gian mệnh mang mà vĩnh cửu. Cổng làng - nơi đóng mở tâm hồn con người với thế giới ngoài kia, để người ta háo hức lúc bước ra và thốn thức khi trở về. Chẳng khác gì người mẹ: hồn hậu, bao dung, rộng lòng, bền bỉ!

Tôi cũng hay nán lại để tìm chút thanh tĩnh nơi những cổng chùa, đền, miếu. Nơi đó xa khuất khói hương, cách biệt với trung tâm nhưng sao cứ cảm giác lòng thành được chứng giám, sẽ đậu được chút an nhiên, tự tại. Có lần, đẩy nhẹ một cánh cửa khép hờ, thoảng lên mùi hương hoa mộc ấm nồng hay thấp thoáng màu vàng thanh nhẹ của đoá vô ưu, lòng thấy dịu dàng quá đỗi.

Những cái cổng - chất chứa ưu tư, nỗi niềm cũng đọng đầy phong vị.

Một cánh cổng mở ra, một chân trời hé mở. Mong những rộn ràng và cả những bình an!

Họa sĩ Trần Tuấn Long Cõi sơn mài nhân gian - tiên thánh

LAM PHONG
(thực hiện)

25 năm Trần Tuấn Long theo nghiệp sơn mài, rất lặng lẽ, nhưng miệt mài cùng bao sóng gió thời cuộc, để thành quả hôm nay là những tác phẩm phổ biến trong đó kỹ thuật dày dặn của bộ môn nghệ thuật sơn mài truyền thống Việt. Những chân dung, phong cảnh, những trừu tượng, tả thực... được người họa sĩ sử dụng các gam màu biến ảo, điệu kỳ, biểu hiện trên chất liệu sơn ta.

Sơn mài, bộ môn nghệ thuật kết hợp từ hai nghề: Thợ và Họa sĩ. Về kỹ thuật cần chất thợ, còn biểu hiện (tạo hình) cần chất họa sĩ. Nhìn chung các làng nghề sơn mài từ bắc chí nam, có thể thấy kỹ thuật dễ bị đóng khung vào một quy chuẩn, bắt chước nhau, hoặc bị dẫn dắt bởi thị trường, khó tạo được sắc thái mới. Bù lại, kỹ thuật làng nghề được duy trì, những người thợ gần gũi, tia lá tre... có thể gọi là siêu hạng, họ làm rất đúng, rất nhanh, rất bài bản. Những họa sĩ sơn mài như Trần Tuấn Long là phối hợp giữa thợ và nghệ sĩ, để tạo nên các tác phẩm sơn mài có mảng miếng, có xa gần, khối nét, dày mỏng, tỷ lệ... được chăm chút trong không gian mang bố cục hoàn chỉnh. Là truyền nhân của cổ họa sĩ sơn mài Trần Tuấn Lân (Quảng Ninh) - người đào tạo phong trào họa sĩ

Tín ngưỡng thờ Mẫu tôn vinh các bậc nhân thần, những nhân vật lịch sử, đều là anh hùng giữ nước, hướng thiện, cũng tổng hòa nhiều lĩnh vực nghệ thuật trong đó, có thơ văn, nhạc, có thưởng thức rượu, thuốc, cau trầu... đều là thú vui tao nhã cho đến múa hát, thời trang, thậm chí là nghệ thuật sắp đặt.

cho công nhân mỏ, từ nhỏ họa sĩ Trần Tuấn Long đã được tiếp cận với sơn mài, nối nghiệp cha, và nay thành danh đặc biệt ở mảng đề tài hầu đồng và thể hiện chân dung.

VỀ LÊN ĐỒNG, MỘT THỜI GIAN KHÓ
Theo đuổi bộ môn sơn mài trong giai đoạn đất nước còn khó khăn (những năm 1990), giai đoạn sáng tác của anh thời ấy thế nào?

Tôi đi làm thuê, làm đủ việc cho các thầy dạy mình, các họa sĩ đàn anh, để lấy tiền mua vật liệu và trang trải cuộc sống. Thu nhập của tôi khi ấy dựa vào làm thuê, rồi dành thời gian, ví dụ ngày làm, tối tranh thủ sáng tác, làm những cái mình yêu thích, theo đuổi để tài mình chọn mà không lệ thuộc ai.

Để tài anh yêu thích trong sơn mài là gì?

Tôi vẽ về nghi lễ lên đồng, các giá hầu thánh trong tín ngưỡng thờ Mẫu.

Việc thực hành nghi lễ hầu đồng ngày trước chưa được phổ biến, bị cấm cản. Điều gì

khiến anh theo đuổi đề tài... nhạy cảm ấy?

Tín ngưỡng thờ Mẫu tôn vinh các bậc nhân thần, những nhân vật lịch sử, đều là anh hùng giữ nước, hướng thiện, cũng tổng hòa nhiều lĩnh vực nghệ thuật trong đó, có thơ văn, nhạc, có thưởng thức rượu, thuốc, cau trầu... đều là thú vui tao nhã cho đến múa hát, thời trang, thậm chí là nghệ thuật sắp đặt.

Thời ấy các tác phẩm của tôi không được thừa nhận, đem tranh tham dự triển lãm là bị loại từ vòng ngoài vì bị xem là tuyên truyền mê tín. Nhưng tôi tự thôi thúc trong lòng có muốn ra sao thì ra, bất kể cuộc sống khó khăn thế nào, vẫn muốn chuyển tải nét đẹp tín ngưỡng thờ Mẫu thông qua nghệ thuật sơn mài. Mỗi năm, bên cạnh vẽ các đề tài kiếm sống, tôi dành thời gian vẽ hầu đồng, có năm chỉ được một bức, vẽ rồi để đó, cất đi.

DÙNG NGHỆ THUẬT MIÊU TẢ VỀ ĐẸP TÍN NGƯỠNG DÂN GIAN

Theo chất liệu sơn ta rất tốn kém, giữa đam mê và cơm áo, có bao giờ thực tại khiến anh nản?

Tôi chưa bao giờ nản, dù khổ mấy cũng không bỏ. Thị trường nhiều nơi chuyển sơn Nhật cho nhanh, bán được nhiều, đề tài phổ biến, kiểu cô gái đội nón, thiếu nữ, mực đồng chân trầu... bán chạy lắm. Tôi không theo vòng xoáy ấy, cũng không bị giảng xé nội tâm hay quá bức xúc chuyện phải làm giàu, phải kiếm tiền. Tranh tôi thỉnh thoảng cũng bán được, chỉ hơi buồn là đề tài mình thích chưa được

Ông Hoàng Mười hương khói ảo diệu, một kỹ thuật xử lý khó trong hội họa sơn mài

công nhận. Nhưng tôi coi đó là trải nghiệm, và cái cố giúp tôi tập hợp thành bộ sưu tập 26 bức, mở ra một triển lãm cá nhân đầu tiên sau 19 năm sáng tác (bắt đầu từ 1998). Triển lãm đầu tay ấy của tôi có tên là **Giá Thánh**.

Trong lịch sử mỹ thuật, khi làm nghệ thuật phục vụ tín ngưỡng, người thực hiện thường làm với tâm thế dành trọn lòng mình với đẳng tôn thờ, anh thì thế nào?

Tôi là người theo nghệ thuật, tôi dùng nghệ thuật biểu đạt nét đẹp tổng hòa, từ sắc diện, thần thái, tinh thần, cả tính linh thiêng vào tác phẩm.

Giữa hoạt động nghệ thuật và vấn đề tâm linh, có bao giờ anh nghĩ mình được "độ"?

Không, tôi không nghĩ gì cả! Tôi làm theo mạch bảo của bản

thân, không kỳ vọng, không mong đợi. Từ việc UNESCO công nhận thực hành tín ngưỡng thờ Mẫu, cho đến việc được phép triển lãm và thành công, tôi đón nhận tất cả trong bình tâm và nhẹ nhàng.

Khi vẽ đề tài hầu thánh, có đến 36 giá đồng, vậy anh thường (yêu thích) chọn ai trong các giá thánh để đưa vào tác phẩm?

Các vị trong tác phẩm đều do ngẫu hứng cả, nhưng phần nhiều là những giá châu. Bởi các giá châu thường trang phục sắc sỡ, thời trang, họa tiết đẹp, khăn áo nhiều thứ, tầng tầng lớp lớp, hàng châu tôi vẽ nhiều nhất. Hàng quan ít hơn. Trong văn hầu luôn có khăn, áo, nữ trang, hoa văn trang trí... tôi cũng thích các chi tiết trên đó và khai thác tối đa vào hội họa sơn mài.

Họa sĩ Trần Tuấn Long, sinh năm 1967, quê Quảng Yên, Quảng Ninh. Tốt nghiệp chuyên ngành Hội họa, ĐH Mỹ thuật Việt Nam.

Các giải thưởng:

Giải thưởng Hội Mỹ thuật Hà Nội 2000.

Giải thưởng Mỹ thuật Việt Nam - ASEAN 2003.

Giải tặng thưởng Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam - Hội Mỹ thuật Việt Nam 2003.

Giải 1 Hội Mỹ thuật Việt Nam 2015.

Triển lãm:

Tham dự hơn 40 triển lãm nhóm và triển lãm cá nhân kể từ 1997 tại Việt Nam, Đức, Đài Loan, Hàn Quốc.

Triển lãm cá nhân có tên *Văn Du* đang diễn ra tại Trung tâm nghệ thuật Thành Đông Babeeni (TP.Hải Dương, tỉnh Hải Dương) từ 8.3 - 8.4.2023.

Họa sĩ Trần Tuấn Long bên giá châu Đệ nhị Thượng ngàn trong tín ngưỡng thờ Mẫu ẢNH: LAM PHONG

Không gian của Trần Tuấn Long với tác phẩm (góc phải) miêu tả tay tiên múa song đăng

SÂU LẮNG SƠN TA

Sáng tác hiện nay có nhiều người “thần thánh” hóa sơn ta, quan trọng hóa sơn ta cách quá mức. Còn quan điểm của anh về sơn ta thế nào?

Tôi coi đó là chất liệu sở trường của mình, chất liệu nào cũng có cái hay, có đặc thù, vì tôi dùng nó nhiều, và hợp khả năng của tôi. Tôi yêu thích sơn ta từ nhỏ, nên chẳng thích chất liệu gì khác. Tôi coi đó là cơ duyên thôi. Sơn ta đòi hỏi sự kiên nhẫn, tỉ mỉ, không nóng vội, phóng bút, bay bổng như các chất liệu nhanh, gọn, rẻ, dễ ra tác phẩm hàng loạt. Sơn ta làm sai quy trình một chi tiết là phải phá bỏ thành quả trước đó, càng làm càng không cho phép mình được sai, vì sai là trả giá bằng công sức, tiền bạc, thời gian và cảm xúc.

Anh vừa có một triển lãm cá nhân thứ 2, cũng với đề tài hầu đồng, cách thể hiện trong sáng tác mới của anh có điều gì khác biệt?

Triển lãm lần 2 này tôi

lấy tên là *Vân Du*, các vị tiên thánh thường đi mây về gió, và từ *Vân Du* trong văn hầu cũng khá nhiều. Triển lãm này khác nhiều so với triển lãm *Giá Thánh*, ở đây tôi giải quyết vấn đề không gian, tạo sự hòa quyện giữa nhân vật - chủ thể thanh đồng và tổng hòa nhang khói, hình tượng tín ngưỡng, những nét cổ trong tranh dân gian về hầu thánh...

Tôi muốn xóa đi ranh giới, bất khoảng khắc không gian đan xen giữa thực hư, hòa quyện, bằng ngôn ngữ nghệ thuật. Tôi dùng thủ pháp hương khói tạo nên miền hư ảo.

Được biết anh cũng là người hiếm hoi thành công ở mảng sơn mài chân dung, một kỹ thuật khó. Anh có thể chia sẻ về đề tài này?

Thời mới vào nghề tôi cũng thỉnh thoảng vẽ sơn mài chân dung, rồi có thời gian tôi vẽ truyền thần rất nhiều để kiếm sống. Đến khi nghiên cứu về đề tài hầu đồng, tôi chăm chú cho việc tả sắc diện, thần thái thật

“Hách danh phàm trần”, sự hòa quyện, xóa nhòa ranh giới giữa phàm tục và thần linh

Chấm đồng - động tác trong thực hành tín ngưỡng thờ Mẫu qua nghệ thuật sơn mài

Giá châu Đệ nhị Thượng ngàn

tinh kỹ sao cho toát lên phong thái các vị thánh khi giáng đồng. Những trải nghiệm, kinh nghiệm đó là nền tảng nên khi vẽ chân dung, mọi chuyện thật đơn giản vì đã được bổ sung, hỗ trợ cho nhau cả rồi.

Vượt qua được những giai đoạn sóng gió thời cuộc để có thành công như hôm nay, điều gì khiến anh tâm đắc nhất?

Là sự hậu thuẫn toàn tâm toàn ý của vợ. Thời đói khổ, vợ là người nuôi tôi và lo cho cả gia đình, vợ phát tiền cho tôi chi tiêu hằng ngày, và vẫn ủng hộ tôi sáng tác. Lúc khó khăn, mỗi sáng tôi được 20.000 đồng ăn sáng, tôi lên nhịn ăn, dành tiền mua đĩa nhạc, vì tôi mê rock, thần tượng Pink Floyd. Ồm yếu sứt sùi nhưng hề nghe Pink Floyd và uống trà là lại khỏe. Vợ tôi là người ngoại đạo, nhưng mỗi sáng tác đều góp ý cho tôi về cảm nhận cái đẹp, giúp tôi tĩnh lại và điều chỉnh cho tác phẩm tốt hơn, vợ là người cùng vẽ với tôi trong tâm ý. ♡

Trừu tượng và siêu thực đan cài

Trần Tuấn Long nhẹ nhõm với nghiệp phan sơn ta, dùng uy lực bí ẩn của sơn mài để nét gọi nét, màu đợi màu. Cõi thiêng nơi của Mẫu thả mặt vóc vào không gian trong sâu. Đến phủ bỗng thân gần với trần gian muôn màu. Chín tầng trời hay mười hai bến nước ẩn hiện bên hư, bờ thực. Trừu tượng và siêu thực đan cài. Trần Tuấn Long tung nét, vùi màu xuống đáy vóc. Một phần tư thế kỷ, người nghệ sĩ cứ lẳng lặng với sơn ta mà hóa thạch nghi lễ tôn thiêng của Đạo Mẫu.

Họa sĩ **Lương Xuân Đoàn** (Chủ tịch Hội Mỹ thuật Việt Nam)

ẢNH: LAM PHONG

Người sử dụng thuần thực các gam màu từ cổ điển đến hiện đại

Màu sắc tạo nên hội họa, trong nghệ thuật sơn mài truyền thống, gam màu rất ít, nhưng theo thời gian, qua quá trình tích lũy của nhiều họa sĩ, nhiều thế hệ, bảng màu trong nghệ thuật sơn mài nay đã phong phú hơn rất nhiều. Họa sĩ Trần Tuấn Long là người sử dụng thuần thực các gam màu từ cổ điển đến hiện đại, anh điều khiển được tính ngẫu nhiên của sơn mài bằng kỹ thuật thể hiện điều luyện.

ẢNH: LAM PHONG

Ông **Lê Thanh Hải**

(Giám đốc Trung tâm nghệ thuật Thành Đồng Babeeni)

Gen Z chọn ngành học Làm gì nếu lỡ cha mẹ muốn áp đặt?

THƯỢNG HẢI

Học một ngành không thích, làm cái nghề không muốn sẽ khiến gen Z chịu nhiều áp lực chứ không thể hạnh phúc. Vậy nên để gen Z “tự do, tự lo” hay nghe theo sự áp đặt của cha mẹ sẽ là điều cần cân nhắc?

ĐỪNG ĐỂ GEN Z MẤT NIỀM TIN

Đã có hơn 18 năm làm việc ở lĩnh vực tuyển dụng nhân sự, bà Vũ Thùy Như Linh, Phó tổng giám đốc HR1Tech, cho biết đã gặp gỡ nhiều trường hợp người trẻ dù đã đi làm, có bằng cấp tốt nghiệp hẳn hoi và ngày ngày vẫn hoàn thành công việc nhưng lại không hạnh phúc vì phải theo định hướng từ gia đình. Điều đó làm cho người trẻ phải bước đi trên một con đường dài hơn, có khi đi hết 4 năm đại học mà vẫn chưa biết mình là ai và sẽ đi về đâu, đối với xã hội đó là sự tổn thất về giá trị kinh tế.

“Nếu như các bạn chọn nghề theo mong muốn thì các bạn sẽ có nhiệt huyết, có động lực tìm hiểu và học hỏi nhiều hơn nhưng đặt trong một sự gượng ép, khuôn khổ thì dù có năng lực học tập nhưng khi đi làm các bạn lại không có “lửa” trong công việc, không hứng thú nên lại đi tìm hướng đi mới, nghĩa là phải học lại rồi khởi động lại từ đầu”, vị phó tổng giám đốc này cho hay.

Khi gặp nhiều bạn trẻ để phỏng vấn tìm ứng viên, bà Như

Có rất nhiều điều kiện tìm hiểu thông tin và các doanh nghiệp sẵn sàng cho người trẻ tiếp cận trải nghiệm trước khi ra quyết định chọn nghề

ẢNH: A.H

Linh nhận được nhiều mong muốn được đổi ngành nghề hiện tại, dù khi ấy họ rất có năng lực và làm các công việc về quản lý có trình độ cao (senior) hay trưởng nhóm trong các tổ chức (leader). “Ở độ tuổi 27 - 30, họ quyết định đổi ngành và học lại để theo đuổi đam mê như học kinh tế ra đời đi làm nhưng cuối cùng lại sống với công việc làm đầu bếp, cắm hoa hay làm nghệ thuật”, bà Như Linh chia sẻ.

Cũng là một người quan sát rất sâu về vấn đề này, ông Nguyễn Anh Hùng, Giám đốc cao cấp nguồn nhân lực Tập đoàn PNJ, với 22 năm kinh nghiệm trong ngành HR (quản trị nhân sự) đã có nhiều tương tác, tư vấn cho người trẻ.

Theo ông Hùng, nếu cha mẹ quá cứng nhắc áp đặt và con cái

đã nỗ lực để thuyết phục mà vẫn không thay đổi, buộc phải làm theo dù không mong muốn và người trẻ không đủ linh hoạt để học thêm các môn khác, làm thêm các công việc khác thì dễ dẫn đến tình trạng chán nản, buồn xuôi.

“Điều dễ thấy nhất là sự chán chường, thậm chí không đủ kiên nhẫn theo hết chương trình học khiến lãng phí mấy năm tuổi trẻ hoặc dù học ra cũng sẽ rơi vào thất nghiệp, vì bản thân từ đầu đã không muốn thì khi đi làm nếu thấy không hòa hợp sẽ dừng lại. Điều tệ nhất là các bạn sẽ mất niềm tin, oán hận, trách móc cha mẹ thế này thế kia trong khi thực chất là cha mẹ muốn tốt cho con nhưng không thể giao thoa”, chuyên gia này nói thêm.

Gen Z sẽ là người quyết định cho lựa chọn công việc và cuộc sống sau này

ẢNH: N.L

HÃY ĐỂ GEN Z ĐƯỢC HỌC CÁI NGHỀ HỌ MUỐN

Theo bà Như Linh, điều quan trọng nhất là gen Z cần phải kiên trì và có sự am hiểu nhất định về mong muốn của mình, thậm chí là tự trải nghiệm nó, để có thể thuyết phục cha mẹ khi bị áp đặt

vì đây là thời đại mà người trẻ hoàn toàn có thể tự tìm hiểu và truy cập các thông tin về ngành học, cơ hội việc làm một cách rất dễ dàng.

“Có ước mơ là phải thực sự đầu tư và có đam mê thực sự dành cho nó để khi trải qua nhiều

“Diễn giả” dỏm

Mới đây, một “diễn giả” diễn thuyết tại một trường đại học ở TP.HCM về chủ đề khởi nghiệp đã khiến sinh viên phản ứng dữ dội vì vị này có những phát ngôn bị cho là phản cảm, gây sốc.

“Diễn giả” này đang bị cộng đồng mạng “ném đá” vì có những lời mang ý nghĩa miệt thị ngoại hình người khác. Đáng chú ý, “diễn giả” còn đặt ra vấn đề rằng: “Học đại học làm gì, rồi sau này cũng đi làm thuê cho người ta?”...

Vì phát ngôn của người này

chẳng ăn nhập gì với nội dung mà ban tổ chức muốn hướng đến, nên đại diện của trường đã cắt chương trình sớm hơn dự kiến. Nhiều ý kiến của sinh viên cho rằng nếu không ngừng chương trình, rất có thể “diễn giả” ấy sẽ có thêm nhiều phát ngôn gây sốc khác.

Vị hiệu trưởng ở một trường đại học tại TP.HCM cho biết có theo dõi lùm xùm của “diễn giả” này đã nhận định: “Tôi chẳng hiểu vị “diễn giả” ấy nói gì. Tôi cho rằng vị “diễn giả” ấy không đạt

chuẩn về nhiều mặt đối với danh xưng diễn giả”.

Một vị hiệu trưởng của một trường đại học khác cho rằng ở thời nay, người trẻ, đặc biệt là giới học sinh, sinh viên có tư duy phản biện tốt. Bên cạnh biết tiếp nhận những kiến thức đúng, những bài học bổ ích, thì họ còn biết phân bác những quan điểm tào lao, không khoa học, sai kiến thức.

“Không phải ý mình ra đời kiếm được ít tiền rồi với cái danh xưng là “diễn giả” không biết “thiệt” hay

“dỏm” thì muốn nói gì nói, “chém gió” bậy bạ bắt người khác phải nghe theo”, vị hiệu trưởng nói.

Trước những sự việc lùm xùm liên quan đến diễn giả, trên mạng xã hội đã xuất hiện những hoài nghi rằng trong giới diễn giả hiện nay, phải chăng có những người là “diễn giả dỏm”?

Trả lời thắc mắc này, một vị diễn giả chuyên nghiệp ở TP.HCM thẳng thắn thừa nhận: “Đúng là có sự tồn tại của một bộ phận diễn giả dỏm. Bởi chỉ có “dỏm” mới có

những phát ngôn tào lao. Diễn giả thứ thiệt không ai nói những câu ngớ ngẩn khiến người khác đổ xô chỉ trích kịch liệt”.

Thậm chí, vị diễn giả chuyên nghiệp này còn nói hiện tại “diễn giả dỏm” khá nhiều, xuất hiện đầy rẫy trong các chương trình nói về tâm lý, hạnh phúc gia đình, khởi nghiệp, hướng nghiệp...

Đáng chú ý, có những “diễn giả” nói tất tần tật mọi thứ trên đời. Dù kiến thức lơ mơ, thậm chí chẳng hề có chuyên môn, chẳng được đào

Gen Z nên có sự chuẩn bị từ trước, và chạm thực tế để hiểu rõ về ngành học mình mong muốn trước khi thuyết phục cha mẹ

ẢNH: N.L

vất vả, thất bại thì gen Z vẫn có thể kiên định và có kế hoạch giải quyết, chứ không phải cứ bám víu vào ước mơ với những lý do không rõ ràng như: “Không còn chỗ thi nào dễ hơn chỗ này” hay “Học ngành này vì không có thi môn A, môn B”... Đây hoàn toàn không phải là những điều mà phụ huynh có thể đồng cảm được”, chuyên gia này bày tỏ.

Để người trẻ có thể đủ tự tin lựa chọn ngành học theo nguyện vọng hoặc dù đang bị gia đình áp đặt vẫn có hướng để thay đổi, ông Hùng cho biết gen Z có thể tham khảo các giải pháp sau:

“Nếu gen Z vẫn còn phụ thuộc vào gia đình như ngân sách, chi phí hỗ trợ về việc học mà không thể tự lập được thì có thể vẫn cứ tham gia vào chương trình mà ba mẹ mong muốn, tuy nhiên không có nghĩa là buông xuôi. Sau đó, vừa học vừa xem xét những tình trạng thực tế của chương trình học đó, nếu cảm thấy không hợp thì có thể chuyển ngành vì hiện giờ các trường đại học đều có cơ chế bảo lưu, chuyển ngành và chia sẻ lý do với gia đình thì cha mẹ sẽ thấy không bị chống đối”.

Còn nếu vẫn học nhưng gen Z có thể đi làm kiếm thêm thu nhập, sau đó học thêm chuyên ngành mình yêu thích bằng các chương trình ngắn hạn thì khi tốt nghiệp đại học sẽ có cả hai

bằng cấp. “Lúc này, người trẻ hoàn toàn có thể nộp đơn vào các doanh nghiệp mình mong muốn vì đã khá tự lập. Và khi gen Z có việc làm đúng với sở thích, tự kiếm thu nhập qua thời gian thì cha mẹ sẽ bị thuyết phục nếu thực sự công việc đó mang lại giá trị, niềm vui và cơ hội phát triển cho người trẻ, vì đó là mục đích mà cha mẹ hướng tới. Hoặc ngay trong giai đoạn đi học, người trẻ có thể xin thực tập, làm part-time tại doanh nghiệp thực tế để trải nghiệm và hiểu tính chất công việc, làm cơ sở cho việc xác định nghề này có phù hợp với mình không, có như mình nghĩ trước kia không”, ông Hùng nói thêm.

Cũng theo ông Hùng, phụ huynh không nên quá áp đặt con cái, thay vào đó là sự tư vấn và định hướng. Hãy để gen Z được học cái nghề họ muốn, theo đuổi nguyện vọng của bản thân, thay vì ép buộc họ phải làm theo ý của người lớn trừ khi nguyện vọng đó sai và bất khả khi.

“Các bạn trẻ sẽ là người quyết định chính cuộc sống của bản thân sau này nên họ phải là người ra quyết định. Và khi đã quyết định rồi thì điều gen Z có thể làm là phải quyết tâm hướng tới hoàn tất chương trình học của mình một cách nỗ lực và hạnh phúc nhất”, ông Hùng chia sẻ.

tạo bài bản nhưng vẫn đứng trên sân khấu để “thao thao bất tuyệt” diễn thuyết.

Vị “diễn giả” diễn thuyết tại trường đại học nói trên đã khiến dân mạng một phen choáng váng, chỉ vì hiếm khách với ban tổ chức nên đã tận dụng mạng xã hội không ngần ngại cãi tay đôi, đốp chát với những người ngược quan điểm, dùng những từ ngữ phản cảm, thậm chí dung tục.

Chính cách hành xử này đã khiến không ít người bất ngờ, bởi họ nghĩ rằng diễn giả phải cho ra diễn giả, phải có những cách hành

xử chuẩn mực, có đạo đức, có văn hóa, chứ không phải đáp trả người khác một cách thiếu tế nhị theo kiểu “chợ búa”.

Hiển nhiên, không thể vội vàng nhận xét, khẳng định một cách chủ quan về thực hư danh xưng “diễn giả” mà một số “diễn giả” đang được “khoác” lên người. Tuy nhiên, với những gì họ thể hiện, từ nội dung những bài diễn thuyết cho đến cách xử sự trên mạng xã hội, nhiều người e rằng, không loại trừ khả năng cao họ là “diễn giả dỏm”.

Xuân Phương

Đưa Thành cổ Quảng Trị vào mô hình ảo 3D

Mô hình ảo 3D di tích lịch sử Thành cổ Quảng Trị của học sinh đã xuất sắc đạt giải nhất cuộc thi “Học sinh, sinh viên với ý tưởng khởi nghiệp” do T.Ư Đoàn, Bộ GD-ĐT tổ chức.

CẢM HỨNG CHUYỂN ĐỔI SỐ CHO BỘ MÔN LỊCH SỬ

Nhóm thực hiện dự án gồm có 5 học sinh của Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn (Quảng Trị) do Thái Việt Ý làm trưởng nhóm. Theo bạn Thái Việt Ý, dự án đã được chính bạn ấp ủ và lên ý tưởng từ đầu tháng 8.2022, xuất phát từ niềm đam mê công nghệ và muốn áp dụng những hiểu biết của mình để góp phần bảo tồn, lưu giữ nguyên hiện trạng di tích cũng như quảng bá du lịch và việc dạy học.

“Em mong muốn giúp các bạn trẻ có thể phần nào hiểu biết sâu sắc hơn về những minh chứng lịch sử đất nước. Đồng thời phát triển sự phong phú, đa dạng du lịch trong thời kỳ chuyển đổi số”, Ý nói.

Cũng theo Ý, dự án nghiên cứu chính là tạo ra một phần mềm về mô hình thực tế ảo 3D di tích quốc gia đặc biệt Thành cổ Quảng Trị để tiếp cận với nhiều đối tượng, đặc biệt là các cựu chiến binh muốn thăm lại chiến trường xưa, những người có nhu cầu tham quan di tích. Bằng cách sử dụng công nghệ đồ họa 3D kết hợp VR và ngôn ngữ lập trình C++, giải pháp giảm thiểu tối đa chi phí thiết kế phần mềm, sử dụng công nghệ AI để tăng tốc quá trình tái tạo và giảm thiểu nhân lực.

Để đi đến được thành công nhất định của dự án như ngày hôm nay thì nhóm dự án, đặc biệt là nhóm trưởng Thái Việt

Ý, đã trải qua rất nhiều khó khăn tưởng chừng như phải từ bỏ (bởi Ý là học sinh lớp 12 bận bịu học hành chuẩn bị cho kỳ thi tốt nghiệp THPT). Trong lúc đó, Thái Việt Ý và nhóm dự án phải cân bằng việc phân phối thời gian cho học tập lẫn nghiên cứu hoàn thành dự án. Đó là chưa tính đến khoản kinh phí đầu tư nghiên cứu cũng “ngốn” không ít tiền tiết kiệm của các thành viên trong nhóm.

“Nhiều khi em thức trắng đêm vừa học bài, làm bài tập, vừa suy nghĩ nghiên cứu về dự án để có thể hoàn thành kịp tiến độ. Có lúc em nghĩ mình không vượt qua nổi những áp lực đó, nhưng rồi với niềm đam mê của bản thân, niềm khích lệ từ gia đình, được sự giúp đỡ nhiệt tình từ các thành viên trong nhóm và thầy cô - tất cả đã tạo cho em một động lực to lớn để vượt qua tất cả những khó khăn đó”, Thái Việt Ý chia sẻ.

THÀNH QUẢ CỦA SỰ NỖ LỰC

Mô hình ảo 3D di tích lịch sử Thành cổ Quảng Trị đã hoàn thành và gửi tham gia 2 cuộc thi lớn. Dự án đã đạt giải khuyến khích Cuộc thi Khoa học và kỹ thuật quốc gia cấp trung học 2023 tổ chức tại Quảng Ninh và đứng cao nhất trong cuộc thi “Học sinh, sinh viên với ý

tưởng khởi nghiệp lần thứ 5” tổ chức tại TP.Huế.

Ý cho biết trong tương lai nhóm dự án sẽ đưa thêm nhiều di tích lịch sử vào mô hình thực tế ảo 3D để phục vụ nhu cầu trải nghiệm tương tác sát thực tế, góp phần quảng bá du lịch ngay một phát triển. Dự án đã tổ chức hội thảo giới thiệu sản phẩm tại Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn và Trường THCS Phan Đình Phùng và nhận được nhiều lời khen từ người dùng trải nghiệm.

Ông Hồ Văn Lâm, giáo viên hỗ trợ và hướng dẫn trực tiếp nhóm dự án, cho biết sau thời gian theo sát hỗ trợ và làm việc với các bạn trong nhóm dự án, ông rất vui khi dự án nghiên cứu lần này đã đạt giải trong các cuộc thi cấp quốc gia, đó là niềm động viên to lớn dành cho học sinh.

“Trong thời gian sắp tới, dự án sẽ tiếp tục nâng cấp và tối ưu hóa sản phẩm, mở rộng hơn nữa thị trường, thu hút thêm nhiều nhà đầu tư để có thể hỗ trợ hết mình phát triển du lịch tại địa phương nói riêng và toàn quốc nói chung. Đồng thời hướng con người tới những giá trị giáo dục sâu sắc, gợi nhắc về sự trân trọng quá khứ, lấy quá khứ làm sức mạnh xây dựng tương lai”, ông Lâm nhấn mạnh.

Nguyễn Bảo Khánh

Mô hình ảo 3D di tích lịch sử Thành cổ Quảng Trị

Trưởng nhóm Thái Việt Ý hướng dẫn trải nghiệm mô hình thực tế ảo

ẢNH: NGUYỄN BẢO KHÁNH

THÔNG BÁO

TAND quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng đang giải quyết vụ án dân sự thụ lý 7/2022/TLST-KDTM ngày 22/11/2023 giữa:

Nguyên đơn: **Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam**; Trụ sở: Số 02 Láng Hạ, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Bị đơn: Công ty TNHH Tiệp Ích Việt; Trụ sở: 334 Đồng Đa, phường Thanh Bình, quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng.

*** Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

- Bà Võ Thanh Minh Châu - sinh năm: 1984. Địa chỉ theo đơn khởi kiện: 334 Đồng Đa, thành phố Đà Nẵng.

Xét thấy, Tòa án đã tổng đạt thông báo thụ lý số 77/TB-TLVA ngày 22/11/2022 cho bà Võ Thị Thanh Châu, tuy nhiên tại địa chỉ 334 Đồng Đa, 60 Nguyễn Chí Thanh, Đà Nẵng và 13 Võ Thị Sáu, phường Phú Hội, thành phố Huế, tỉnh Thừa Thiên Huế nhưng bà Châu không có mặt tại địa phương.

Trong thời hạn 30 ngày, kể từ ngày đăng thông báo mà bà Võ Thị Thanh Châu không có mặt tại Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng để giải quyết vụ án thì Tòa án sẽ căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ để giải quyết vụ án theo quy định của pháp luật.

BÁN - SANG NHƯỢNG

TP.HỒ CHÍ MINH

NHÀ ĐẤT

NHÀ CHO THUÊ

Cho thuê 1 phần nhà 443 Kha Vạn Cân, P.HBC, TP.Thủ Đức. Mặt tiền đường 49. Ngang 10m, dài 28m, giá 42 triệu/tháng. LH: 0903.342507, chú Mấy.

Cho thuê nhà hình L, mặt tiền 11m, có cửa sau 8m, tổng DT gần 900m². Tại: ấp 1, X.Bình Hưng, Quốc lộ 50 (gần phòng Công chứng Bình Hưng). LH: A.Hung - 0377.005533 (zalo).

QUẬN 3

Tôi muốn bán nhà. Đ/C: 202/16/9 đường Võ Văn Tấn, P.5, Q.3, TP.HCM. DT 4mx5,2m, 1 lầu, 1 trệt, giá 3,6 tỉ, đã có sổ hồng. Liên hệ: 0938.145192, chú Kim.

QUẬN 5

Nhà nát đường Trần Hưng Đạo, đối diện BV Chấn Thương Chỉnh Hình. Tiện xây mới kinh doanh. DT 72m², giá 3,65 tỉ, sổ chính chủ. LH: 0773.337938, chú Năm.

QUẬN 10

Sang nhanh lô đất trung tâm quận 10, khu biệt thự đường 3/2, giá 6,2 tỉ/90m², đất trống, 100% thổ cư, sổ sạch. LH: 0986.981830.

QUẬN 11

Bán CHDV 3 mặt tiền đường Trịnh Đình Trọng, đối diện trường THPT Trương Vĩnh Ký. DT 5,5mx22m, 3L, 18 phòng, thu nhập 45 triệu/tháng, SHCC, bán 13 tỉ. LH: 0919.577496.

QUẬN 12

Ket tiến nên tôi muốn sang ngay lô đất biệt thự Thạnh Xuân, quận 12. Giá: 3,85 tỉ/360m² (12mx30m), sổ sẵn, gần KDL Bến Xưa. Liên hệ: 0938.376910, để xem đất.

QUẬN PHÚ NHUẬN

Cần bán nhà Nhiều Tứ, P.7, Q.PN. DT 28m², sử dụng 84m². Hẻm ô tô 1 sẹc ra khu Phan Xích Long 5p. Giá 2 tỉ 45 triệu. LH: 0938.002520.

QUẬN BÌNH THẠNH

Bán căn nhà 4mx15m: Nguyễn Văn Đậu, nhà 1T + 2L, có sổ hồng, đường ô tô. Giá 2,9 tỉ. LH: 0909.835103, Hải.

Chính chủ gửi sang lô đất Bình Lợi, P.13, Q.BT. DT: 54m², hẻm trước 5m. Đất 100% thổ cư, bao xây dựng, cư dân đông. Giá 2,55 tỉ. LH: 0932.643616.

Chính chủ gửi bán nhà Nguyễn Văn Đậu, P.6, BT. DT: 34m², DTSD: 68m². HXH thông thoáng, nhà đẹp ở liền được. Giá: 2,25 tỉ (TL). LH: 0932.643617.

Nhà hẻm 8m đường Chu Văn An, Q.Bình Thạnh. DT: 40m² (4mx10m), giá 3,5 tỉ. Nhà 1T, 2L, 4PN, 5WC. Sổ riêng, đang cho thuê 20 tr/tháng. LH: 0773.082845, Minh.

Sang lô đất thổ cư 5mx20m: Đặng Thùy Trâm, Q.Bình Thạnh. Đường rộng 16m, sổ hồng riêng, xây dựng tự do. Giá 1,8 tỉ/nền. LH: 0901.271730, cô Ý.

QUẬN GÒ VẤP

Bán nhà ngay Lê Quang Định, Q.Gò Vấp. Giá: 3,5 tỉ, diện tích: 60m², sổ hồng riêng. LH: 0703.750394, Kim.

Nhà 1/ Phan Văn Trị, P.5, Gò Vấp. DT: 4mx12m, sổ nở hậu, giá 2,5 tỉ. Nhà: 1T, 2L, 3PN, 3WC. HĐT 12 tr/tháng. LH nhanh: 0382.747915, gặp Anh Khôi.

Tôi chính chủ sang lô đất: Đường Lê Đức Thọ, P.6, Gò Vấp. Liền kề Công viên Văn Hóa Gò Vấp, giá 2,95 tỉ/108m². Sổ sẵn, đẹp. LH: Di 4 - 0932.807169.

QUẬN TÂN PHÚ

Bán nhà 56/8 Trịnh Đình Trọng, Q.Tân Phú. DT 8mx10m, 2 lầu, ST, nhà mới XD, đủ nội thất cao cấp, SHCC, bán 12,9 tỉ. LH: 0919.577496, A.Tiến.

HUYỆN HÓC MÔN

Bán nhà 1 trệt + 1 lầu. DT: 4mx12m, giá 550 triệu. Đường bê tông 7m, dân cư đông, điện, nước sạch đầy đủ, gần chợ, trường, . . . SHR, thổ cư 100%. LH: 0909.185585, A.Quang.

HUYỆN NHÀ BÈ

Bán nhanh nền đẹp, ngay Nguyễn Bình, X.Phú Xuân, H.Nhà Bè. Giá: 1,99 tỉ/260m², sổ đẹp, liền kề siêu thị Co.opmart. Liên hệ ngay: 0919.666043, Thơ.

HUYỆN CỬ CHI

Cần sang 200m² đất mặt tiền, cách QL22: 5 phút, giá 590 triệu. Gần cụm khu công nghiệp lớn. Đông dân, ngay chợ, bệnh viện, trường học. LH: 0938.548835.

Chính chủ cần sang gấp lô đất ngay trung tâm huyện Củ Chi. Diện tích: 37,5mx28,5m, tổng 1.069m², giá 1,7 tỉ, có thể tách được 7 lô. Trước đất là đường nhựa 12m, dân đông. LH: 0794.639679 hoặc 0983.010303.

Đất xã Phước Thạnh quy hoạch khu dân cư, DT 7.000m², có 300m² thổ cư, giá 14 tỉ; Đất xã Phú Mỹ Hưng, DT 7.200m², có 5.000m² thổ cư, đường xe container chạy, giá 22 tỉ. Liên hệ số ĐT: 0362.511024.

Một cơ hội vàng để sở hữu căn nhà đẹp có vị trí cực kỳ đắc địa, 2 mặt tiền và 1 sân vườn toàn cây ăn trái... ĐC: Mặt tiền Quốc lộ 22, xã Tân Phú Trung, Củ Chi, TP.HCM. Gần Bệnh viện Xuyên Á, gần chợ Sảng và UBND xã Tân Phú Trung, gần nhà thờ Sơn Lộc... DT: 17mx51m, thổ cư 363m², hướng Tây Nam. Bán rẻ: 16,9 tỉ. LH chính chủ: 0934.456786.

TP.THỦ ĐỨC

Bán nhà 5mx7m, DTSD 85m², SHR, trệt + 1 lầu. Đ/c: 51/9 Nguyễn Trung Nguyệt, P.BTĐ (Q.2 cũ). Giá 5,6 tỉ, HXH. LH: 0909.355062, Phúc (chính chủ).

Sang 3 lô đất ở TC 3.000m², mỗi lô 1.000m². MT đường Liên Phường, P.Phú Hữu, TP.Thủ Đức. Cạnh vòng xoay PH. Có thể mua 1 lô, 2 lô hay cả 3 lô. LH: 0931.435784.

Sang lại lô đất 100% thổ cư. Chỉ với 1,8 tỉ đã sở hữu ngay lô đất 80m². Đường Gò Dưa, Bình Chiểu, TP.Thủ Đức. Sổ hồng riêng. LH: 0704.697631, Trung.

BÌNH DƯƠNG

Cần bán nhà đang cho thuê 7 triệu/tháng: MT Quốc lộ 13, TP.Thủ Dầu Một. trệt, 1 lầu, giá 1,9 tỉ, SHR. Khu dân cư đông đúc, gần chợ, trường học, bệnh viện tiện KD buôn bán. Liên hệ: 0905.493800, chị Hai.

Cần hộ dưới 1 tỉ: trung tâm Thuận An, chiết khấu 14%. Thanh toán từ 99 triệu nhận nhà trong năm, lãi suất vay cố định 9.9% LH: 0919.139238.

LONG AN

Chính chủ cần bán nhà mặt tiền Chợ Phước Văn. Mua mở kinh doanh, gần chợ, gần trường, trung tâm Anh ngữ, DT: 6mx33m, 3 tầng, tặng 100% nội thất gỗ đồ. Giá: 5,5 tỉ. LH: 0915.458747, Hiếu.

RAO VẶT

MUA BÁN - SANG NHƯỢNG

ĐỒ GỖ

CHUYÊN MUA ĐỒ GỖ CŨ XƯA đã qua sử dụng như gỗ trắc, cẩm, nu, gõ: chạm trổ, cẩn ốc xà cừ, tranh sơn dầu, sơn mài cũ xưa. L.hệ: 0903.389332 (Minh), www.dogocuxuavanay.com - dogominh@yahoo.com.vn.

THÔNG BÁO - BỐ CÁO

THÔNG BÁO

BÀ BUI THỊ TIẾNG NHẮN TIN TÌM bà Trần Thị Hai và bà Phan Thị Minh Tuyền, địa chỉ thường trú tại 309B, khu vực Thạnh Phú, P.Thường Thạnh, Q.Cái Răng, TP.Cần Thơ. Nay bà Trần Thị Hai và bà Phan Thị Minh Tuyền ở đâu về ngay và liên hệ với Tòa án nhân dân quận Cái Răng, TP.Cần Thơ (Địa chỉ: Đường Phạm Hùng, P.Lê Bình, Q.Cái Răng, TP.Cần Thơ), để giải quyết việc bà Tiếng có yêu cầu bà Tuyền và bà Hai trả lại số tiền 560.000.000 đồng (năm trăm sáu mươi triệu đồng) đã nợ bà Tiếng. Quá thời hạn 03 (ba) tháng kể từ ngày thông báo, nếu bà Tuyền và bà Hai không về, hay không liên hệ TAND quận Cái Răng thì bà Tiếng sẽ tiếp tục yêu cầu Tòa án giải quyết yêu cầu khởi kiện theo quy định của pháp luật.

CĂN CỨ VÀO HỒ SƠ VỤ ÁN DÂN SỰ THỤ LÝ SỐ: 100/2022/TLST-DS ngày 3.3.2022 về việc “Tranh chấp về hợp đồng tín dụng”; Căn cứ vào Bản án dân sự sơ thẩm số: 167/2022/DS-ST ngày 22.12.2022 của Tòa án nhân dân H.Cao Lãnh. Chị Võ Nguyệt Ánh, sinh năm 1986; nơi cư trú cuối cùng: Ấp 2, xã Bình Hàng Tây, H.Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp. Chị Ánh đã vắng mặt tại địa phương không rõ nơi đến. Nay, thông báo cho chị Võ Nguyệt Ánh biết về Quyết định của Bản án như sau: Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Ngân hàng TMCP Quốc tế Việt Nam. Buộc chị Võ Nguyệt Ánh trả cho Ngân hàng TMCP Quốc tế Việt Nam số tiền gốc là 250.069.768 đồng (Hai trăm năm mươi triệu không trăm sáu mươi chín ngàn bảy trăm sáu mươi tám đồng), tiền lãi trong hạn là 2.462.358 đồng, tiền lãi quá hạn là 211.478.064 đồng, tổng cộng gốc và lãi là 464.010.190 đồng (Bốn trăm sáu mươi bốn triệu không trăm mười ngàn một trăm chín mươi đồng). Kể từ ngày tiếp theo của ngày xét xử sơ thẩm khách hàng vay còn phải tiếp tục chịu khoản tiền lãi quá hạn của số tiền nợ gốc chưa thanh toán, theo mức lãi suất mà các bên thỏa thuận trong hợp đồng cho đến khi thanh toán xong khoản nợ gốc. Trường hợp trong Hợp đồng tín dụng, các bên có thỏa thuận về việc điều chỉnh lãi suất cho vay theo từng thời kỳ của Ngân hàng cho vay thì lãi suất mà khách hàng vay phải tiếp tục thanh toán cho Ngân hàng cho vay theo quyết định của Tòa án cũng sẽ được điều chỉnh cho phù hợp với sự điều chỉnh lãi suất của Ngân hàng cho vay. Về án phí dân sự sơ thẩm: Buộc chị Võ Nguyệt Ánh chịu tiền án phí là 22.560.000 đồng (Hai mươi hai triệu năm trăm sáu mươi ngàn đồng).

QUỸ TÍN DỤNG NHÂN DÂN NAM CẦN THƠ nhắn tin tìm ông Lưu Hoàng Phương và bà Hồ Thị Cẩm Tú, địa chỉ thường trú tại 124/5C, khu vực Yên Bình, P.Lê Bình, Q.Cái Răng, TP.Cần Thơ. Nay ông Phương và bà Tú ở đâu về ngay và liên hệ với Tòa án nhân dân quận Cái Răng, TP.Cần Thơ (Địa chỉ: Đường Phạm Hùng, P.Lê Bình, Q.Cái Răng, TP.Cần Thơ), để giải quyết việc Quỹ tín dụng nhân dân Nam Cần Thơ có yêu cầu: buộc ông Phương và bà Tú thanh toán toàn bộ số nợ phát sinh là 18.143.400 đồng, trong đó nợ gốc là 9.992.000 đồng tiền lãi trong hạn cộng tiền gốc và lãi phạt quá hạn tạm tính đến ngày 30.9.2022 là 8.151.400 đồng và lãi phát sinh cho đến khi tắt toán nợ cho Quỹ tín dụng nhân dân Nam Cần Thơ theo quy định của pháp luật. Quá thời hạn 03 (ba) tháng kể từ ngày thông báo, nếu ông Phương và bà Tú không về, hay không liên hệ TAND Q.Cái Răng thì Quỹ tín dụng nhân dân Nam Cần Thơ sẽ tiếp tục yêu cầu Tòa án giải quyết yêu cầu khởi kiện theo quy định của pháp luật.

THÔNG BÁO TÌM KIẾM CÁC ÔNG CÓ TÊN NHƯ SAU: 1/ Ông Nguyễn Văn Luông, sinh năm 1902; 2/ Ông Nguyễn Bi Da, sinh năm 1956; Cùng nơi cư trú cuối cùng trước khi tuyên bố chết là: số 5/12 Nơ Trang Long, phường 7, quận Bình Thạnh, TP.HCM. Vắng mặt tại nơi cư trú từ năm 1975 cho đến nay không có tin tức gì. Khi biết được thông báo này, để nghị các ông Nguyễn Văn Luông và Nguyễn Bi Da liên hệ với Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh Số 457 Bạch Đằng, phường 2, quận Bình Thạnh, TP.HCM để giải quyết yêu cầu tuyển bố một người là đã chết hoặc ai biết được tin tức gì về các ông bà có tên nêu trên xin thông báo ngay cho Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh; Ủy ban nhân dân Phường 7 quận Bình Thạnh, TP.HCM; người yêu cầu là bà Trần Thị Hê.

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN VẠN NINH đã thụ lý và đang giải quyết vụ án Hôn nhân và gia đình thụ lý số: 240/2022/TLST-HNGĐ ngày 8.11.2022 về việc ly hôn giữa nguyên đơn bà Lê Thị Sửu và bị đơn ông Trịnh Văn Tấn (tên gọi khác: Trịnh Ngọc Tem). Theo đơn khởi kiện của bà Lê Thị Sửu thì bà Sửu yêu cầu: Về quan hệ hôn nhân: Yêu cầu được ly hôn với ông Trịnh Văn Tấn (tên gọi khác: Trịnh Ngọc Tem). Về con chung: bà Sửu và ông Tấn có 03

(ba) con chung là Trịnh Thị Sinh - sinh năm 1980; Trịnh Trọng Sơn - sinh năm 1987 và Trịnh Văn Nam - sinh năm 1990. Hiện nay các con chung đã trưởng thành, có đầy đủ năng lực hành vi dân sự nên không yêu cầu Tòa án giải quyết. Về tài sản chung: không có. Về nợ chung: không có. Nay Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa thông báo cho ông Trịnh Văn Tấn (tên gọi khác: Trịnh Ngọc Tem) biết và đến trụ sở Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa; địa chỉ: Số 477, đường Hùng Vương, thị trấn Vạn Giã, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa để làm bản tự khai; biên bản lấy lời khai; tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 13.4.2023; tham gia phiên tòa xét xử vụ án lần thứ nhất vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 28.4.2023; tham gia phiên tòa xét xử vụ án lần thứ hai vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 17.5.2023. Nếu ông Trịnh Văn Tấn (tên gọi khác: Trịnh Ngọc Tem) không có mặt thì Tòa án nhân dân huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa sẽ làm thủ tục niêm yết các văn bản tố tụng và tiến hành giải quyết vụ án theo quy định của pháp luật.

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ THỦ DẦU MỘT đang thụ lý vụ án dân sự số 570/2022/TLST-DS ngày 16.12.2022 về việc “Tranh chấp hợp đồng tín dụng” giữa nguyên đơn là Ngân hàng TMCP Quốc tế Việt Nam (VIB) với bị đơn bà Phan Thị Thủy Tiên. Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một triệu tập bà Phan Thị Thủy Tiên có mặt tại trụ sở Tòa án vào lúc: Tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận công khai chứng cứ và hòa giải vào lúc 14 giờ 00 phút ngày 5.4.2023. Trong trường hợp đương sự vắng mặt, Tòa án sẽ triệu tập đương sự lại vào lúc 14 giờ 00 phút ngày 20.4.2023. Tham gia phiên tòa sơ thẩm vào lúc 14 giờ 00 phút ngày 5.5.2023. Trường hợp bà Phan Thị Thủy Tiên vắng mặt, Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một quyết định hoãn phiên tòa và sẽ mở lại phiên tòa sơ thẩm vào lúc 14 giờ 00 phút, ngày 22.5.2023 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một (Số 471, Đại lộ Bình Dương, phường Phú Cường, thành phố Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương). Nếu bà Phan Thị Thủy Tiên vắng mặt thì Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một tiến hành xét xử vắng mặt theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ THỦ DẦU MỘT đang thụ lý vụ án kinh doanh thương mại số 77/2022/TLST-KDTM ngày 2.11.2022 về việc “Tranh chấp hợp đồng tín dụng” giữa nguyên đơn là Ngân hàng TMCP Quốc tế Việt Nam (VIB) với bị đơn Công ty TNHH dịch vụ du lịch vận tải Đại Việt. Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một triệu tập người đại diện theo pháp luật của Công ty TNHH dịch vụ du lịch vận tải Đại Việt là ông Lê Văn Lương có mặt tại trụ sở Tòa án vào lúc: Tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận công khai chứng cứ và hòa giải vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 4.4.2023. Trong trường hợp đương sự vắng mặt, Tòa án sẽ triệu tập đương sự lại vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 19.4.2023. Tham gia phiên tòa sơ thẩm vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 4.5.2023. Trường hợp người đại diện theo pháp luật của Công ty TNHH dịch vụ du lịch vận tải Đại Việt là ông Lê Văn Lương vắng mặt, Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một quyết định hoãn phiên tòa và sẽ mở lại phiên tòa sơ thẩm vào lúc 08 giờ 00 phút, ngày 19.5.2023 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một (Số 471, Đại lộ Bình Dương, phường Phú Cường, thành phố Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương). Nếu người đại diện theo pháp luật của Công ty TNHH dịch vụ du lịch vận tải Đại Việt là ông Lê Văn Lương vắng mặt thì Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một tiến hành xét xử vắng mặt theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ THỦ DẦU MỘT đang thụ lý vụ án dân sự số 413/2022/TLST-DS ngày 20.10.2022 về việc “Tranh chấp hợp đồng vay tài sản”, giữa nguyên đơn ông Lê Minh Tấn với bị đơn ông Trương Đình Luận. Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một triệu tập ông Trương Đình Luận có mặt tại trụ sở Tòa án vào lúc: Tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận công khai chứng cứ và hòa giải vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 3.4.2023. Trong trường hợp đương sự vắng mặt, Tòa án sẽ triệu tập đương sự lại vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 14.4.2023. Tham gia phiên tòa sơ thẩm vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 25.4.2023. Trường hợp ông Trương Đình Luận vắng mặt, Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một quyết định hoãn phiên tòa và sẽ mở lại phiên tòa sơ thẩm vào lúc 14 giờ 00 phút, ngày 8.5.2023 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một (Số 471, Đại lộ Bình Dương, phường Phú Cường, thành phố Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương). Nếu ông Trương Đình Luận vắng mặt thì Tòa án nhân dân thành phố Thủ Dầu Một tiến hành xét xử vắng mặt theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Sở Y tế Hà Nội ngày 30.3 cho biết nguyên nhân khiến 72 học sinh Trường tiểu học Kim Giang (Q.Thanh Xuân, Hà Nội) nhập viện là do vi khuẩn tụ cầu vàng nhiễm vào thịt gà có trong suất ăn

ẢNH: ĐÌNH HUY

Nhận biết và xử trí ngộ độc thực phẩm ở trẻ nhỏ

LIÊN CHÂU

Bệnh viện Nhi T.Ư (Hà Nội) mới đây tiếp nhận 2 học sinh nhập viện trong tình trạng nôn, mất nước, mệt, sốt nhẹ và đi ngoài phân lỏng nhiều lần.

Đây là 2 trường hợp trong vụ nghi ngộ độc thực phẩm tại một trường tiểu học ở Hà Nội.

Ngay khi nhập viện điều trị tại Khoa Cấp cứu và chống độc - Bệnh viện Nhi T.Ư, 2 trẻ được các bác sĩ nhanh chóng cho truyền dịch, uống oresol, men vi sinh và làm các xét nghiệm chẩn đoán. Một ngày sau điều trị, tình trạng sức khỏe 2 trẻ ổn định, không còn sốt, nôn, đi ngoài, được xuất viện.

CẦN LÀM GÌ KHI TRẺ BỊ NGỘ ĐỘC ?

TS-BS Lê Ngọc Duy, Trưởng khoa Cấp cứu và chống độc, lưu ý thời tiết nắng nóng là điều kiện thuận lợi cho các loại vi sinh vật phát triển mạnh, tăng nguy cơ ô nhiễm thực phẩm, gây ngộ độc. Để tránh cho trẻ nhỏ bị các biến chứng nguy hiểm do ngộ độc thực phẩm, cha mẹ, người chăm sóc cần nhận biết, xử trí và chăm sóc đúng cách.

Theo BS Lê Ngọc Duy, khi trẻ bị ngộ độc thực phẩm, nên gọi cấp cứu hoặc nhanh chóng vận chuyển trẻ đến cơ sở y tế gần nhất. Trong khi chờ đợi vận chuyển đến cơ sở y tế, nên để trẻ nằm nghỉ và theo dõi tình trạng mất nước (khát, li bì, niêm mạc miệng mũi khô, tiểu ít...) của trẻ do ói mửa, tiêu chảy để đảm bảo

TRIỆU CHỨNG

- Về tiêu hóa: đau bụng, buồn nôn, nôn trớ, tiêu chảy.
- Về hô hấp: ho, thở nhanh, khó thở, tím tái.
- Về thần kinh: co giật, run tay chân, run giật cơ (ở mặt, ngực, đùi, cánh tay), yếu cơ sau đó là liệt cơ. Nặng hơn có thể liệt cơ hô hấp, rối loạn nhịp tim hoặc hôn mê.
- Trẻ tăng tiết đàm nhớt, dịch tiêu hóa, mồ hôi, nước bọt.

Khi nghi ngờ trẻ bị ngộ độc, cha mẹ cần quan sát kỹ xung quanh để tìm những vật nghi ngờ gây độc và gọi điện đến bệnh viện để được hướng dẫn cách sơ cứu thích hợp. Khi đưa trẻ đến bệnh viện, phải đem theo những vật nghi ngờ gây ngộ độc.

TS-BS Lê Ngọc Duy

bù nước đầy đủ. Cho trẻ uống dung dịch oresol theo nhu cầu để đảm bảo cân bằng nước và điện giải.

Nếu trẻ sốt cao, có thể dùng các thuốc hạ sốt thông thường như paracetamol với liều 10 - 15 mg/kg/lần; 4 - 6 giờ/lần (tối đa 0,5 gram/lần và 2 gram/ngày).

Tạm ngừng việc sử dụng thức ăn, thuốc nghi ngờ gây ngộ độc, đồng thời giữ lại toàn bộ thức ăn thừa, phân, chất nôn, thuốc đã dùng để đi xét nghiệm và báo ngay cho cơ quan y tế.

CHĂM SÓC TRẺ PHỤC HỒI SAU NGỘ ĐỘC

BS Lê Ngọc Duy hướng dẫn cho trẻ ăn các món ăn loãng, mềm như súp, cháo, canh để đảm bảo dinh dưỡng và giúp trẻ dễ ăn hơn. Không nên ép trẻ ăn quá nhiều trong một bữa, nên chia nhỏ thành nhiều bữa trong ngày. Cho trẻ ăn thêm sữa chua, rau xanh để hỗ trợ tiêu hóa và tăng cường vitamin. Khi nhận thấy trẻ bình thường trở lại, cha mẹ có thể cho trẻ ăn cơm, bánh và một số đồ ăn khác.

Tránh các thực phẩm gây khó tiêu và dễ kích thích, gây buồn nôn như đồ chiên rán, thức ăn quá nhiều dầu mỡ. Không nên

ăn các thực phẩm từ sữa động vật như: bơ, phô mai, sữa... trong vài ngày do lúc này cơ thể trẻ khó dung nạp được lactose gây ra chứng đầy bụng, khó tiêu.

Cho trẻ uống nước bù điện giải đúng cách. Có thể cho trẻ uống nước ép hoa quả để dễ uống hơn. Không cho trẻ uống nước đá, các loại nước ngọt hoặc nước có ga.

Trẻ bị ngộ độc thức ăn cần được nghỉ ngơi nhiều hơn bình thường, tránh các vận động mạnh. Đồng thời cho trẻ ngủ sớm đủ giấc và hạn chế tiếng ồn ảnh hưởng tới giấc ngủ của trẻ. 📞

PHÒNG NGỪA

- Rửa tay sạch với xà phòng trước khi ăn uống.
- Bảo quản đồ ăn thừa và các loại thực phẩm khác trong tủ lạnh nếu chưa dùng đến.
- Nấu thức ăn chín với nhiệt độ thích hợp và lưu trữ trong hộp sạch.
- Không để trẻ ăn uống mà không có sự giám sát của người lớn.
- Không sử dụng lại đồ ăn cũ có dấu hiệu bị hỏng. Kiểm tra kỹ thời hạn sử dụng của các thực phẩm đóng gói trước khi sử dụng.

Đề xuất bệnh viện được dự trữ thuốc hiếm điều trị ca bệnh cấp bách

Trước thực tế vừa qua một số đơn vị điều trị ghi nhận một số bệnh cần thuốc điều trị nhưng là thuốc hiếm, không sẵn có, gây khó khăn trong điều trị, Bộ Y tế cho biết nhiều năm qua Bộ đã xây dựng và ban hành danh mục thuốc hiếm, thuốc không sẵn có.

Danh mục các thuốc này thường xuyên được điều chỉnh và hiện được quy định tại Thông tư số 26/2019/TT-BYT. Danh mục hiện tại gồm 214 thuốc để phòng, chẩn đoán, điều trị bệnh hiếm gặp và 229 thuốc không sẵn có.

Về thủ tục cấp phép, để đảm bảo nhanh chóng có nguồn cung đối với thuốc hiếm, Bộ Y tế thực hiện ưu tiên thẩm định theo quy trình thẩm định nhanh; xem xét, chấp nhận hồ sơ dữ liệu trong trường hợp dữ liệu chưa đáp ứng đủ thời gian theo quy định; cho phép cấp phép nhập khẩu thuốc chưa có giấy đăng ký lưu hành đối với các thuốc thuộc danh mục thuốc hiếm nhưng chưa đáp ứng đủ nhu cầu điều trị của cơ sở khám chữa bệnh; đồng thời cho phép chuyển nhượng các thuốc này giữa các cơ sở khám chữa bệnh.

Tuy nhiên, Bộ Y tế cũng cho biết khó khăn trong việc đảm bảo cung ứng đối với một số thuốc hiếm do việc mua sắm thuốc thuộc danh mục thuốc hiếm hiện được thực hiện bởi các cơ sở khám chữa bệnh theo quy định về mua sắm, đấu thầu thuốc.

Về cơ bản, nguồn cung tổng thể với các thuốc hiếm là không

thiếu, chỉ thiếu ở một số cơ sở y tế do còn tồn tại các khó khăn trong công tác dự trữ, xác định nhu cầu do phụ thuộc vào tình hình bệnh tật phát sinh của từng năm và trong công tác thực hiện mua sắm (thời gian thực hiện mua sắm kéo dài dẫn đến thiếu tính kịp thời trong mua sắm)...

Bộ Y tế cho hay đang triển khai xây dựng danh mục thuốc thiếu, có nguy cơ thiếu hằng năm để có kế hoạch chủ động đảm bảo nguồn cung các thuốc này.

Mới đây, Bộ Y tế đã chủ động báo cáo, đề xuất và đã được Chính phủ đồng ý tại Nghị quyết số 30/NQ-CP (3.2023) là giao Bộ Y tế nghiên cứu, xây dựng cơ chế bảo đảm thuốc hiếm, thuốc hạn chế nguồn cung và trình cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Hiện Bộ Y tế đang triển khai thực hiện nội dung trên và dự kiến đề xuất cơ chế đặc thù về tài chính như: bố trí, phân bổ nguồn ngân sách nhà nước để các cơ sở khám chữa bệnh chủ động dự trữ các mặt hàng thuốc hiếm, thuốc hạn chế nguồn cung. Có giải pháp, cơ chế để các cơ sở khám chữa bệnh có thể mua sắm, dự trữ một số thuốc chống độc, ngộ độc, chấp nhận hủy bỏ khi không có bệnh nhân dẫn đến thuốc hết hạn. Đồng thời, có chính sách khuyến khích các doanh nghiệp được trong nước triển khai sản xuất mặt hàng thuốc hiếm để chủ động nguồn cung.

Nam Sơn

Nhà thuốc tại Khoa khám chữa bệnh theo yêu cầu - Bệnh viện Bạch Mai (Hà Nội)

ẢNH: NGỌC THẮNG

KẾT QUẢ XỔ SỐ KIẾN THIẾT NGÀY 1.4.2023

TÊN GIẢI	TP.HCM	Long An	Đà Nẵng
Giải tám	94	77	60
Giải bảy	822	355	051
Giải sáu	2009-3534-1391	3333-6503-5091	4602-1987-8992
Giải năm	9752	0193	9399
Giải tư	02914-85150-64414-92389-87819-88191-03267	43773-74355-88625-52950-50334-62642-66521	15757-19718-66464-87187-35783-73904-35842
Giải ba	40381-81358	86931-25020	49146-30783
Giải nhì	58896	31202	12968
Giải nhất	52858	65940	07203
Đặc biệt	819946	963848	707426

(Nguồn: kqxs.vn, Công ty XSKT Đà Nẵng)

Fanpage
Thanh Niên

YouTube
Thanh Niên

**"Vay tiền nhanh"
bôi bẩn phố
phường TP.HCM
gây nhiều bức xúc
và hệ lụy**
ẢNH: TRẦN KHA

LĂNG KÍNH
BẠN ĐỌC

Xóa tận gốc nạn "vay tiền nhanh" bôi bẩn phố phường khó thế sao?

Tình trạng tởm "tín dụng đen" quảng cáo vay nhanh, vay không thể chấp, cho mượn tiền... được dán khắp các trụ điện, vách tường nhiều tuyến đường, con hẻm ở TP.HCM khiến dư luận bức xúc và đề nghị cơ quan chức năng xử lý tận gốc vấn nạn này.

Như Thanh Niên thông tin, tình trạng tởm "tín dụng đen" quảng cáo vay tiền nhanh, vay không thể chấp, cho mượn tiền... bôi bẩn khắp các trụ điện, vách tường nhiều tuyến đường, con hẻm từ trung tâm thành phố đến khu vực vùng ven TP.HCM kéo dài suốt thời gian qua. Đáng nói hơn, bất chấp công an vào cuộc điều tra, xử lý hình sự hàng loạt vụ cho vay nặng lãi, "khủng bố" đòi nợ, nhiều đường dây "tín dụng đen" vẫn hoành hành, gây ra nhiều hệ lụy.

QUÁ LỘNG HÀNH !

Bạn đọc (BD) Thanh Niên bày tỏ bức xúc trước tình trạng tởm "tín dụng đen" tung hoành bất chấp tại nhiều quận, huyện

trên địa bàn TP.HCM. "Không biết trên thế giới có quốc gia nào như VN không? Vừa rồi một người bạn nước ngoài khi đi trên đường nhìn thấy các tờ quảng cáo "cho vay tiền" dán khắp nơi đã hỏi tôi nội dung là gì, tôi giải thích thì người bạn hỏi lại việc này là hợp pháp ở VN à? Sao để bọn này lộng hành vậy? Nhìn thành phố nhếch nhác quá", BD Tam viết.

Tương tự, BD Nguyễn Tài ý kiến: "Quá dơ bẩn, nhem nhuốc và hoen ố cả phố phường khi bị đám tín dụng đen này đi khắp nơi trầy trét với những tờ rơi, số điện thoại dán khắp hàng cùng ngõ hẻm. Rất mong các cơ quan chức năng xử lý triệt để, không dung thứ đám luôn mang mầm mống nguy hiểm, hệ lụy cho xã hội và cộng đồng này. Biết bao nhiều gia đình nhà tan cửa nát vì bọn chúng".

"Câu chuyện này đã xảy ra lâu và kéo dài nhưng chúng ta không có biện pháp gì để ngăn chặn hữu hiệu sao? Người dân, người cáo xóa như chuyện hài. Nếu số điện thoại nào xuất hiện thì cắt ngay. Ai dán tờ quảng cáo thì phạt nặng. Liệu như thế có

đẹp được tẻ nạn này không?", BD Văn Tuấn bức xúc.

"Mức xử phạt đối với cá nhân có hành vi dán quảng cáo quá nhẹ; xử lý không kiên quyết đối với cá nhân, tổ chức thuê dán quảng cáo và số điện thoại cho vay, quảng cáo... là gốc rễ của vấn đề", BD Tuấn Trần phản tích. Còn BD Bui Tuan thẳng thắn: "Chỉ vì không làm tới nơi tới chốn thôi. Một việc làm quá đơn giản, họ đã cho số điện thoại để chính quyền tìm tới mà xử lý tận gốc...".

TĂNG HÌNH PHẠT, MẠNH TAY XỬ LÝ

Không chỉ TP.HCM mà các tỉnh thành phố khác trên cả

nước cũng bị bao vây bởi vấn nạn dán, in, vẽ quảng cáo bẩn. Nhiều ý kiến mong lực lượng chức năng quyết liệt xử lý tận gốc việc này. "Dán tờ quảng cáo tràn lan khắp nơi. Thực tế, họ dán để thông báo số điện thoại in trên đó. Nếu nhà mạng mạnh tay cắt hết các số điện thoại này thì may ra mới có chuyển biến trong xử lý nạn dán, phát tởm. Đằng này, nhà mạng muốn khóa số thuê bao phải trình qua nhiều thủ tục rất nhiều khê. Thiết nghĩ, nên có quy định ngay cho việc xóa số điện thoại nếu vi phạm... Bên cạnh đó, lực lượng chức năng quyết liệt vào cuộc xử lý tận gốc vấn nạn này. Nếu quyết tâm thì không gì không thể làm

được", BD B.D đề nghị.

"Bao nhiêu vụ án lớn, nhỏ dù phức tạp đến đâu thì công an cũng điều tra ra được. Vậy tại sao không sử dụng nghiệp vụ điều tra, từ những số điện thoại quảng cáo này để truy tìm ra các đầu mối cho vay nặng lãi?", BD Xuan Vinh ý kiến.

BD Phu Nguyen đề xuất: "Phạt theo các quy định của pháp luật hiện hành với người dán quảng cáo, người thuê dán quảng cáo gây bẩn, mất mỹ quan TP. Phạt cắt số điện thoại dán quảng cáo vĩnh viễn. Phạt người dán quảng cáo lao động công ích đi tháo dỡ, cạo rửa các cột điện trong một tháng cho lần đầu. Các lần tái phạm thì nhân lên...".

"Ở địa phương nào trên địa bàn TP còn thấy các tờ giấy lớn, nhỏ được dán ở mọi góc ngách với nội dung vay tiền nhanh, hỗ trợ tài chính (một hình thức của "tín dụng đen", cho vay nặng lãi)... thì chính quyền địa phương đó quản lý không tốt, cần xử lý người đứng đầu địa phương đó", BD Trung Nghĩa thẳng thắn. **Đ.Huân (tổng hợp)**

- Số điện thoại dán đầy ra đó. Truy ra tận ổ để mà. Việc gì phải phải người đi cạo chỗ này nó dán chỗ khác. **Nguyen Quang**
- Tôi thấy vấn đề có khó gì đâu nhỉ? Công an kết hợp với nhà mạng, khi gọi tới (có ghi âm để làm bằng chứng) nếu nó xác nhận có cho vay là thu hồi số đó liền, để xem tụi nó mua được bao nhiêu sim rác để đối phó. **Andy Quách**
- Học tập Singapore về triệt tiêu nạn vẽ bậy, quảng cáo bậy... gây mất thẩm mỹ dơ bẩn bằng hình phạt mang tính răn đe: phạt roi, lao động vệ sinh cưỡng chế, phạt tiền nặng... Có vậy kẻ xấu mới sợ, không dám làm. **Văn Thủy**
- Không chỉ vay tiền nhanh, mà còn rất nhiều tờ dán quảng cáo hút bồn cầu kích thước nhỏ dán lên cửa, tường nhiều nhà trong hẻm, gây bức xúc cho người dân. Mong cơ quan kiểm tra phạt nặng. **Xuan Nhi**

Để lạ sớm thành quen

(Tiếp theo trang 1)

Dân gian đã dọn sẵn đường tâm thức rồi, rằng "trước lạ sau quen". Ý là khi chọn cái tâm thế gạt hay lắc trước một cái lạ mới xuất hiện thì cũng nên nghĩ xa hơn một chút, nghĩ về một ngày cái lạ trở thành quen thuộc. Khi ấy nhìn lại cái lắc đầu từ chối đón nhận cái lạ ngày nào rất có thể sẽ gây ra cảm giác tiếc nuối kiểu: Sao ngày ấy không chấp nhận sớm điều này.

Hàm chứa trong những điều được xã hội nhìn nhận là "cái lạ", "cái chưa từng có tiền lệ" thường là cái mới, là xu thế mới, là quy luật mới không còn có thể cưỡng lại bằng ý chí. Trong trường hợp đó, thiếu nhạy bén để đón nhận "cái lạ" sẽ đồng nghĩa với sự tụt hậu, lạc điệu so với thời cuộc.

Nhất là trong lĩnh vực kinh tế số hiện nay. Sẽ còn xuất hiện ngày càng nhiều những điều mới lạ chưa từng có trong tập tục, trong quản lý xã hội, trong hoạt động sản xuất, kinh doanh. Hối dịch vụ xe công nghệ như Uber, Grab mới xuất hiện ở Việt Nam, thiếu gì những biểu hiện phản ánh tâm thế không sẵn sàng tiếp nhận. Giới chạy xe dịch vụ thì nhiều người vẫn khư khư không mạnh dạn cài app, chuyển đổi mình thành "bác tài công nghệ". Các hãng taxi thì tuyên chiến với các hãng xe công nghệ theo kiểu kiện tụng. Còn nhà quản lý thì vẫn treo lơ lửng kịch bản "thử nghiệm" mô hình.

Rồi nhiều lĩnh vực khác nữa, cũng cho thấy không ít trường hợp "cái lạ" bị kỳ thị, bị phán xét đến mức khắc nghiệt.

Đấu giá biển số đẹp thì sao? Sao không mạnh dạn khai thác cơ hội tăng nguồn thu cho ngân sách nhà nước thông qua những cơ chế ngoài cơ chế thu thuế, phí? Tổ chức dịch vụ casino phục vụ nhu cầu của du khách thì sao? Sao cứ phải "nâng lên, hạ xuống" chủ trương cho phép triển khai kinh doanh casino trong ngành du lịch?...

Trở lại với chuyện tổ chức ngày hội Game Việt Nam. Sao cứ nghe chuyện game thì lại nghĩ ngay đến khía cạnh tác động tiêu cực, đến mặt trái của loại hình hoạt động giải trí này mà không mạnh dạn tiếp cận bằng tư duy mới hơn. Doanh thu của ngành công nghiệp game trên toàn thế giới đã đạt mức trên 200 tỉ USD từ năm 2021, và sẽ tiếp tục tăng

trường. Việt Nam có triển vọng gì nếu tham gia sân chơi kinh tế này không? Esports (thể thao điện tử) cũng là lĩnh vực đang phát triển rất mạnh. Các giải đấu esports đã thu hút hàng triệu người xem trực tuyến và đang trở thành một ngành công nghiệp có giá trị kinh tế lớn. Nhìn vào danh sách các thể loại game hiện nay, sẽ thấy game đâu chỉ là chuyện giải trí thuần túy, mà còn là một kênh học tập, kinh doanh nữa.

Đương nhiên, không phải tất cả "cái lạ" xuất hiện đều sẽ là cái mới đáng để đón nhận. Sự chọn lọc luôn là cần thiết. Nhưng đừng để sự chọn lọc trở nên khắc nghiệt tới mức biến thành trở lực ngăn cản tâm thế mở cửa đón nhận, học hỏi, tiến bộ, hợp quy luật. **◀▶**

Nhà rông làng Kon Sơ Lãh
ẢNH: TRẦN HIẾU

Mái nhà rông lợp tranh có độ bền tận 10 năm, mỗi năm chỉ cần dặm vá thêm

Xứ sở nhà rông tuyệt mỹ

TRẦN HIẾU

Có thể nói không ngoa rằng ở xã Hà Tây, H.Chư Pah (Gia Lai) đang có những nhà rông đẹp nhất Tây nguyên, do chính bàn tay tài hoa của cộng đồng thiểu số nơi đây dựng lên.

Trong đó, làng Kon Sơ Lãh có ngôi nhà rông đặc sắc gắn với bao chuyện nhân văn của làng. Đây là ngôi nhà rông gần gũi với cộng đồng, chưa bị phong trào tôn hóa nhà rông xâm lấn. Khách thập phương đến đây không khỏi trầm trồ trước tuyệt tác nhà rông của làng.

Chưa hết, ở xã Hà Tây còn có thêm 4 nhà rông khác, mái cũng được lợp bằng tranh, đúng kiểu truyền thống kiêu hãnh vươn lên trời xanh. Những nhà rông như thế, vùng Trường Sơn nay đang dần hiếm.

DỪNG LẠI TỪ ĐỒNG TRO TÀN

Người dân của làng Kon Sơ Lãh còn nhớ mãi buổi chiều giông gió ngày 29.4.2015. Hôm ấy, cơn giông lớn kèm sấm sét đã đánh trúng vào một căn nhà trong làng. Hỏa thiên tai khiến 20 căn nhà và một nhà rông được dựng bằng gỗ trắc quý giá bị cháy. Thời điểm đó gỗ trắc rất có giá trị nên thiệt hại ước đến cả chục tỉ đồng. May sao có mưa lớn nên những trụ gỗ trắc không bị trận hỏa hoạn thiêu rụi, nhưng ngôi nhà rông chỉ còn tro bụi khung gỗ.

Sau trận hỏa hoạn, nhiều thương lái đổ xô vào tận làng hỏi mua những cây gỗ trắc chưa bị cháy. Già làng cùng nhiều người có uy tín trong làng bàn bạc và cuối cùng, mọi người cùng nhất trí bán số cột gỗ trắc của nhà rông với giá 4 tỉ đồng, chỉ giữ lại 4

cột để dựng nhà rông mới.

Mất hơn một năm chuẩn bị với nhiều thủ tục trình lên cấp trên để xin gỗ, chọn cây, đến năm 2017 nhà rông mới đã hoàn thành sau hơn 6 tháng thi công trên nền đất của làng mới. Trước đó, năm 2002, cả làng được vận động di dời ra trung tâm xã để tiện cho việc đi lại, học hành của con trẻ, khám chữa bệnh... Nhà rông cũ cùng nhiều căn nhà dựng lên bằng gỗ trắc được người làng cắt cử thanh niên trông coi cẩn thận cho đến khi gặp hỏa hoạn.

Ông Dữu, Phó già làng của làng Kon Sơ Lãh, kể: “Thanh niên trẻ khỏe, khéo tay thì chọn gỗ, đẽo cây. Phụ nữ trong làng được phân công mỗi người góp 4 bó tranh để lợp mái. Vách được thưng bằng nửa đan thành liếp. Nhà rông mới rộng hơn nhà cũ, đủ sức cho hơn cả trăm người ngồi. Khánh thành nhà rông mới, làng quyết định mở hội lớn”.

Số tiền bán cột gỗ trắc được người làng mua máy cày, máy tuốt lúa và mua một xe cấp cứu để giúp người làng khi ốm đau phải chuyển lên tuyến trên. Người trong làng có nhu cầu xay xát, tuốt lúa chỉ lấy ít tiền công, tiền dầu, còn lại được hỗ trợ. Số tiền dư 1 tỉ đồng được đem gửi ngân hàng lấy lãi dùng vào việc công. Trong làng hễ ai ốm đau

được hỗ trợ 500.000 đồng. Từ câu chuyện xui rủi trong vụ hỏa hoạn, những câu chuyện nhân văn khác của cộng đồng làng Kon Sơ Lãh được khởi đi như vậy!

HƯỚNG ĐẾN VÙNG ĐẤT DU LỊCH

Xã Hà Tây có 9 làng thì có đến 5 nhà rông truyền thống ở các làng Kon Sơ Lãh, Kon Măh, Kon Hơng Lẽh, Kon Băh, Kon Komó. Ở đây, tỷ lệ người dân tộc thiểu số Ba Na chiếm đến 96%. Dù cuộc sống còn nhiều khó khăn, khoảng cách từ xã ra đến trung tâm phố thị Pleiku lên đến hơn 60 km, nhưng nơi đây còn lưu giữ nhiều nét văn hóa truyền thống đặc sắc của người bản địa như công chiêng, nghệ thuật đi cà kheo và đặc biệt là những mái nhà rông truyền thống do công sức của những người trong các làng dựng lên.

Giữa trung tâm các làng, ngôi nhà rông truyền thống mái lợp tranh, cọc gỗ, vách thưng bằng nửa như những lối riu lớn cao tầm 20 m vươn lên sừng sững. Nhà rộng tầm hơn 6 m, dài khoảng hơn 30 m. Sở dĩ nhà rông truyền thống của một số dân tộc thiểu số vùng Tây nguyên có hình lối riu có lẽ xuất phát từ tâm thức sâu thẳm trong các cộng đồng làng. Đây là do từ xa

xưa, họ quần cư ở trong núi thâm rừng sâu, đối chọi với bệnh tật, thú dữ cùng bao thịnh nộ của mẹ thiên nhiên. Do vậy khi dựng nhà rông, nền nhà được làm cao hơn mặt đất, mái nhà cong vút hình lối riu như một sự gửi gắm với trời về sự chở che, an lành cho cộng đồng cùng ý thức vươn lên mạnh mẽ.

Khách thập phương đến xã Hà Tây không khỏi trầm trồ khi được tận mắt chiêm ngưỡng những kiệt tác nhà rông như thế. Với phương tiện trong tay chỉ là những công cụ thô sơ, họ đã dựng lên một công trình kỳ vĩ. Và cứ mỗi tối, thanh niên trong làng lại ra nhà rông sinh hoạt, ngủ lại đây. Tập tục ngủ lại nhà rông để canh giữ, bảo vệ làng khi có việc cần thiết vẫn được gìn giữ bao đời nay.

So với Kon Sơ Lãh, nhà rông làng Kon Măh cũng không kém đặc sắc, thu hút rất nhiều lượt khách tham quan. Ông Ngừm, già làng của làng Kon Măh, kể: “Làm nhà rông phải chuẩn bị kỹ lưỡng, mất cả năm. Người làng phải tập trung nhân công làm trong 3 tháng mới xong. Ngôi nhà rông này làm xong năm 2008. Với mái tranh, nếu làm kỹ thì phải được chừng 10 năm mới phải thay. Hằng năm chỉ dặm vá những chỗ hư hỏng do mưa nắng thôi. Có nhà rông, khi có việc làng chỉ cần đánh keng là dân làng biết mà tới. Mùa lễ hội mọi người tập trung vui lắm”.

Trao đổi với Thanh Niên, ông Nay Kiên, Chủ tịch UBND H.Chư Pah, cho biết: “Xã Hà Tây còn nhiều khó khăn. Với lợi thế sẵn có là những ngôi nhà rông truyền thống cùng những thắng cảnh đẹp, chúng tôi đang

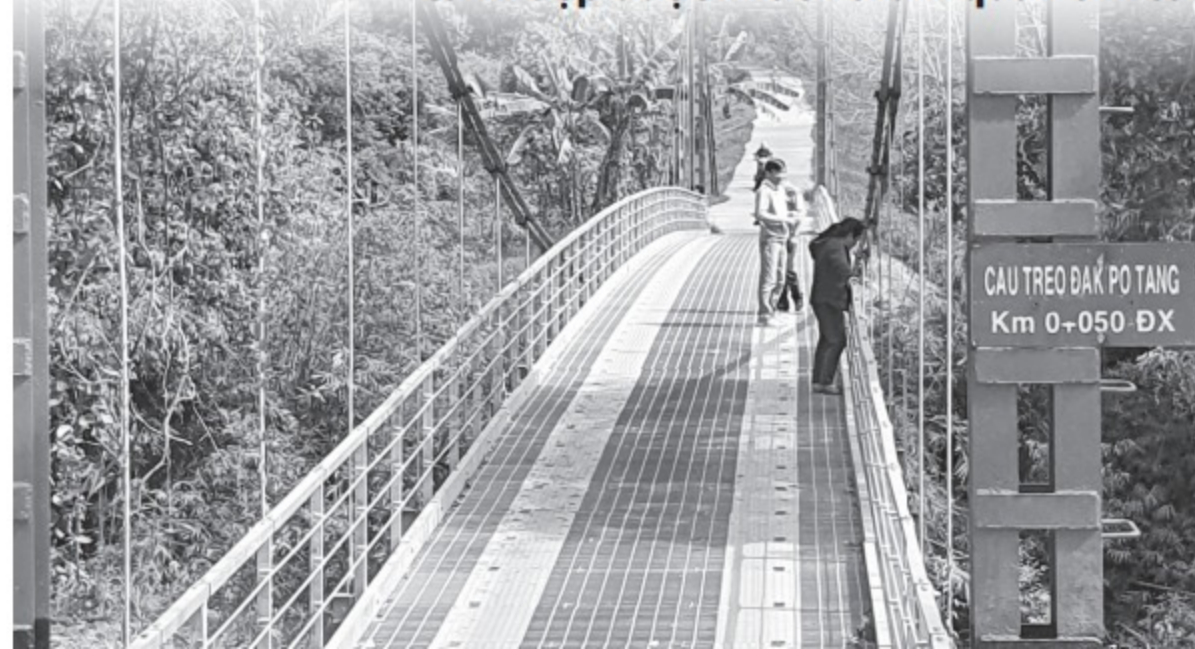
ĐỊA DANH THÚ VỊ

Nói đến tên xã Hà Tây, một cái tên rất người Kinh giữa cộng đồng Ba Na cũng là điều thú vị. Tiến sĩ sử học Nguyễn Thị Kim Vân, trong một công bố của mình, cho biết trước năm 1954, toàn bộ vùng đất này là 2 xã Hà Đông và Hà Tây thuộc tổng Kon Mohar (tỉnh Kon Tum). Từ địa danh gốc là Kon Mohar, 2 cái tên Hà Đông và Hà Tây đã hình thành khá sớm trong thời kỳ cách mạng. Tháng 10.1950, Đảng bộ khu Plei Kon (còn gọi là khu Trung - vùng đất nằm giữa thị xã Pleiku và thị xã Kon Tum, bao gồm cả Kon Mohar) được thành lập, do ông Nguyễn Tuấn Tài (Trần Kiên) làm bí thư.

Sau khi thành lập Đảng bộ, khu Plei Kon chia xã và lập các chi bộ: Labà, Hà Đông, Hà Tây, Đak Đoa. Trong đó, xã Hà Đông là phần đất phía Đông xã Kon Mohar, còn Hà Tây là vùng đất phía Tây xã này. Ở đây, Hà là biến âm từ Har (trong Kon Mohar); còn Đông và Tây là vị trí của xã trong tương quan với tổng Kon Mohar cũ. Theo ông Lê Tam, nguyên Chủ tịch UBND tỉnh Gia Lai, thì cái tên Hà Đông và Hà Tây xuất phát từ gợi ý của Bí thư khu Trung lúc đó là ông Nguyễn Tuấn Tài.

định hướng cho nơi đây phát triển du lịch để góp phần nâng cao cuộc sống cho người dân”. Còn ông Biên, Chủ tịch UBND xã Hà Tây, chia sẻ: “Xã đang được giao quản lý, bảo vệ 2.500 ha rừng. Nguồn tiền giao khoán, bảo vệ rừng hằng năm cũng giúp cho dân đỡ khó khăn. Xã có hơn 1.075 hộ nhưng hộ nghèo còn chiếm tỷ lệ khá cao, lên đến gần 1/3. Chúng tôi đang thực hiện nhiều chương trình để hỗ trợ người dân cải thiện, nâng cao đời sống, phát triển kinh tế hộ gia đình theo hướng du lịch và dịch vụ”. ♦♦

Cầu treo bắc qua suối Đăk Pơ Tang là một trong những cảnh đẹp được khách tham quan tìm tới

THAM VỌNG của U.22 Thái Lan và U.22 Indonesia

TIỂU BẢO - GIANG LAO

Nhiệm vụ bảo vệ thành công tấm HCV bóng đá nam của U.22 VN tại SEA Games 32 sẽ không hề dễ dàng chút nào, nhất là khi thấy trò HLV Philippe Troussier đang đối mặt với tham vọng và sự cạnh tranh mạnh mẽ từ Thái Lan và Indonesia.

U.22 THÁI LAN KHIÊU CHIẾN MẠNH MẼ

Trong cuộc họp báo ngày 31.3, Cơ quan thể thao Thái Lan (SAT) đã đặt mục tiêu phải đoạt HCV môn bóng đá nam tại SEA Games 32, sau khi đội U.23 Thái Lan (thực chất là U.22) thi đấu thành công tại giải Doha Cup 2023 ở Qatar và có đến 20 cầu thủ sẽ góp mặt tại SEA Games 32. "Voi chiến" đã xếp hạng 4 chung cuộc tại Doha Cup sau khi hòa U.23 Ả Rập Xê Út 2-2, thắng U.23 Qatar 1-0 và thua U.23 Kuwait 0-1. Bộ khung chính của họ tại SEA Games 32 gồm Jonathan Khemdee, Airfan Doloh, Channarong Promsrikaew, Teerasak Poeiphimai... đã dự SEA Games 31 tại VN năm

NHIỀU THÁCH THỨC NHƯNG HÃY TIN U.22 VN

Chuyên gia bóng đá Đoàn Minh Xương nhận định: "Nhìn vào cách U.23 Thái Lan thể hiện ở Doha Cup 2023 có thể nhận thấy họ được đầu tư bài bản, kỹ năng đồng đều, lối chơi hiện đại với nhiều cầu thủ nước ngoài và chơi sòng phẳng với các ông lớn châu Á. Họ sẽ là đối thủ nặng ký cho U.22 VN. Ngoài ra, U.22 Malaysia và nhất là U.22 Indonesia có nhiều cầu thủ đã chơi trong màu áo đội tuyển tại AFF Cup 2022 vừa qua.

Nhưng đừng quên tại Doha Cup 2023 HLV Philippe Troussier chưa có những cầu thủ tốt nhất. Vừa rồi Tuấn Tài, Tiến Long đã trung vệ nhưng khi đủ người họ sẽ trở về vị trí sở trường hay Văn Tùng khi xuất hiện sẽ trả Văn Trường về giữa sân. Nói chung là chúng ta hãy cứ tự tin, đừng quá bi quan. Về tầm nhìn dài hạn, thấy rõ HLV Troussier đang xới tung bóng đá VN nhằm tạo ra lực lượng 60 cầu thủ để sàng lọc, tạo độ dày cho chiến lược dài hạn với mục tiêu World Cup và ông tin mình đang đi đúng hướng".

2022 và thường xuyên tập trung cùng đội tuyển Thái Lan. Trong đó, Chatmongkol, Channarong, Airfan, Khemdee, Teerasak đều đã có rất nhiều kinh nghiệm thi đấu tại Thai League 1. Họ lần lượt sở hữu 5.526, 2.516, 633, 484 và 1.071 phút ra sân ở giải đấu cao nhất Thái Lan. Đặc biệt, Chatmongkol, Channarong đang là trụ cột của đội Chonburi. Hai cầu thủ này cũng đã được HLV Alexandre Polking gọi lên đội 1 và tham dự AFF Cup 2022.

HLV Issara Sritaro của đội U.22 Thái Lan sắp dự SEA Games

32 cũng xác nhận: "Từ giải Doha Cup, chúng tôi đã có cái nhìn cụ thể hơn về thực lực của đội. Tôi tin rằng đội U.22 Thái Lan có khả năng đoạt HCV môn bóng đá nam ở SEA Games 32".

Trước đó, cựu HLV đội U.23 Thái Lan Worrawoot Srimaka cũng mạnh mẽ tuyên bố: "Tôi nghĩ lực lượng của U.22 Thái Lan đủ tầm thi đấu với các đội cùng lứa ở châu Á. So với Đông Nam Á, lứa này không có đối thủ. Nếu có đủ lực lượng này thì tôi nghĩ U.22 Thái Lan đủ sức giành HCV SEA Games 32".

U.22 INDONESIA VÀ U.22 CAMPUCHIA KINH NGHIỆM DÀY DẶN

Đội U.22 Indonesia cũng vừa triệu tập 36 cầu thủ chuẩn bị cho SEA Games 32 do HLV Indra Sjafri dẫn dắt, với đủ những ngôi sao tốt nhất đang chơi cho đội tuyển quốc gia như Witan Sulaeman, Beckham Putra, Bagas Kaffa, Ernando Ari, Ramadhan Sananta... Đây là những cầu thủ có rất nhiều kinh nghiệm quốc tế khi đã trải

qua nhiều giải đấu từ cấp độ trẻ (SEA Games) cho đến cấp độ tuyển quốc gia (vòng loại World Cup 2022, AFF Cup 2022). Trong tháng trước, HLV Indra Sjafri đã tiến hành một trại huấn luyện cũng như tuyển chọn 2 đợt gồm 51 cầu thủ từ 3 giải hàng đầu Indonesia, trước khi rút gọn còn 36 cầu thủ.

Tại SEA Games năm nay, ông Indra Sjafri sẽ được hỗ trợ bởi trợ lý Bima Sakti, Eko Purjianto, Kurniawan Dwi

Điền kinh VN giảm chỉ tiêu HCV tại SEA Games 32

Tại SEA Games 31 trên sân nhà, đội tuyển điền kinh VN đoạt 22 HCV nhưng chỉ đạt mục tiêu đoạt từ 15 - 17 HCV ở SEA Games 32 diễn ra vào tháng 5 tới ở Campuchia.

"NỮ HOÀNG TỐC ĐỘ" LÊ TÚ CHINH TRỞ LẠI

Ở SEA Games 32, đội tuyển điền kinh VN có sự trở lại đáng chú ý của "nữ hoàng tốc độ" Lê Tú Chinh, người thống trị cự ly ngắn khu vực Đông Nam Á ở 2 kỳ SEA Games 29, 30 nhưng vắng mặt ở SEA Games 31 vì chấn thương.

HLV Nguyễn Thị Thanh Hương cho biết sau thời gian chữa trị chấn thương, Lê Tú Chinh bắt đầu tập luyện cường độ cao trong khoảng 3 tháng nay và "làm nóng" cho SEA Games 32 khi tham dự giải điền

kinh Cúp tốc độ Thống Nhất khởi tranh hôm qua (1.4) trên sân vận động Q.8 (TP.HCM).

"Chấn thương của Tú Chinh đã bình phục hoàn toàn, phong độ theo đánh giá của tôi cũng đạt 90% so với thời đỉnh cao. Tú Chinh rất khát khao trở lại đường đua SEA Games tới", HLV Thanh Hương cho biết. Do phải làm lại từ đầu nên Tú Chinh không đặt nặng thành tích ở SEA Games 32.

VÌ SAO ĐIỀN KINH VN HẠ CHỈ TIÊU ?

Ở SEA Games 31 trên sân nhà, đội tuyển điền kinh VN bùng nổ với 22 HCV, tuy nhiên ở SEA Games 32, chỉ tiêu đặt ra cho đội là phần đấu đoạt từ 15 - 17 HCV.

Sự cố có 5 VĐV bị dương tính chất cấm ở SEA Games 31, trong đó có 4 VĐV đoạt HCV

Lê Tú Chinh (trái) trở lại đường đua và Nguyễn Thị Oanh vẫn là "mỏ vàng" của điền kinh VN

ẢNH: KHÁ HÒA - NGỌC DƯƠNG

khiến họ không được tranh tài ở SEA Games 32 và ảnh hưởng trực tiếp đến chỉ tiêu của đội. Ngoài ra, nhà ĐKVĐ nội dung 5.000 m nam, 10.000 m nam là

Nguyễn Văn Lai già từ sự nghiệp thi đấu đỉnh cao cũng chưa có người đủ sức thay thế. Chưa kể lực lượng nam của các nước trong khu vực như Thái Lan,

Philippines, Malaysia rất mạnh.

XÁO TRỘN TỪ MARATHON VÀ ĐI BỘ

Theo lịch thi đấu ban đầu, nội dung marathon và đi bộ sẽ diễn ra ngày 16.5 ở Siem Reap, còn các nội dung trong nhà diễn ra từ ngày 8 - 15.5 tại sân vận động quốc gia Morodok Techo ở Phnom Penh. Tuy nhiên mới đây, BTC đổi lịch thi đấu, đưa nội dung marathon và đi bộ thi đấu vào ngày 6.5, tức sớm hơn 10 ngày so với trước đó.

Với sự thay đổi trên, các tuyển thủ marathon và đi bộ VN cũng phải cấp tốc thay đổi giáo án tập luyện nhằm cạnh tranh rơi phong độ vào thời điểm thi đấu. Các tuyển thủ marathon và đi bộ VN sẽ đến Siem Reap sớm để tập luyện, làm quen với lộ trình thi đấu.

Ở SEA Games 31, marathon

U.22 Thái Lan (phải) chơi ấn tượng tại Doha Cup 2023 sẽ là ứng viên nặng ký cho HCV tại SEA Games 32

ẢNH: FAT

Yulianto, cùng với các HLV nước ngoài như Alex Aldha (thể lực), Sahari Gultom (HLV thủ môn) và Yeyen Tumena. Đội tuyển U.22 Indonesia cũng đặt mục tiêu quyết tâm giành HCV bóng đá nam ở SEA Games 32.

Đội U.22 Campuchia dưới tay HLV Keisuke Honda cũng rất đáng gờm khi đặt mục tiêu vào bán kết tranh huy chương. Các cầu thủ U.22 nước này trải qua rất nhiều giải đấu quốc tế

cấp độ đội tuyển nên có nhiều kinh nghiệm. Nước chủ nhà bỏ 3 suất quá tuổi của các kỳ SEA Games gần đây, cho thấy họ rất tự tin vào lứa cầu thủ U.22 này.

Ngày 5.4 tới đây, nước chủ nhà Campuchia tổ chức lễ bốc thăm chia bảng môn bóng đá nam và nữ tại sân vận động quốc gia Moradok Techo. Môn bóng đá nam khởi tranh sớm từ ngày 29.4, trong khi lễ khai mạc SEA Games 32 diễn ra ngày 5.5.

VN đoạt 1 HCV do công của Hoàng Nguyên Thanh ở nội dung dành cho nam. Chân chạy què Bình Phước tiếp tục gánh vác mục tiêu vàng cho marathon VN. Ngoài ra, ở nội dung dành cho nữ, nhân tố mới Lê Thị Tuyết (Phú Yên), người tỏa sáng ở Đại hội thể thao toàn quốc 2022, vô địch Tiễn Phong marathon 2023 hứa hẹn tạo bất ngờ.

Ở nội dung đi bộ, tuy thi đấu chưa thành công ở giải vô địch

châu Á vừa qua tại Nhật Bản nhưng Nguyễn Thị Thanh Phúc (nữ), Võ Xuân Vĩnh, Nguyễn Thành Ngưng (nam) vẫn là ứng viên sáng giá cho ngôi vô địch nam lẫn nữ. Ở SEA Games 31, Thanh Phúc đoạt HCV nữ, Xuân Vĩnh đoạt HCV nam. Tuy nhiên, nội dung đi bộ vẫn có những yếu tố rủi ro khá cao như phạm quy, chấn thương, điều kiện thi đấu nên các tuyển thủ VN cũng phải chuẩn bị thật kỹ.

Hoàng Quỳnh

TẬP TRUNG CÁC NỘI DUNG MŨI NHỌN

Đội tuyển điền kinh VN vẫn tập trung vào các mũi nhọn ở các nội dung của nữ, trong đó "cô gái vàng" Nguyễn Thị Oanh được kỳ vọng bảo vệ thành công 3 HCV nội dung: 1.500 m, 3.000 m vượt chướng ngại vật và 5.000 m. Hôm qua, cô cùng tổ cự ly dài di chuyển đến Nghệ An bước vào giai đoạn tập luyện quyết định cho SEA Games 32. Những niềm hy vọng vàng khác của điền kinh VN ở SEA Games 32 là Phạm Thị Hồng Lê (10.000 m nữ), Nguyễn Thị Huyền (400 m nữ, 400 m rào nữ)... Nếu đạt từ 15 - 17 HCV, đội tuyển điền kinh VN nhiều khả năng giữ vững ngôi đầu khu vực. Thái Lan năm ngoái đoạt 12 HCV sẽ là đối thủ đáng gờm nhất của đội tuyển điền kinh VN ở SEA Games 32.

Sẽ không có danh hiệu nào được trao nhưng trận đấu giữa Newcastle với Manchester United (M.U) tại sân St.James' Park vào đêm nay (22 giờ 30 ngày 2.4) thật sự là một cuộc chiến sống còn trong cuộc đua vào top 4 ở Premier League mùa này.

M.U cần phải nhanh chóng quay trở lại đường đua sau thảm bại trước Liverpool (0-7) và trận hòa không bàn thắng trước Southampton. Nếu lại bại trận, đội bóng của HLV Ten Hag sẽ phải chứng kiến Newcastle vượt mặt họ trên bảng xếp hạng bằng hiệu số bàn thắng bại vượt trội. Thậm chí, Tottenham cũng sẽ đẩy "Quý đỏ" xuống thêm một bậc nữa nếu họ đánh bại Everton ở trận đấu diễn ra sau đó 1 ngày.

Nói chung, đây giống như một trận đấu phải thắng cho cả Newcastle lẫn M.U. Tuy nhiên, vấn đề là liệu "Chích chòe" có thể kết thúc chuỗi trận không biết thắng trước "Quý đỏ"?

M.U đã ghi nhiều bàn thắng vào lưới Newcastle ở Premier League (113 bàn) hơn bất kỳ đối thủ nào khác trong giải đấu này và 14 trận thắng của họ tại St.James' Park cũng là thành tích đáng chú ý. Bên cạnh đó, trong 6 lần gặp nhau gần nhất ở Premier League, M.U đã bất bại trước Newcastle. Tuy nhiên, 2 kết quả hòa trong chuỗi 6 trận đấu đó có thể mang lại đôi chút hy vọng cho "Chích chòe" trong việc thay đổi tình thế giữa họ với M.U.

Vấn đề ở đây là HLV Howe cần phải suy nghĩ thật kỹ trước khi quyết định nhân sự cho hàng công với mục tiêu xuyên thủng phòng tuyến vẫn còn vài điểm yếu của M.U. Isak dường như là lựa chọn hàng đầu do anh đã ghi 3 bàn trong 2 trận gần nhất ngay khi vừa trở lại

Newcastle không dễ bại trận trên sân nhà

Newcastle (trái) có thể dựa vào yếu tố sân nhà để gây khó khăn cho M.U

ẢNH: REUTERS

sau chấn thương. Ông cũng có thể sử dụng Saint-Maximin, cầu thủ gần nhất đã ghi bàn vào lưới M.U trong những trận thua liên tiếp của họ, hoặc Wilson để dẫn dắt hàng tiền đạo, mặc dù Wilson đang gặp khó khăn trong khâu ghi bàn. Với việc Joelinton bị treo giò và Almiron đang phải dưỡng thương, Murphy cũng có thể là một lựa chọn nếu như HLV Howe không đặt niềm tin vào Wilson.

Trong khi đó, sự trở lại sau chấn thương của Rashford và Martial có nghĩa là M.U sẽ có đầy đủ các tiền đạo của họ cho trận đấu quan trọng này. Như vậy, trong khi hy vọng Rashford hay Martial sẽ có đủ thể lực để xuất trận, HLV Ten Hag chỉ còn phải quan tâm đến bản án treo giò dành cho Casemiro. Theo dự kiến, Sabitzer có thể trám vào vị trí này nếu anh kịp bình phục.

M.U đã dễ dàng đánh bại Newcastle trong trận chung kết Cúp Liên đoàn Anh diễn ra tại sân Wembley hồi cuối tháng 2 nhưng lần này, sự vắng mặt của Casemiro cùng việc thiếu chiều sâu rõ rệt ở hàng tiền vệ của "Quý đỏ" có nghĩa là thảm họa có thể sẽ không ập đến 2 lần với Newcastle. Bên cạnh đó, với việc "Chích chòe" hiếm khi chịu thất bại trên sân nhà ở mùa

ĐÁNH BẠI LIVERPOOL, MAN.CITY TĂNG CỠ HỘI TRANH VÔ ĐỊCH VỚI ARSENAL

Tối 1.4, ở trận đấu sớm vòng 29 giải Ngoại hạng Anh, Man. City lội ngược dòng đầy thuyết phục để đánh bại Liverpool với tỷ số 4-1. Man.City khởi đầu áp đảo nhưng họ bất ngờ bị đối thủ vượt lên dẫn trước 1-0 ở phút 17 sau pha phản công nhanh với bàn thắng do tiền đạo Salah ghi. Tuy nhiên, chỉ 10 phút sau đó, ưu thế của Man.City đã có bàn cân bằng tỷ số 1-1 do tiền đạo Julian Alvarez ghi (thi đấu thay Erling Haaland bị chấn thương). Vào hiệp 2, ngay phút đầu tiên, hàng thủ Liverpool thi đấu không tập trung để Man.City khai thác, sớm ghi bàn nâng tỷ số lên 2-1 (De Bruyne ghi). Sau bàn thua này, Liverpool sụp đổ, nhận liên tiếp 2 bàn thua nữa do Gundogan và Grealish ghi cho Man.City. Trận thua này khiến Liverpool ngày càng khó cạnh tranh vị trí trong топ 4, còn Man. City tiếp tục theo đuổi sát Arsenal trong cuộc đua vô địch đầy kịch tính đến cuối mùa. **Giang Lao**

giải này, một kết quả hòa có thể xảy ra (với tỷ lệ 29% theo siêu máy tính của Opta), dù điều đó không đem lại sự hài lòng cho cả hai HLV. **Trần Tôn**

KHOẢNH KHẮC

Tay vợt Carlos Alcaraz (Tây Ban Nha) tiếc nuối sau khi thực hiện pha bay người cứu bóng trong trận gặp Jannik Sinner (Ý) ở trận bán kết đơn nam giải Miami Open (Mỹ) diễn ra ngày 1.4 (giờ VN). Carlos Alcaraz trở thành cựu vương Miami Open và mất ngôi số 1 ATP vào tay Novak Djokovic sau khi để thua Jannik Sinner ở trận đấu này.

ẢNH: REUTERS

Diễn đàn Game Việt Nam 2023:

“Nên nuôi dưỡng và đầu tư chứ đừng tận thu”

TRƯỜNG NGHI

Diễn đàn Game Việt Nam diễn ra sáng 1.4 tại Nhà thi đấu Phú Thọ (TP.HCM) thu hút sự quan tâm của đông đảo cộng đồng game Việt và đặc biệt là những doanh nghiệp hoạt động trong ngành game. Thông tin về việc Bộ Tài chính dự kiến áp thuế tiêu thụ đặc biệt vào lĩnh vực game được ông Lê Quang Tự Do, Cục trưởng Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử, xác nhận tại diễn đàn đã gây nên những ý kiến trái chiều từ các doanh nghiệp game.

Ngành game rõ ràng có những thách thức mà những người làm game đang phải đối mặt. Trong bối cảnh đó, Bộ Thông tin và Truyền thông quyết định thành lập Liên Minh Game và cũng từ liên minh đó, “Ngày hội game 2023” (GameVerse 2023) ra đời. Ngày hội do Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử, Báo VnExpress và Liên Minh Game tổ chức tại Nhà thi đấu TDTT Phú Thọ (Q.11, TP.HCM) trong hai ngày 1 và 2.4.2023.

Với chủ đề “Nhận diện khó khăn, đón đầu thách thức”, diễn đàn Game Việt Nam diễn ra vào sáng 1.4 thu hút sự quan tâm của đông đảo cộng đồng game Việt và đặc biệt là những doanh nghiệp hoạt động trong ngành game. Thông tin về việc Bộ Tài chính dự kiến áp thuế tiêu thụ đặc biệt vào lĩnh vực game được ông Lê Quang Tự Do, Cục trưởng Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử, xác nhận tại diễn đàn đã gây nên những ý kiến trái chiều từ các doanh nghiệp game.

“Chính sách thật sự chưa tạo cơ hội cho các doanh nghiệp làm game. Theo tôi, một thị trường làm game chỉ đang ở mức cần nuôi dưỡng như Việt Nam thì

Dự thảo về thuế thu nhập đặc biệt lĩnh vực game giành nhiều sự quan tâm tại diễn đàn ẢNH: K.C

nên miễn thuế. Ở đây đầy tiềm năng nhưng chứa nhiều rủi ro mà còn thêm thuế tiêu thụ đặc biệt nữa thì thực sự rất khó khăn cho chúng tôi”, ông Nguyễn Ngọc Bảo, Tổng giám đốc Tổng công ty truyền thông đa phương tiện VTC, thẳng thắn cho ý kiến.

Đồng quan điểm nhưng nhẹ nhàng hơn, ông Lê Xuân Thắng, Giám đốc phát hành trò chơi trực tuyến khu vực, Công ty cổ phần VNG, đóng góp thêm: “Việc áp thuế tiêu thụ đặc biệt đối với game chỉ là một dự thảo của Bộ Tài chính để chúng ta cùng nghiên cứu. Ở góc nhìn của chúng tôi, mục đích của việc đánh thuế không phải là để thu thuế mà là để điều chỉnh hành vi của người dùng. Chúng ta phải thật bình tĩnh nhìn rõ vấn đề, tìm những giải pháp để điều chỉnh phù hợp hơn”.

“Chốt” lại vấn đề, ông Lê

Dòng người xếp hàng chờ đến lượt trải nghiệm game

Quang Tự Do cũng rất thẳng thắn chia sẻ: “Sự phát triển của internet và game rất nhanh, nhưng chính sách của chúng ta chưa theo kịp. Vì vậy, nhiều doanh nghiệp game ra nước ngoài làm ăn khiến chúng ta bị chảy máu chất xám và ngoại tệ. Chúng tôi hiểu và đang tìm cách khắc phục cũng như xử lý. Bộ Thông tin và Truyền thông cũng đã đề nghị Bộ Tài chính gỡ bỏ dự

thảo này. Để thúc đẩy một lĩnh vực, phải nuôi dưỡng và đầu tư cho nó chứ không phải là tận thu”.

Cũng tại diễn đàn, ông Lê Quang Tự Do chia sẻ những kế hoạch mà Bộ Thông tin và Truyền thông chỉ đạo cho Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử tiến hành để hỗ trợ các doanh nghiệp làm game. Đó là những biện pháp

GIẢI THƯỞNG GAME VIỆT NAM 2023 (VIETNAM GAME AWARD 2023)

Trong tối 1.4, Ban tổ chức GameVerse 2023 cũng trao giải thưởng cho 15 hạng mục vượt qua 3 vòng bình chọn. Trong đó có: Game của năm: Free Fire; Game di động xuất sắc: Liên Quân Mobile; Game thể thao điện tử xuất sắc: Liên Quân Mobile; Game Việt xuất sắc: Skydancer: Escaping from Eden; Game có thiết kế đồ họa đẹp nhất: Cửu Âm Chân Kinh; Game Việt có thiết kế đồ họa đẹp nhất: Cửu Dương Truyền Kỳ; Nhà phát hành game xuất sắc: VNGGames và VTC Mobile đồng hạng nhất; Cộng đồng game được yêu thích nhất: Audition - Nhịp Điệu Cuộc Sống...

ngăn chặn triệt để game lậu tạo sự công bằng cho các nhà làm game Việt, nới lỏng việc cấp phép phát hành game. Ông Lê Quang Tự Do cũng nói về kế hoạch 5 năm tới của cục. Đó là đẩy mạnh doanh thu lên 1 tỉ USD; thúc đẩy số lượng doanh nghiệp phát hành game trở lại thời hoàng kim (100 đến 150 doanh nghiệp); thu hút 400 start-up sản xuất game cùng tham gia cộng đồng và đóng góp cho sự phát triển của ngành game. Ngoài ra, cục sẽ kết hợp với Học viện Công nghệ bưu chính viễn thông (thuộc Bộ Thông tin và Truyền thông) để xuất Bộ Giáo dục và Đào tạo mở chuyên ngành đào tạo.

Chính phủ đồng ý gia hạn mở đất phục vụ cao tốc Vĩnh Hảo - Phan Thiết

Ngày 1.4, Phó thủ tướng Trần Hồng Hà đã ký Nghị quyết số 47 về việc tháo gỡ khó khăn cấp phép các mỏ đất đắp phục vụ dự án cao tốc Bắc - Nam đoạn Vĩnh Hảo - Phan Thiết.

Theo đó, để tiếp tục tháo gỡ khó khăn trong việc cung cấp đất đắp cho các gói thầu cao tốc tại dự án Vĩnh Hảo - Phan Thiết, Chính phủ thống nhất cho phép gia hạn các mỏ được cấp phép theo Nghị quyết 60/CP ngày 16.6.2021 (sửa đổi bổ sung tại Nghị quyết 133, ngày 19.10.2021 của Chính phủ về áp dụng cơ chế đặc thù trong cấp phép khai thác khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường cung cấp cho dự án cao tốc Bắc - Nam) đã hết hạn khai thác nhưng còn trữ lượng.

UBND tỉnh Bình Thuận căn

Thi công cao tốc Vĩnh Hảo - Phan Thiết, ngày 1.4

ẢNH: Q.H

cứ chỉ đạo của Chính phủ tại các nghị quyết trên để quyết định cho phép các nhà thầu tiếp tục khai thác ngay các mỏ vật liệu cung cấp cho dự án theo trữ lượng ghi trong giấy phép đã cấp. Công suất khai thác và địa chỉ sử dụng khoáng sản thực hiện theo Nghị quyết số 60 và Nghị quyết số 133, tức chỉ cho

phép dùng khoáng sản này cho dự án cao tốc Vĩnh Hảo - Phan Thiết. Sau khi kết thúc khai thác, yêu cầu các nhà thầu thực hiện đóng cửa mỏ, cải tạo phục hồi môi trường và bàn giao đất cho địa phương quản lý theo quy định.

Trước đó, Chính phủ cũng ban hành Nghị quyết số 31 (ngày

7.3.2023) cho phép UBND tỉnh Bình Thuận cấp lại giấy phép cho 6 mỏ đất đã hết hạn (mà không cần phải đánh giá tác động môi trường, không cần lập dự án đầu tư), yêu cầu nhà thầu điều chỉnh tiến độ đầu tư khai thác khoáng sản cho phù hợp.

Tuy nhiên, sau khi họp với Bộ GTVT, UBND tỉnh Bình Thuận đã có công văn báo cáo Chính phủ (ngày 15.3) cho rằng, việc thực hiện cấp phép lại cho 6 mỏ đất này vẫn chưa thể thực hiện được vì vướng các thủ tục theo quy định của pháp luật, sẽ mất thời gian. Do đó, UBND tỉnh Bình Thuận đề nghị Chính phủ tháo gỡ bằng cách cho phép các nhà thầu 6 mỏ đất đã hết hạn được tiếp tục khai thác phục vụ cho cao tốc Vĩnh Hảo - Phan Thiết.

Trao đổi với PV Thanh Niên vào chiều 1.4, ông Phạm Quốc Huy, Giám đốc Ban Quản lý dự án cao tốc Vĩnh Hảo - Phan Thiết, cho hay hiện nay tuyến đường này nhiều đoạn đã hoàn thành cả sơn đường, lắp đặt các thiết bị an toàn giao thông, các đoạn còn chậm đang tranh thủ 3 ca 4 kíp trải thảm lớp nhựa trên cùng. Đối với việc thiếu đất đắp các đường gom dân sinh và các cây cầu, theo Nghị quyết 47 của Chính phủ thì các nhà thầu sẽ được tiếp tục khai thác đất phục vụ dự án. Như vậy, khả năng tuyến cao tốc này sẽ đi vào khai thác đúng vào dịp 30.4 như chỉ đạo của Chính phủ. **Quế Hà**

Số báo này có thay đổi một số trang mục. Mong bạn đọc thông cảm.
Thanh Niên

Washington - Bắc Kinh thêm căng thẳng

KHÁNH AN

Mỹ và Trung Quốc tiếp tục căng thẳng xoay quanh chuyến đi của lãnh đạo Đài Loan Thái Anh Văn đến châu Mỹ và vấn đề linh kiện bán dẫn.

Bloomberg ngày 1.4 dẫn nguồn tin tiết lộ lãnh đạo Đài Loan Thái Anh Văn đã gặp ông Hakeem Jeffries, lãnh đạo phe Dân chủ tại Hạ viện Mỹ, vào ngày 30.3 tại New York. Nhà lãnh đạo Đài Loan đã dừng chân tại Mỹ trước khi sang thăm 2 nước Guatemala và Belize. Văn phòng của ông Jeffries từ chối xác nhận cuộc gặp với bà Thái, trong khi văn phòng lãnh đạo Đài Loan nói sẽ công bố thông tin về “việc gặp gỡ với những người bạn Mỹ” vào thời điểm thích hợp.

Bà Thái cũng dự kiến gặp Chủ tịch Hạ viện Mỹ Kevin McCarthy tại California trên đường trở về Đài Loan. Một số nghị sĩ đảng Cộng hòa cũng có

Bà Thái Anh Văn gặp giới trẻ Đài Loan và Mỹ tại New York hôm 31.3

ẢNH: REUTERS

thể tham dự cuộc gặp gỡ này. Bà Thái Anh Văn đến New York hôm 29.3 và rời đi vào ngày 31.3. Sau khi thăm Guatemala và Belize, bà sẽ quá cảnh tại thành phố Los Angeles, bang California vào tuần sau.

Mỹ nói rằng Trung Quốc không có lý do gì để “phản ứng thái quá” với chuyến đi “bình thường, không mang tính sự kiện”, trong khi Bắc Kinh cảnh báo Washington “đang đùa với

lửa” và sẽ trả đũa nếu bà Thái Anh Văn gặp ông McCarthy, theo AFP. Cơ quan Phòng vệ Đài Loan thông báo 9 máy bay quân sự Trung Quốc đã bay qua đường trung tuyến ở eo biển Đài Loan trong ngày 31.3 để thực hiện các hoạt động sẵn sàng chiến đấu.

Bloomberg dẫn một nguồn tin cho hay bà Thái đã hủy bỏ một số sự kiện và hạn chế thông tin với báo chí, có thể

nhằm tránh gây phản ứng từ Bắc Kinh. Phát ngôn viên Karine Jean-Pierre của Nhà Trắng ngày 31.3 nói rằng việc quá cảnh khác với việc đi thăm, đồng thời nhấn mạnh đó là những cuộc gặp riêng tư, không chính thức.

Trong một diễn biến khác, Bloomberg đưa tin Trung Quốc đã “mở mặt trận mới” trong cuộc cạnh tranh đang leo thang về linh kiện bán dẫn với Mỹ, khi xem xét vấn đề an ninh mạng đối với sản phẩm nhập khẩu từ Micron Technology, hãng sản xuất chip nhớ lớn nhất Mỹ.

Thị trường Trung Quốc đại lục chiếm 11% doanh thu của Micron Technology và cổ phiếu của hãng đã giảm 4,4% tại New York xuống còn 60,34 USD sau thông tin trên. Đây là mức giảm trong một ngày tồi tệ nhất của hãng trong hơn 3 tháng. Bộ Ngoại giao, Cục Công nghiệp và An ninh thuộc Bộ Thương mại Mỹ từ chối bình luận về động thái của Trung Quốc. **◀▶**

Tin tặc dọa công bố thông tin cá nhân của 55 triệu người Thái

Tờ Bangkok Post ngày 1.4 đưa tin giới chức Thái Lan đang truy lùng một tin tặc dọa công khai thông tin cá nhân của 55 triệu công dân nước này nếu một cơ quan chính phủ liên quan không trả tiền chuộc trước ngày 5.4.

Tin tặc có biệt danh là 9Near đăng lên trang mua bán thông tin cá nhân BreachForum rằng anh ta có dữ liệu cá nhân của 55 triệu người Thái Lan, bao gồm tên, địa chỉ, ngày sinh, số thẻ căn cước và số điện thoại. Tin tặc còn thông báo trên trang 9Near.org: “Nếu các người cho rằng thông tin bị rò rỉ từ tổ chức của mình, thì liên lạc với chúng tôi trước 16 giờ ngày 5.4 (giờ Thái Lan), nếu không thì chúng tôi sẽ tiết lộ nơi thông tin bị rò rỉ và công khai tất cả thông tin đó”.

Trang web này còn đếm ngược thời gian và nói thêm rằng “sắp tới bầu cử, hãy quyết định khôn ngoan. Chúng tôi không đùa”.

Hội Bác sĩ nông thôn ngày 31.3 cho rằng dữ liệu bị rò rỉ xuất phát từ kho dữ liệu của Trung tâm chủng ngừa thuộc Bộ Y tế công cộng Thái Lan. Quan chức Bộ Y tế công cộng Opas Karnkawinpong cho hay bộ đã thảo luận vấn đề này với các cơ quan hữu trách nhưng chưa có thông tin xác nhận về việc dữ liệu bị rò rỉ từ cơ quan nào.

Trong khi đó, Trung tướng Worawat Watnakhonbancha thuộc Cục Điều tra tội phạm mạng (CCIB) của Thái Lan cho biết cơ quan này đã đề nghị Bộ Kinh tế số và Xã hội cùng Cơ quan An ninh mạng quốc gia vào cuộc, xác minh khả năng dữ liệu bị tấn công mạng hay do quan chức rò rỉ.

Minh Trung

Lời đe dọa trên trang 9Near.org

ẢNH: CHỤP LẠI MÀN HÌNH

Ukraine khó đạt mục tiêu dù Nga thất bại về chiến lược ?

Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng liên quân Mỹ Mark Milley trong cuộc phỏng vấn với chuyên san quân sự Defense One mới đây cho rằng Ukraine khó có thể đẩy hết lực lượng Nga ra khỏi lãnh thổ trong năm nay. “Tôi không nói rằng việc đó

là không thể. Tôi chỉ nói đó là nhiệm vụ rất khó khăn”, tướng Milley nhận định. Mặt khác, ông Milley đánh giá Nga đã thất bại về chiến lược, chiến dịch và đang thất bại về chiến thuật.

Trong một nhận xét tương tự, Bộ Quốc phòng Anh hôm

qua (1.4) cho rằng Nga đã không đạt được mục tiêu mở rộng vùng kiểm soát ở vùng Donbass trong cuộc tiến công mùa đông, trọng tâm dưới thời chỉ huy của tướng Valery Gerasimov. Vị tổng tham mưu trưởng quân đội Nga được bổ nhiệm làm chỉ huy chiến dịch quân sự đặc biệt tại Ukraine từ tháng 1 nhưng sau 80 ngày, lực lượng Nga chỉ tiến lên rất ít và chịu thiệt hại lớn.

Moscow chưa bình luận về những thông tin trên. Hãng Sputnik đưa tin Bộ trưởng Quốc phòng Nga Sergei Shoigu hôm qua đến trụ sở chỉ huy chiến dịch tại Ukraine để nghe báo cáo tình hình và thảo luận về việc cung cấp vũ khí cho binh sĩ. Ông Shoigu nói năng lực sản xuất vũ khí quy ước và chính xác cao đã tăng nhiều

lần, cho phép hoàn thành các mục tiêu của chiến dịch quân sự mà Tổng thống Vladimir Putin đề ra.

Về phần Ukraine, Reuters dẫn lời các quan chức Mỹ tiết lộ Washington chuẩn bị công bố gói viện trợ quân sự mới trị giá 2,6 tỉ USD cho Kyiv. Gói viện trợ có thể được công bố vào ngày 3.4 gồm rốc két chống tăng, tên lửa phòng không, radar giám sát không phận và đạn dược cho cuộc phản công vào mùa xuân.

Trong bài phát biểu trước quốc hội hôm 31.3, Tổng thống Belarus Alexander Lukashenko cảnh báo có thể thảo luận với Nga về khả năng triển khai vũ khí hạt nhân chiến lược, đó là tên lửa đạn đạo liên lục địa, tại Belarus nếu cần thiết.

Bảo Vinh

Xe tăng của Ukraine gần Bakhmut ngày 31.3

ẢNH: AFP

THANH NIÊN
thanhnien.vn

- Tổng biên tập: **NGUYỄN NGỌC TOÀN**
- Phó Tổng biên tập: **ĐẶNG THỊ PHƯƠNG THẢO, HẢI THÀNH, LÂM HIẾU DŨNG**
- Tổng thư ký tòa soạn: **TRẦN VIỆT HƯNG**
- Phó Tổng thư ký tòa soạn: **TUỆT NHUNG, ĐỨC TRUNG**
- Trình bày: **Trg.T.NHI**

TÒA SOẠN, TRI SỰ VÀ PHÁT HÀNH:

- 268 - 270 NGUYỄN ĐÌNH CHIỂU, QUẬN 3, TP.HCM
- ĐT: (028) 39302302 * Fax: (028) 39309939 * Email: toasoan@thanhnien.vn
- TRUNG TÂM QUẢNG CÁO VÀ DỊCH VỤ TRUYỀN THÔNG: (028) 39339988 * Email: quangcao@thanhnien.vn
- PHÒNG PHÁT HÀNH: (028) 39309243 * Email: phathanh@thanhnien.vn
- 218 TÂY SƠN, Q.ĐÔNG ĐA, HÀ NỘI
- ĐT: (024) 38570981 * Fax: (024) 38570948 * Email: tshanoi@thanhnien.vn
- VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN ĐÔNG BẮC BỘ: 107 MÂY TƠ, Q.NGÔ QUYÊN, TP.HẢI PHÒNG
- ĐT: (0225) 3822038 * Email: dongbacbo@thanhnien.vn
- VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ: 1 NHÀ THỜ, TP.THANH HÓA
- ĐT/Fax: (0237) 3855748 * Email: vpthanhhoa@thanhnien.vn
- VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC DUYÊN HẢI MIỀN TRUNG: 144 BẠCH ĐẰNG, TP.ĐÀ NẴNG
- ĐT: (0236) 3824231 - 3810332 * Fax: (0236) 3871345 * Email: vpdanang@thanhnien.vn

● Bạn đọc gửi Báo THANH NIÊN đi nước ngoài, đặt mua qua: Công ty XUNHASABA * ĐT: (8428) 38241320 - 38292900 * Fax: (8428) 38241321 * Email: export@xunhasaba-hcmc.com.vn

● GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 110/GP-BTTTT DO BỘ THÔNG TIN TRUYỀN THÔNG CẤP NGÀY 27.3.2020 ● CHỈ SỐ ISSN 0866-8329 ● SẮP CHỮ TẠI BÁO THANH NIÊN ● CHẾ BÀN VÀ IN TẠI NHÀ IN BÁO THANH NIÊN, CÔNG TY TNHH MTV IN QUÂN ĐỘI 2, CÔNG TY TNHH MTV IN VÀ THƯƠNG MẠI THÔNG TẤN XÃ VIỆT NAM - VINADATAXA, CÔNG TY TNHH MTV IN BÁO NHÂN DÂN ĐÀ NẴNG, CÔNG TY CỔ PHẦN IN VÀ THƯƠNG MẠI KHÁNH HÒA, CÔNG TY IN NHÂN DÂN BÌNH ĐỊNH, CÔNG TY CỔ PHẦN IN TỔNG HỢP CẦN THƠ

- VĂN PHÒNG LIÊN LẠC TẠI LÂM ĐỒNG: 15 LÊ HỒNG PHONG, P.4, TP.ĐÀ LẠT
- ĐT: (0263) 3827807 * Fax: (0263) 3812930
- VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TRUNG TRUNG BỘ VÀ BẮC TÂY NGUYÊN: 133 LÊ LỢI, TP.QUY NHƠN, BÌNH ĐỊNH
- ĐT: (0256) 3824142 * Fax: (0256) 3815559 * Email: vpbinhdin@thanhnien.vn
- VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC NAM TRUNG BỘ VÀ NAM TÂY NGUYÊN: 120 THÔNG NHẤT, P.VAN THẮNG, TP.NHA TRANG
- ĐT: (0258) 3819306 - 3819307 * Fax: (0258) 3819307 * Email: vphatrang@thanhnien.vn
- VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC ĐÔNG NAM BỘ: 15A VÕ THỊ SÁU, TP.BIÊN HÒA, ĐỒNG NAI
- ĐT: (0251) 3940818 - 3940819 * Fax: (0251) 3940817 * Email: vpdongnambo@thanhnien.vn
- VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TÂY NAM BỘ: 99 TRẦN VĂN HOÀI, TP.CẦN THƠ
- ĐT: (0292) 3825244 * Fax: (0292) 3825245 * Email: vpcantho@thanhnien.vn

5.500 ĐỒNG

Ông Trump tuyên bố sẵn sàng “ứng chiến”

THUY MIÊN

Hôm qua, đoàn luật sư đại diện cựu Tổng thống Donald Trump tuyên bố ông sẵn sàng bước vào cuộc đấu tranh đòi lại công lý sau khi bị truy tố tội hình sự tại tòa Manhattan của TP.New York (bang New York, Mỹ).

Dù chưa rõ chi tiết cáo trạng, Hãng AP dẫn 2 nguồn tin cho biết ông Trump đối mặt ít nhất với trọng tội (có án tù ít nhất 1 năm). Về quyết định truy tố của Tòa Hình sự Manhattan, phía luật sư đại diện gọi đây là “hành động truy tố có chọn lọc” và nhằm vào cá nhân ông Trump.

CUỘC HỘI Ý NGHỆ THO Ở MAR-A-LAGO

Các luật sư của ông Trump đang chuẩn bị cho sự trình diện của ông Trump tại tòa ngày 4.4 (giờ Mỹ). Sky News dẫn lời luật sư Alina Habba cho biết tinh thần của cựu tổng thống rất tốt, dù bị sốc khi biết thông tin bị truy tố. “Ông ấy kiên cường, mạnh mẽ và tất nhiên không vui khi nghe tin đó. Tuy nhiên, ông hoàn toàn sẵn sàng ứng chiến”, ông Habba nói.

Theo báo *The New York Post*, toàn bộ các sự kiện ở khu nghỉ dưỡng Mar-a-Lago, nơi ông Trump đang ở, đều bị hoãn lại vào dịp cuối tuần, trong lúc ông Trump và đoàn luật sư hội ý vô cùng căng thẳng. Các luật sư tập trung rà soát và phân tích những chi tiết có thể trong bản cáo trạng, nhằm chắc chắn rằng sẽ không có “điểm bất ngờ” nào nằm ngoài tính toán vào thời điểm ông Trump có mặt trước tòa.

Từ *The New York Times* đưa tin

Căng thẳng bên ngoài Tòa Hình sự Manhattan ngày 31.3

ANH: AFP

ông Trump sẽ có mặt tại tầng 15 của tòa án ở khu Hạ Manhattan. Nơi đây từng diễn ra phiên kết án vào tháng 2.2020 đối với nhà sản xuất phim Harvey Weinstein về các cáo buộc hãm hiếp và tấn công tình dục. Luật sư Alina Habba phủ nhận khả năng nhà cựu lãnh đạo Mỹ bị kết án, đồng thời tuyên bố “ông Trump chắc chắn sẽ tiếp tục chiến dịch tranh cử tổng thống năm 2024”.

CĂNG THẲNG TRƯỚC GIỜ RA TÒA

Cuộc trình diện sẽ diễn ra vào 14 giờ 15 ngày 4.4 (1 giờ 15 sáng 5.4 giờ VN). Trước đó một ngày, ông Trump rời Mar-a-Lago (bang Florida) đến TP.New York và qua đêm tại Tòa nhà Trump trên Đại lộ số 5, nơi an ninh tiếp tục được siết chặt trong những ngày gần đây.

Trước tòa, thẩm phán có thể đưa ra những giới hạn đi lại đối với ông Trump trong quá trình chờ đến lúc ra tòa lần tiếp theo. Trong toàn bộ quá trình ra tòa cũng như quyết định trước tòa của thẩm phán, một nguồn

SỐ TIỀN GÂY QUỸ CHO ÔNG TRUMP TẶNG VẬT

Trong vòng 24 giờ kể từ khi có thông tin truy tố, chiến dịch vận động tranh cử tổng thống năm 2024 của ông Trump cho biết đã nhận được hơn 4 triệu USD từ những người ủng hộ. Hơn 25% số tiền quyên góp đến từ những người đóng góp lần đầu. Mức đóng góp trung bình là 34 USD. Bên cạnh đó, giá trị bộ sưu tập thẻ giao dịch kỹ thuật số (thẻ NFT, tức token không thể thay thế) của ông Trump đã tăng vọt. Tổng cộng 45.000 NFT mang hình ảnh ông Trump đã được tung ra trên blockchain Polygon vào cuối năm ngoái với mệnh giá ban đầu là 99 USD. Ngày 1.4, giá trị mỗi thẻ bán lại vào khoảng 974 USD.

thạo tin cho biết lực lượng đặc vụ “sẽ chuẩn bị thi hành bất kỳ phương án nào mà thẩm phán sẽ đưa ra”. Luật Mỹ quy định ông Trump được cơ quan đặc vụ bảo vệ trọn đời như các cựu tổng thống khác sau khi rời Nhà Trắng.

Theo một số nguồn tin, ông Trump sẽ quay về Florida sau phiên tòa và không có kế hoạch tổ chức họp báo hoặc phát biểu trước công chúng trong thời gian ở New York. Trong khi đó, toàn bộ 35.000 thành viên của Sở Cảnh sát New York (NYPD) đều trong tư thế sẵn sàng nhận lệnh di động

nhằm ứng phó nguy cơ an ninh có thể xảy ra trong quá trình ông Trump hầu tòa.

Diễn biến xung quanh vụ ông Trump có thể bị bắt giữ đã khuấy đảo cuộc chạy đua vào Nhà Trắng trong năm sau. Ông Trump cũng nhận được nhiều cuộc gọi từ các đồng minh ở quốc hội, bao gồm những thành viên của cấp lãnh đạo và các ủy ban quan trọng của Hạ viện Mỹ. Trước câu hỏi của báo giới về việc ông Trump bị truy tố, Tổng thống Joe Biden trả lời đơn giản: “Tôi chẳng có bình luận gì về ông ấy”, theo Reuters. ▶

Mỹ sắp mở sứ quán tại Vanuatu

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 1.4 thông báo kế hoạch mở đại sứ quán tại Vanuatu, đảo quốc với khoảng 319.000 dân tại nam Thái Bình Dương. Reuters dẫn thông báo cho rằng việc thiết lập hiện diện ngoại giao thường trực tại Vanuatu sẽ cho phép chính quyền Mỹ thắt chặt mối quan hệ với đảo quốc này để thúc đẩy hợp tác song phương và hỗ trợ phát triển.

Mỹ thiết lập quan hệ ngoại giao với Vanuatu vào năm 1986, nhưng đại sứ quán Mỹ tại Papua New Guinea hiện kiêm nhiệm luôn hoạt động tại Vanuatu. Hồi tháng 1, Mỹ cũng tái mở cửa đại sứ quán tại Quần đảo Solomon sau 30 năm và có kế hoạch mở đại sứ quán tại Kiribati và Tonga.

Việc Mỹ tăng cường hiện diện ngoại giao tại khu vực Thái Bình Dương được cho là nằm trong chiến lược cạnh tranh sức ảnh hưởng. Nhà Trắng đang vận động ngân sách hơn 7 tỉ USD để viện trợ kinh tế cho Quần đảo Marshall, Palau và Micronesia trong 2 thập niên tới.

Vi Trần

Một số chuyên gia bác bỏ đề xuất ngừng phát triển AI

Một số chuyên gia trí tuệ nhân tạo (AI) ngày 31.3 phản đối việc nhóm Future of Life Institute (FLI) do tỉ phú Mỹ Elon Musk (Mỹ) tài trợ đã trích các công trình nghiên cứu của họ để củng cố lập luận nêu trong lá thư kêu gọi hoãn phát triển AI trong 6 tháng, theo hãng tin Reuters.

Theo các chuyên gia, FLI đang quá tập trung vào các kịch bản “tận thế” tưởng tượng. Bà Margaret Mitchell thuộc Công ty Hugging Face cho rằng việc hoãn phát triển AI có lợi cho người ủng hộ FLI, theo tờ *The Guardian*. Dù từng cảnh báo rủi ro từ AI, bà Shiri Dori-Hacohen, thuộc Đại học Connecticut (Mỹ), bất bình trước việc công trình của bà bị sử dụng trái mong muốn. Theo bà, ông Musk sẽ “giàu hơn” khi ký vào lá thư kêu gọi, thông qua sự hưởng lợi từ nền tảng Twitter của ông.

Trước các chỉ trích, Chủ tịch FLI Max Tegmark nói tất cả rủi ro từ AI cần được xem xét nghiêm túc. Ông bác thông tin cho rằng ông Musk cạnh tranh không công bằng và khẳng định tỉ phú Mỹ không tham gia soạn thư. Hiện chưa có phát ngôn chính thức từ ông Musk. **Khánh Như**

Mỹ tìm cách tăng tốc đóng tàu ngầm hạt nhân

◆ Thử nghiệm thành công đánh chặn tên lửa tầm trung

Chuyên trang *USNI News* ngày 1.4 đưa tin Hải quân Mỹ ước tính phải mất thêm 5 năm nữa thì 2 xưởng đóng tàu ngầm chạy bằng năng lượng hạt nhân lớp Virginia là General Dynamics Electric Boat và Newport News Shipbuilding mới có thể đủ sức hoàn thành ra 2 chiếc mỗi năm sau khi tăng cường nhân lực. Hai xưởng đóng tàu này hiện có tiến độ bàn giao trung bình 1,2 chiếc tàu ngầm/năm.

Newport News Shipbuilding đang đóng phần mũi và đuôi tàu, trong khi General Dynamics

Electric Boat đóng phần giữa của mỗi tàu ngầm, bao gồm các khoang lò phản ứng. *USNI News* dẫn một nguồn tin tiết lộ

việc đóng một số phần mũi và đuôi tàu ngầm lớp Virginia đã trễ tiến độ vài tháng.

Kế hoạch đóng tàu ngầm lớp

Một tàu ngầm lớp Virginia khi còn trong quá trình hoàn thiện

ANH: HẢI QUÂN MỸ

Virginia đã bị ảnh hưởng bởi đại dịch Covid-19, trong khi khối lượng công việc tăng thêm và cần có sự cân bằng với việc xây dựng dây chuyền đóng tàu ngầm lớp Columbia.

Trong khi đó, cũng hôm qua, Hạm đội Thái Bình Dương của hải quân Mỹ thông báo tàu chiến nước này đã đánh chặn thành công tên lửa đạn đạo tầm trung trong cuộc thử nghiệm vào ngày 30.3. Đây là cuộc thử nghiệm thành công lần thứ 3 của tàu chiến trang bị Aegis sử dụng tên lửa SM-6 Dual II.

Văn Khoa